

EUROJUST

2015 metų ataskaita

Criminal justice across borders

Eurojust supports national authorities in the efficient coordination of investigations and prosecutions of serious and organised cross-border crime

© Eurojustas, 2016

Šis leidinys apima laikotarpį nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

Katalogo numeris: QP-AA-16-001-LT-N

ISBN: 978-92-9490-079-1

ISSN: 2443-6569

DOI: 10.2812/763465

Kilus klausimams, susisiekiute:

Tel. + 31 70 412 5000

E. pašta info@eurojust.europa.eu

Svetainė www.eurojust.europa.eu

Eurojust 2015 metų ataskaita

Eurojusto 2015 metų ataskaita išversta į leituvių kalbą iš originalo anglų kalba. Jei išverstas į lietuvių kalbą tekstas sukels neaiškumų, prašome žiūrėti originalų tekstą anglų kalba.

Turinys

Pratarmė.....	7
Santrauka	9
Apie Eurojustą trumpai	13

1. Eurojusto priemonės

1.1 Eurojusto koordinaciniai positarimai.....	15
1.2 Eurojusto koordinavimo centrai.....	16
1.3 Eurojusto Bylų tvarkymo sistema.....	17
1.4 Eurojustas ir JTG.....	18

Kalendorius: svarbiausi metų įvykiai	24
---	-----------

2. Eurojusto darbas

2.1 Eurojusto darbas su bylomis prioritetinėse nusikalstamumo srityse	27
2.1.1 Terorizmas.....	28
2.1.2 Elektroniniai nusikaltimai.....	32
2.1.3 Neteisėtas imigrantų gabenimas.....	34
2.1.4 Prekyba žmonėmis.....	35
2.1.5 Sukčiavimas.....	37
2.1.6 Korupcija	39
2.1.7 Prekyba narkotikais.....	40
2.1.8 MONG vykdyti organizuoti turtiniai nusikaltimai	42
2.2 Eurojusto pagalba kitose nusikalstamumo srityse	44

2.2.1 Pinigų plovimas.....	44
2.2.2 FIA nusikaltimai.....	44
2.2.3 Piratavimas jūroje.....	44
2.2.4 Nusikaltimai aplinkai.....	45
2.2.5 Vaikų apsauga.....	45

2.3 Eurojusto partneriai	46
--------------------------------	----

2.3.1 Bendradarbiavimas su Europolu	46
2.3.2 Bendradarbiavimas su OLAF.....	46
2.3.3 Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis.....	47

Operacija „Vertigo“: žvilgsnis iš arčiau.....	54
--	-----------

3. Iššūkiai ir geriausia praktika

3.1 Jurisdikcijų kolizijos	57
3.2 Duomenų saugojimas	59
3.3 CKontroliuojamieji gabenimai	60

Dėmesio centre: įšaldymas, konfiskavimas ir turto susigrąžinimas	62
---	-----------

4. Eurojusto administracija

4.1 Operatyvinio ir strateginio darbo palaikymas	67
4.2 Personalas ir biudžetas.....	69
4.3 Išorinė komunikacija.....	69
4.4 Naujos patalpos	70

5. Eurojusto ir pareigūnų praktikų tinklai

5.1	Europos teisminis tinklas.....	73
5.2	JTG ekspertų tinklas.....	73

5.3	Genocido tinklas.....	75
5.4	Patariamasis forumas.....	75

Tema: vertinimas ir ateities perspektyvos		78
--	--	-----------

Tarybos išvadų įgyvendinimas.....	81
-----------------------------------	----

Diagramos ir skaičiai

Eurojust fights serious, cross-border organised crime	4
Darbas su bylomis 2002–2015 m.	10
Dvišalės ir (arba) daugiašalės bylos 2011–2015 m.	10
Valstybės narės pradėtos dvišalės ir (arba) daugiašalės bylos.....	11
Pagalbos prašančios valstybės narės ir (arba) valstybės narės, kurių prašoma pagalbos.....	11
Eurojust at work in 2015.....	12
Koordinaciniai pasitarimai.....	15
Trečiosios šalys, bendradarbiavimo partneriai ir tarptautinės organizacijos, kurie dalyvavo koordinaciniuose pasitarimuose.....	16
Koordinavimo centrai	17
28 Eurojust National Coordination Systems	18
Eurojusto remiamos JTG ir pagrindinės nusikaltimų rūšys	19
JTG finansavimas pagal valstybes nares, 2009 m. gruodis – 2015 m. gruodis	21
Eurojust and joint investigation teams.....	22
Eurojusto darbas su bylomis prioritetinėse nusikalstamumo srityse	28
Trečiųjų šalių, bendradarbiavimo partnerių ir tarptautinių organizacijų dalyvavimas Eurojusto bylose	48
Eurojust cooperation with third States	49
Pagrindinės nusikaltimų rūšys bylose, kuriose dalyvauja trečiosios šalys	51
Pirmasis trečiųjų šalių dešimtukas Eurojusto bylose	52
Ryšių prokurorų 2011–2014 m. bylos	53
EAO bylos	61
Eurojust organigram.....	67
Funding joint investigation teams	74
Bylos pagal 13 straipsnį	79

Eurojust fights serious, cross-border organised crime

Early involvement of Eurojust facilitates the coordination of investigations and prosecutions. Eurojust enables effective and efficient cooperation between Member States' competent national authorities in bringing criminals to justice.

Eurojust supports EU Member States by:

Coordinating cross-border investigations and prosecutions; assisting with conflicts of jurisdiction and gathering of evidence

Facilitating execution of EU legal instruments, such as the European Arrest Warrant (EAW), confiscation and freezing orders, setting up joint investigation teams (JITs), and more

Eurojust casework 2010 - 2015

Akronimai ir santrumpos

ChBRB	Cheminės, biologinės, radiologinės ir branduolinės medžiagos ir sprogmenys (angl. CBRN-E)
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (CJEU)
BTS	Bylų tvarkymo sistema (angl. CMS)
COSI	Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinis komitetas
EAO	Europos arešto orderis (angl. EAW)
ETO	Europos tyrimo orderis (angl. EIO)
EJN	Europos teisminis tinklas
ETMT	Europos teisėjų mokymo tinklas (angl. EJTN)
ENKS	Eurojusto nacionalinė koordinavimo sistema (angl. ENCS)
EMPACT	Europos tarpdisciplininė kovos su nusikalstamumo grėsmėmis platforma
EP	Europos Prokuratūra (angl. EPPO)
FTF	Užsienio teroristų kovotojai
JTG	Jungtinė tyrimų grupė (angl. JIT)
JPI	Jungtinė priežiūros institucija (angl. JSB)
TPP	Teisinės pagalbos prašymas (angl. LoR)
STP	Savitarpio teisinė pagalba (angl. MLA)
MONG	Mobilios organizuotos nusikalstamos grupės (angl. MOCG)
MPJM	Pirataavimo jūroje teisminė apžvalga
MTIC	Dingusio prekiautojo sukčiavimas Bendrijoje
NCBC	Ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstas konfiskavimas
NPM	Naujos psichoaktyviosios medžiagos (angl. NPS)
OVP	Operatyvinių veiksmų planas (angl. OAP)
BKP	Budintis koordinavimo padalinys (angl. OCC)
ONG	Organizuota nusikalstama grupė (angl. OCG)
OTN	Organizuoti turtiniai nusikaltimai (angl. OPC)
FIA	Europos Sąjungos finansinių interesų apsauga (angl. PIF)
SOCTA	Sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių įvertinimas
TCM	Apkaltinamųjų nuosprendžių dėl terorizmo apžvalga
TE-SAT	Terorizmo padėties ir tendencijų ataskaita
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo (angl. TFEU)
PŽ	Prekyba žmonėmis (angl. THB)
PVM	Pridėtinės vertės mokestis (angl. VAT)

Sprendimas dėl Eurojusto

Sprendimas dėl Eurojusto – 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas, įkuriantis Eurojustą siekiant sustiprinti kovą su sunkiais nusikaltimais, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimu 2009/426/TVR dėl Eurojusto stiprinimo (toliau šioje ataskaitoje – Sprendimas dėl Eurojusto). [Sprendimo dėl Eurojusto suvestinė redakcija](#), parengta Tarybos generalinio sekretoriato, skirta tik susipažinti.

Šioje ataskaitoje teikiami statistiniai duomenys apie Eurojusto bylas grindžiami Eurojusto Bylų valdymo sistemos duomenimis. Skaičiai buvo nukopijuoti 2016 m. sausio 14 d. ir atspindi tuo metu turimus duomenis. Kadangi kai kurios bylos nebuvo užbaigtos, gali pasitaikyti neatitikimų su anksčiau praneštais skaičiais.

Supaprastintas ir interaktyvus bendradarbiavimas skatina ne tik veiklos rezultatus, bet ir tarpusavio pripažinimo principo taikymą bei tarpusavio pasitikėjimą tarp kompetentingų nacionalinių institucijų Europos Sąjungoje

Pratarmė

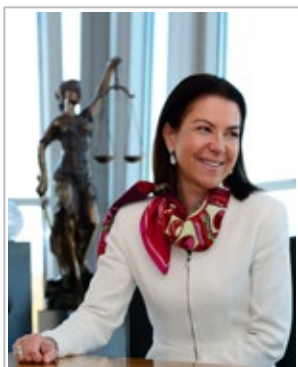
Džiaugiuosi galėdama Jums pristatyti Eurojusto 14-ąją metinę ataskaitą. Čia apžvelgiamas Eurojusto darbas su bylomis ir strateginiai veiksmai kovojant su sunkiais tarpvalstybiniais nusikaltimais, Eurojusto organizacinė plėtra, vykdoma atsižvelgiant į valstybių narių lūkesčius, kintanti teisinė sistema ir biudžeto apribojimai.

2015 m. nebuvo išimtis. Eurojusto darbo su bylomis apimtys didėjo kiekvienais metais. Palyginti su 2014 m., bylų, kuriose valstybės narės prašė Eurojusto pagalbos, padaugėjo 23 proc. – iki 2 214 bylų. Šie statistiniai duomenys patvirtina, kad Eurojusto darbas yra reikalingas, pripažįstamas ir vertinamas. Didėjantis trečiųjų šalių dalyvavimas Eurojusto bylose dar kartą parodo, kad nusikalstamų veikų nevaržo valstybių sienos.

Taip pat pastebima ryški tendencija, kad Eurojusto koordinaciniai pasitarimai ir koordinavimo centrai pasitelkiami vis dažniau. Trečiosios šalys vis geriau susipažįsta su jungtinių tyrimo grupių samprata ir jų dalyvavimas tokių grupių veiksmuose padedant Eurojustui tampa vis pastebimesnis. Šis supaprastintas ir interaktyvus bendradarbiavimas ne tik padeda pasiekti veiklos rezultatų, bet taip pat skatina taikyti tarpusavio pripažinimo principą ir kurti savitarpio pasitikėjimą tarp kompetentingų nacionalinių institucijų Europos Sąjungoje.

Pastebima papildoma strateginė nauda, kurią teikia specializuotose srityse dirbančių prokurorų tinklo, pavyzdžiui, Eurojusto nacionalinių korespondentų terorizmo klausimais ir JTG ekspertų tinklo kontaktinių asmenų susitikimai. Vystymosi stadijoje esantys elektroniniai nusikaltimai – tai dar viena sritis, kurioje buvo jaučiamas poreikis kurti su elektroniniais nusikaltimais dirbančių prokurorų tinklą. Sunkumų aptarimas ir dalijimasis gerąja patirtimi, pavyzdžiui, dėl įrodymų rinkimo ir jurisdikcijų kolizijos, duoda apčiuopiamų rezultatų: kuriami ryšiai, konsoliduojamos žinios ir užtikrinami tvirti apkaltinamieji nuosprendžiai.

Eurojustas gali konstatuoti, kad 2015 m. žymiai padaugėjo terorizmo, elektroninių nusikaltimų ir neteisėto imigrantų gabenimo bylų, o tai sutampa su Europos saugumo ir migracijos darbotvarkės išdėstytais prioritetais, teroristiniais išpuoliais ir migrantų krize. Kovai su vystoma nusikalstamumu rūšimi ir nusikalstamomis struktūromis reikia pasitelkti tarpdisciplininį požiūrį, stiprią partnerystę tarp teisingumo ir vidaus reikalų institucijų bei glaudesnį bendradarbiavimą su

trečiosiomis šalimis. Eurojusto elektroninių nusikaltimų eksperto paskyrimas glaudžiam darbui su EC3, naujai paskirtas Šveicarijos ryšių pareigūnas ir didėjantis teisminių institucijų kontaktinių asmenų tinklas trečiojoje šalyje, be abejonės, yra judėjimas teisinga linkme.

Didelis pelnas, gaunamas iš nusikalstamos veiklos, naudojamas organizuotos nusikalstamos grupės gyvavimui finansuoti, o nusikalstamu būdu įgytos pajamos išplaukamos ir pakartotinai įliejamos į teisėtą ekonomiką. Vadinas, šių pajamų atėmimas iš nusikaltėlių yra veiksminga nusikalstamų struktūrų poveikio priemonė. Dėl šios priežasties 2015 m. daugiausia dėmesio Eurojustas skyrė išaldymui, konfiskavimui ir turto susigrąžinimui, sunkumų ir galimų sprendimo būdų įvardijimui derinant teisės aktus ir praktiką.

Eurojustas džiaugiasi nepriklausomo išorinio vertinimo išvadomis dėl Eurojusto, kurios papildė šeštojo valstybių narių tarpusavio vertinimo etapo rekomendacijas. Kolegija laikėsi iniciatyvaus požiūrio, siekdama tobulinti Eurojusto paslaugas, vidines struktūras ir darbo metodus bei galėjo džiaugtis teigiamais atsiliepimais, gautais vykdant vertinimus.

Su dideliu susidomėjimu Eurojustas seka naujo Eurojusto reglamento teisėkūros procesą ir dalyvauja diskusijose, kur remiasi sukaupta patirtimi. Žinoma, Eurojustas stebėjo pokyčius, susijusius su mūsų partneriu Europolu ir Europos prokuratūra – būsimu nauju veikėju Europos Sąjungos teisėsaugos ir teisminių institucijų bendradarbiavimo srityje. Tikimės, kad, pasitelkiant ES teisės aktų leidėjų suteiktus papildančius įgaliojimus, sinergija bus įgyvendinta praktiškai ir Eurojustui bus sudarytos sąlygos išnaudoti savo potencialą.

Kiekvienais metais iš Eurojusto tikimasi vis daugiau, o ne mažiau. Tačiau 2016 m. pirmą kartą Eurojusto darbą trikdys biudžeto apribojimai. Nepaisant to, deficitas bus naikinamas bendradarbiaujant su ES biudžeto valdymo institucijomis, ir Eurojustas galės lengviau optimizuoti išteklių paskirstymą operatyviam darbui, nustatyti biudžeto prioritetus ir užtikrinti būtiną efektyvumą, kad būtų patenkinami visų suinteresuotųjų šalių lūkesčiai ateinančiais metais.

Man asmeniškai buvo didelė garbė, kad šiais metais kolegija perrinko mane Eurojusto pirmininke. Turėdama galimybę dirbti su vicepirmininkais ir bendradarbiais iš kolegijos neabejoju, kad Eurojustas ir toliau stiprins savo, kaip teisinio ir teismo lygmens kompetencijos centro, vaidmenį.

Michèle CONINX
Eurojusto pirmininkė

2015 m. Eurojusto nacionalinių narių kolegija

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenberg, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

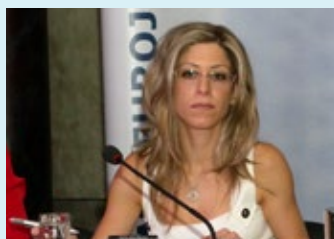
Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

NM for Italy not appointed in 2015

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

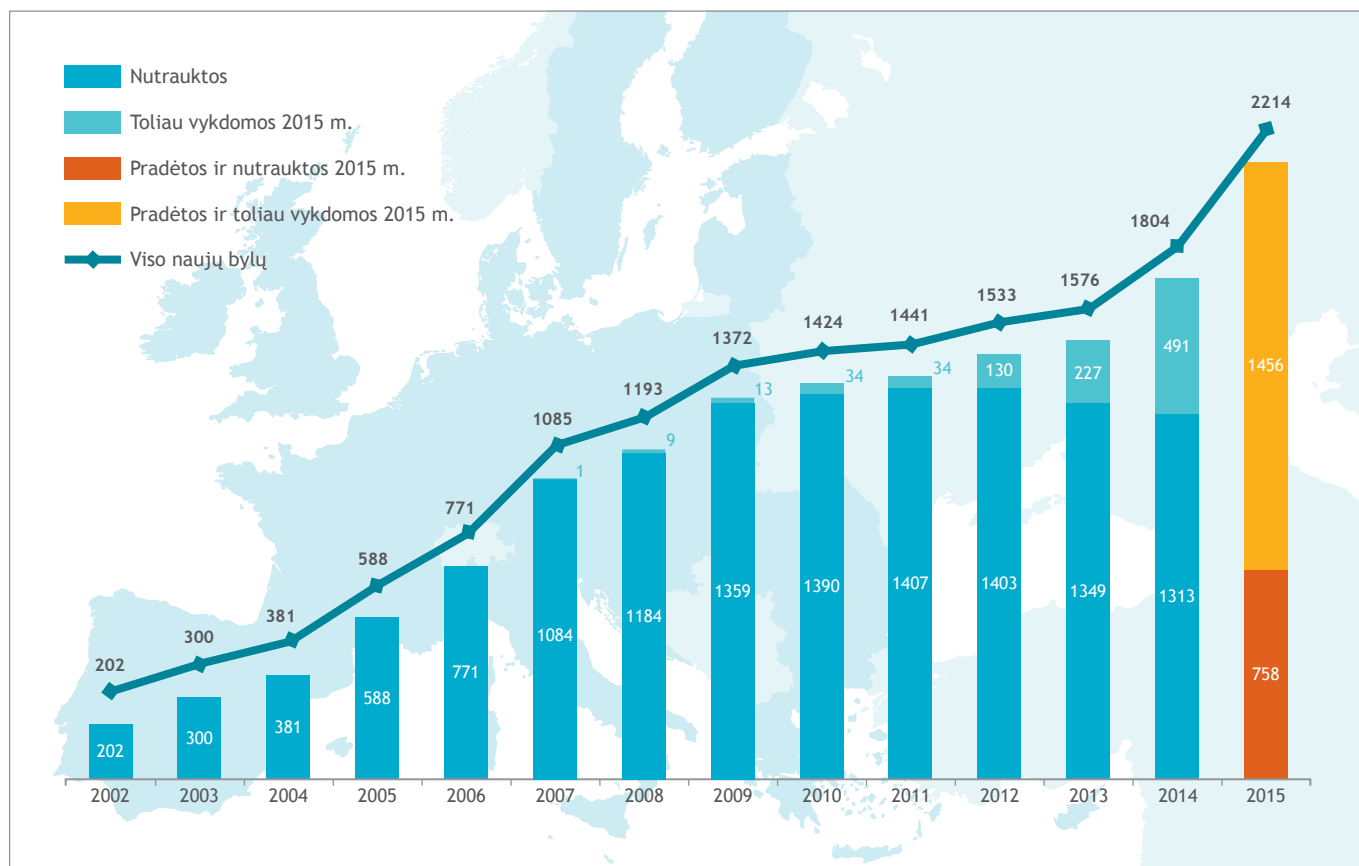

Frances Kennah, UK

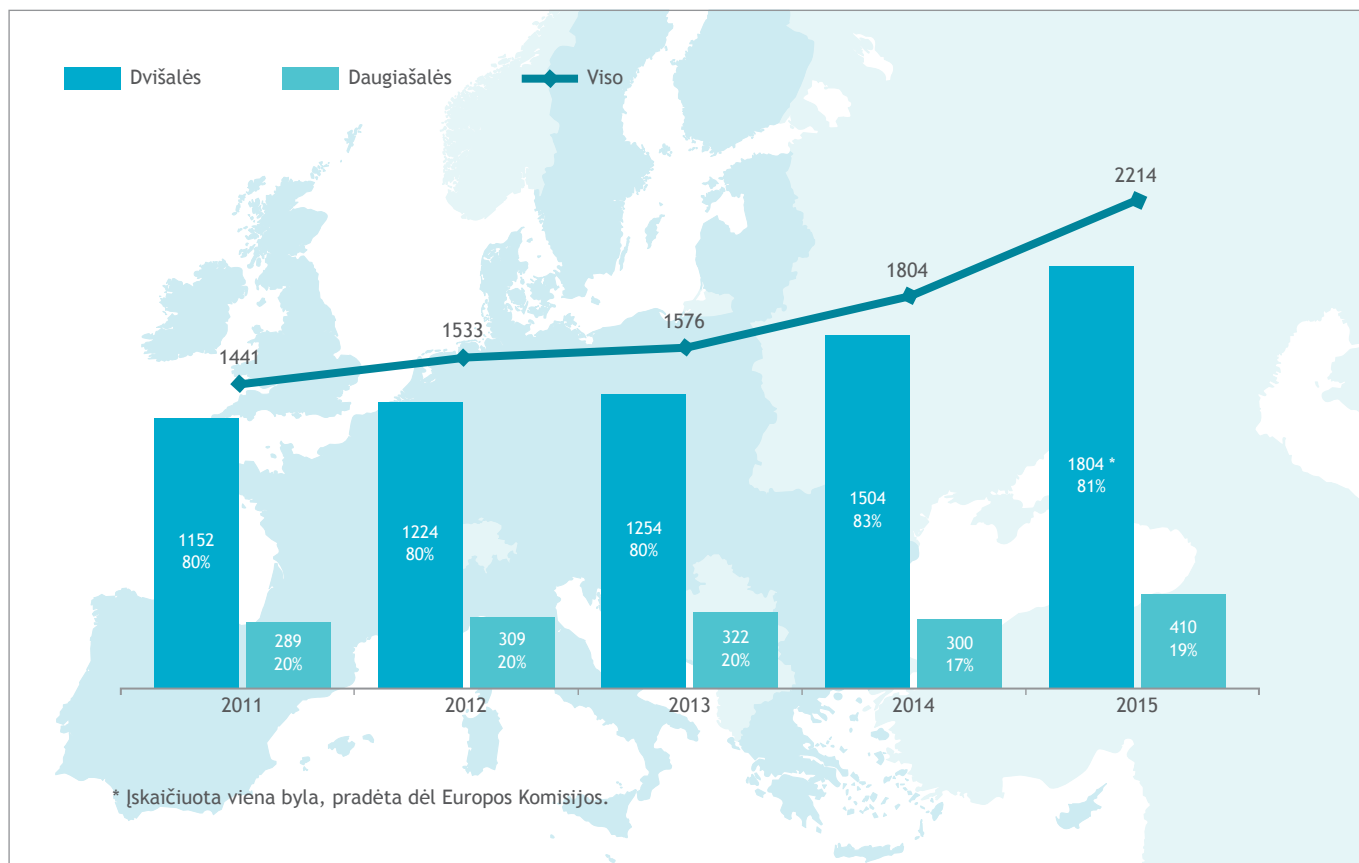
- ▶ **Bylų**, kuriose buvo prašoma Eurojusto pagalbos, padaugėjo 23 proc. – nuo 1 804 bylų 2014 m. iki 2 214 bylų 2015 m. **Trečiosios šalys** dalyvavo 298 bylose.
- ▶ Eurojusto **darbas su bylomis** buvo intensyvesnis šiose nusikalstamumo srityse: terorizmas, elektroniniai nusikaltimai, neteisėta imigracija, prekyba žmonėmis, sukčiavimas, korupcija ir MONG.
- ▶ Didėjo koordinacinių priemonių naudojimas: **koordinacinių pasitarimų** (274; 39 proc. daugiau nei per 2014 m.) ir **koordinavimo centrų** (13).

Eurojusto koordinaciniuose pasitarimuose dažniau dalyvavo Europolas (99), OLAF (5) ir trečiosios šalys (67).
- ▶ Eurojustas parėmė 120 JTG, kurių 46 buvo naujos, ir suteikė finansinę paramą 68 JTG. Suformuota pirmoji JTG su OLAF. Šioje srityje taip pat buvo stebimas intensyvesnis trečiųjų šalių dalyvavimas.
- ▶ 292 kartus Eurojustas suteikė pagalbą vykdant **EAO**.
- ▶ Eurojustas paskyrė **elektroninių nusikaltimų ekspertą** dirbti EC3 ir pripažino būtinybę įkurti **elektroninių nusikaltimų prokurorų ir teisėjų tinklą**.
- ▶ Eurojustas parėmė **karštuosius taškus**, sudarė **teminę neteisėto imigrantų gabenimo darbo grupę** ir pasirašė susitarimo protokolą su EUNAVFOR MED.
- ▶ Eurojustas surengė vieną **strateginį seminarą** jurisdikcijų kolizijai spręsti ir vieną praktinį seminarą dėl duomenų saugojimo kartu su **patariamąjo forumo** susitikimais.
- ▶ **2015 m.** Eurojustas organizavo šiuos **susitikimus**:
 - metinį strateginį ir taktinį pasitarimą dėl kovos su terorizmu;
 - taktinį pasitarimą ir *ad hoc* susitikimą dėl elektroninių nusikaltimų;
 - strateginį pasitarimą dėl prekybos žmonėmis;
 - susitikimą dėl piratavimo jūroje;
 - susitikimą dėl teismo bendradarbiavimo dideliuose sporto renginiuose;
 - strateginį seminarą „*ES-JAV susitarimų dėl savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos taikymas*“.
- ▶ **2015 m.** Eurojusto parengti **leidiniai**:
 - *Apkaltinamųjų nuosprendžių dėl terorizmo apžvalga*;
 - *trečioji ataskaita „Užsienio teroristų kovotojai“*;
 - antrosios ataskaitos apie užsienio teroristų kovotojus santrauka;
 - *ChBRBS vadovas*;
 - ataskaita „*Baudžiamojo persekiojimo vykdymas prekybos žmonėmis bylose dėl darbo jėgos išnaudojimo*“;
 - ataskaita „*Nutarimų poveikis baudžiamojo persekiojimo vykdymui NPM bylose*“;
 - ataskaita „*Procedūriniai ir teisiniai klausimai, susiję su MONG*“;
 - *Piratavimo jūroje teisminė apžvalga*, 2 leidimas;
 - Geriausios praktikos dideliuose sporto renginiuose vadovas;
 - ataskaita „*2009–2014 m. Eurojusto darbas su jurisdikcijų kolizijos bylomis*“;
 - ataskaita „*Eurojusto patirtis turto susigrąžinimo srityje*“.
- ▶ 2015 m. Eurojusto dėmesys buvo sutelktas į **jurisdikcijų kolizijas, duomenų saugojimą ir kontroliuojamuosius gabenimus**.
- ▶ 2015 m. **Eurojusto biudžetas** buvo 33 mln. 818 tūkst. eurų. Panaudota 99,86 proc. biudžeto.
- ▶ **EY galutinė ataskaita** „*Sprendimas dėl Eurojusto ir Eurojusto veiklos vertinimas*“ išleista birželio 30 d. ir paskelbta viešai.

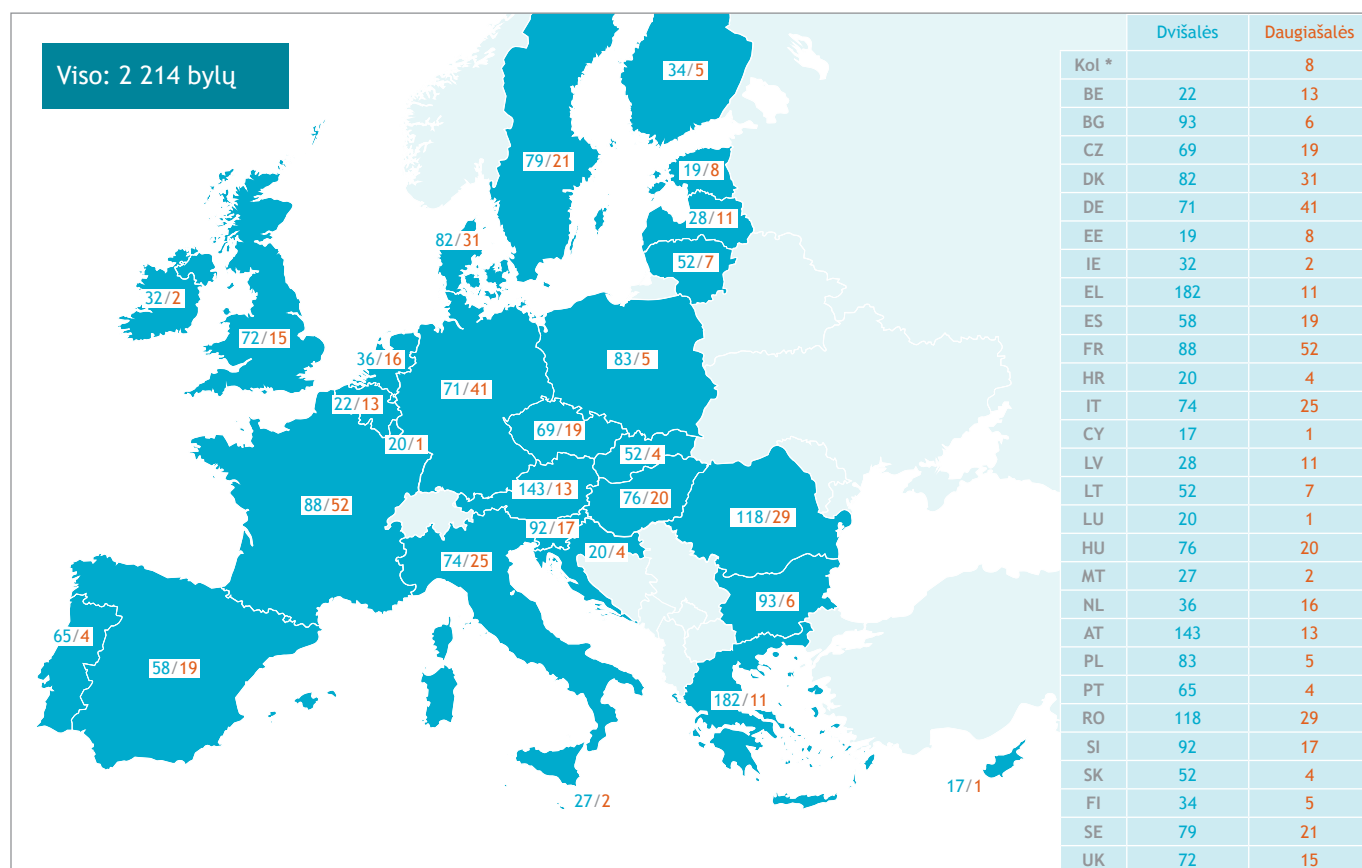
Darbas su bylomis 2002-2015 m.

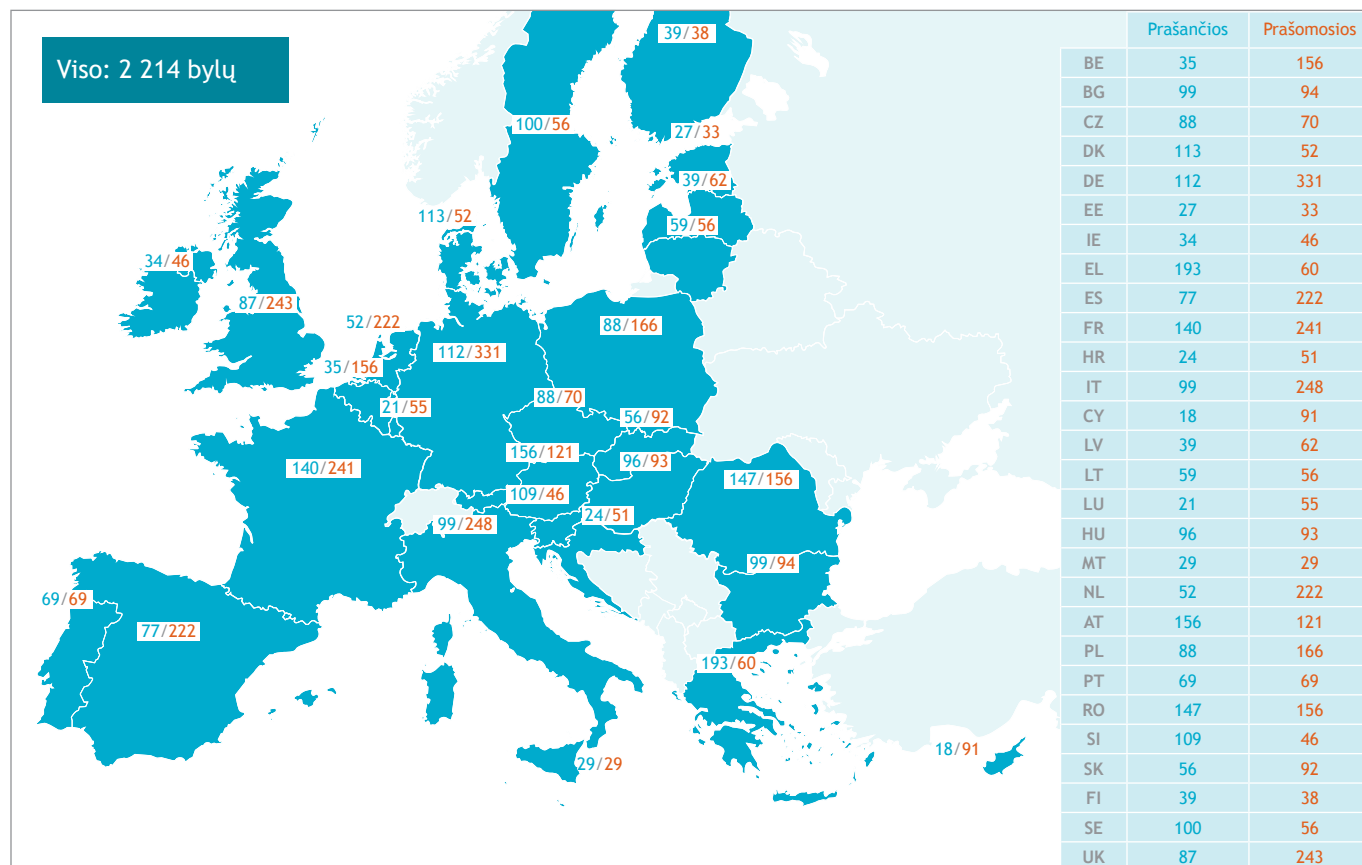
Dvišalės ir (arba) daugiašalės bylos 2011-2015 m.

Valstybės narės pradėtos dvišalės ir (arba) daugiašalės bylos

Pagalbos prašančios valstybės narės ir (arba) valstybės narės, kurių prašoma pagalbos

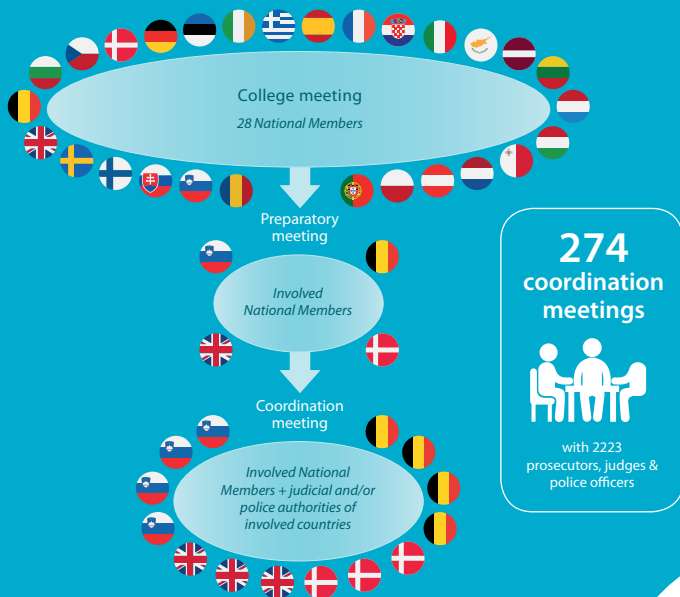
Eurojust at work in 2015

Eurojust's core business is to assist the competent authorities of EU Member States when they deal with serious cross-border organised crime

1

Judicial coordination meetings

Bringing together judicial and law enforcement authorities from Member States and third States.

2

Joint investigation teams (JITs)

Carrying out criminal investigations in one or more of the involved countries.

24/7
availability

Execution of European Arrest Warrants

3

Coordination centres

Coordination centres enable coordination and real-time transmission of information in serious cross-border crimes among national authorities during action days.

13
Eurojust
coordination
centres were
held in 2015

Gathering evidence correctly is important for successful future court proceedings

Apie Eurojustą trumpai

Kas?

Eurojustas yra Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo padalinys. Šio 2002 m. įkurto Europos Sąjungos organo tikslas – skatinti ir gerinti ikiteisminių tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo valstybėse narėse koordinavimą, stiprinti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą sunkaus tarpvalstybinio masto, o ypač – organizuoto nusikaltamumo srityje.

Valstybei narės prašymu Eurojustas gali suteikti paramą ikiteisminiuose tyrimuose ir baudžiamuosiuose persekiojimuose, susijusiuose su valstybe nare ir valstybe, kuri nėra ES narė, jeigu tarp Eurojusto ir tokios trečiosios šalies yra pasirašytas bendradarbiavimo susitarimas arba yra svarbių priežasčių tokiai pagalbai suteikti.

Valstybės narės arba Europos Komisijos prašymu Eurojustas gali padėti vykdamas ikiteisminius tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą, susijusius tik su ta valstybe nare ir Bendrija.

Kiek?

Eurojusto kolegiją sudaro 28 nacionaliniai nariai. Tai gali būti prokuroras, teisėjas arba atitinkamą kompetenciją turintis policijos pareigūnas, kuriuos deleguoja kiekviena valstybė narė. Nacionalinių narių darbo vieta yra Eurojusto būstinė Hagoje.

Daugumai nacionalinių narių padeda pavaduotojas ir (arba) padėjėjas (-ai). Eurojustui padeda administracija, čia įsikūrę Europos teismo tinklo (EJN), Jungtinių tyrimų grupių ekspertų tinklo (JTG ekspertų tinklo) ir Europos kontaktinių asmenų, atsakingų už genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų bylas, tinklo (Genocido tinklo) sekretoriatai.

Be to, šiuo metu Eurojuste dirba Norvegijos, Šveicarijos ir JAV ryšių prokurorai. Iš viso 2015 m. Eurojuste dirbo 350 žmonių (įskaitant kolegijos narius).

Kaip?

Svarbiausios Eurojusto funkcijos ir įgaliojimai – atsakyti į valstybių narių kompetentingų nacionalinių institucijų pagalbos prašymus. Taip pat Eurojustas gali paprašyti valstybės narės atlikti tyrimą ar vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už konkrečias veikas. Nacionaliniai nariai vykdo Eurojusto įgaliojimus koordinuoti nacionalinių institucijų darbą kiekviename baudžiamojo tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo etape.

Koordinaciniai pasitarimai

Koordinaciniai pasitarimai – tai išskirtinė ir veiksminga teismo bendradarbiavimo priemonė. Šiuose pasitarimuose dalyvauja tiek valstybių narių, tiek trečiųjų šalių teisėsaugos ir teisminės institucijos, todėl nagrinėjant tarpvalstybinio masto nusikaltimų bylas galima imtis informacija pagrįstų ir tikslingų operacijų ir šalinti teisinius ir praktinius sunkumus, kylančius dėl Europos Sąjungoje veikiančių 30 teisės sistemų skirtumų.

Koordinavimo centrai

Koordinavimo centrams tenka svarbus vaidmuo vykdamas operacijas, jie teiki paramą tikruoju laiku bendros operacijos dieną, padeda koordinuoti ir skubiai vykdyti poėmius, sulaikymą, kratas namuose ir (arba) įmonėse, nutarimus įšaldyti ir liudytojų apklausas.

Jungtinės tyrimų grupės

Steigiant JTG, Eurojustas jų įkūrimui ir veiklai padeda finansškai bei profesionaliai. JTG yra komanda, kurią sudaro prokurorai, teisėjai ir teisėsaugos institucijos. JTG įsteigiamos fiksuotam laikotarpiui ir konkrečiu tikslu pagal rašytinį susitarimą tarp susijusių valstybių narių; jos padeda žymiai efektyviau vykdyti baudžiamuosius tyrimus vienoje arba daugiau dalyvaujančių narių.

Išorės santykiai

Eurojusto darbas paremtas glaudžiais ryšiais su įvairiais partneriais. Susitarimų pagrindu vykdomas ypač glaudus bendradarbiavimas su šiomis nacionalinėmis institucijomis, ES institucijomis ir partneriais: Europos Komisija; Europos teismo tinklu (EJN); Europolu; Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF); Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (Frontex); Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centru (ENNSC); Europos policijos koledžu (CEPOL); Europos teisėjų mokymo tinklu (ETMT); Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (PTA); Europos Sąjungos Viduržemio jūros karinio laivyno pajėgomis (EUNAVFOR MED) ir šiomis tarptautinėmis institucijomis: Interpolu, Lotynų Amerikos tarptautinio teismo bendradarbiavimo tinklu (IberRed) ir Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuru (UNODC).

Maža to, Eurojustas yra pasirašęs bendradarbiavimo susitarimus su Lichtenšteinu, Šveicarija, Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, JAV, Norvegija, Islandija ir Moldavija.

Eurojusto priemonės

1.1 Eurojusto koordinaciniai pasitarimai

Net 274 kartus organizuoti koordinaciniai pasitarimai – 39 proc. daugiau, palyginti su 2014 m. – tvirtai išlaiko dažniausiai naudojamos Eurojusto veiklos priemonės poziciją. 2015 m. valstybių narių teisminės ir teisėsaugos institucijos, taip pat trečiosios šalys susitikdavo beveik kiekvieną darbo dieną Eurojusto patalpose Hagoje, kad paskatintų teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose.

Kiekvieną naują bylą atitinkamas nacionalinis narys pirmiausia pristato kolegijai. Po pristatymo priimamas sprendimas, ar byla turi būti registruojama kaip Eurojusto byla (vadinamasis I lygio pasitarimas). Antrojo etapo metu atitinkami Eurojusto nacionaliniai biurai susitinka aptarti, kokias problemas reikia spręsti, kad būtų užtikrintas teisminis bendradarbiavimas ir koordinavimas konkrečioje byloje. Šio susitikimo metu parengiamas tinkamiausių veiksmų planas (vadinamasis II lygio pasitarimas). Vėliau, jei reikia, organizuojamas vienas ar daugiau koordinacinių pasitarimų, kuriuose dalyvauja tiesiogiai su byla susijusių nacionalinių teisminių ir teisėsaugos institucijų atstovai.

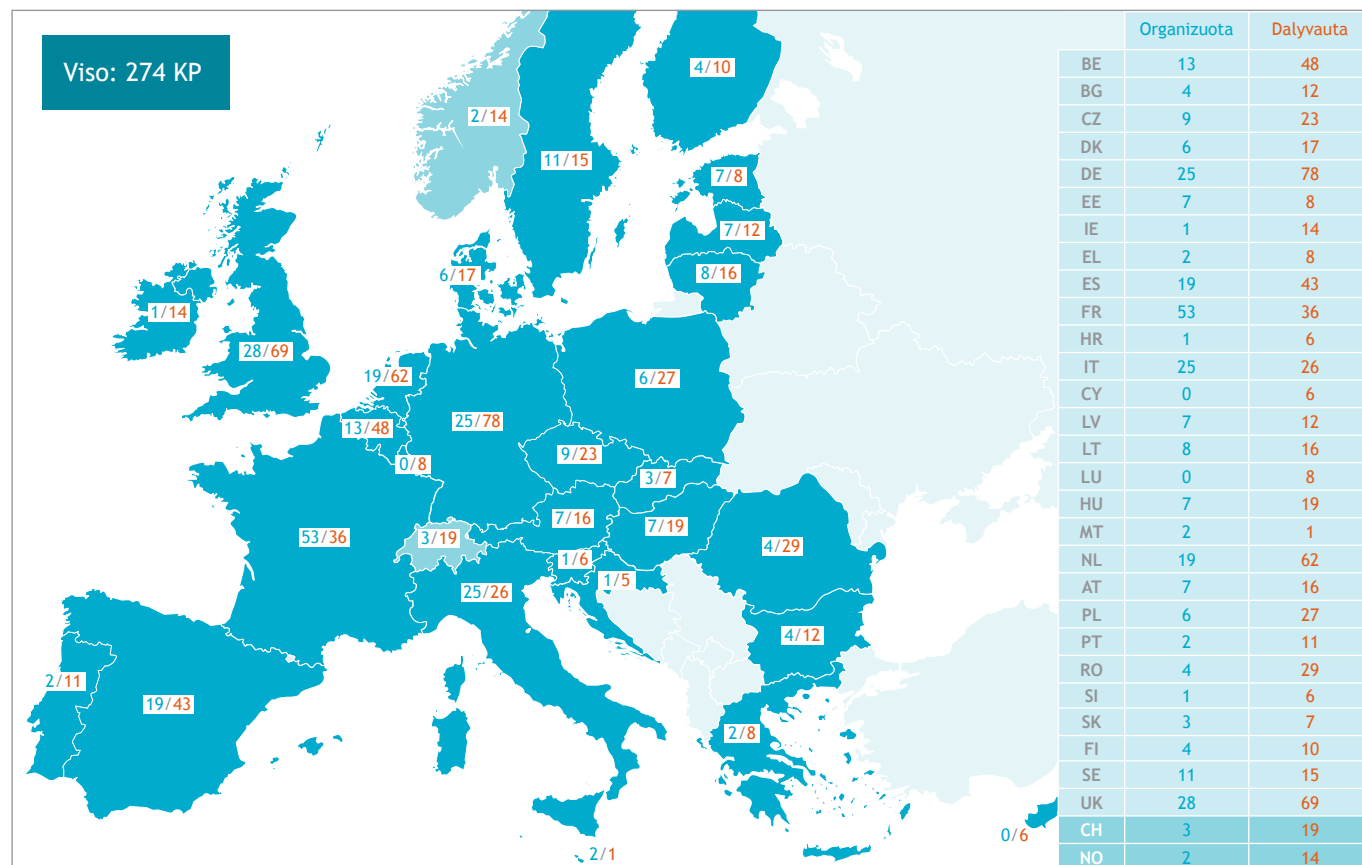
CKoordinacinių pasitarimų paskirtis – palengvinti keitimąsi informacija, nustatyti ir įgyvendinti STP prašymų

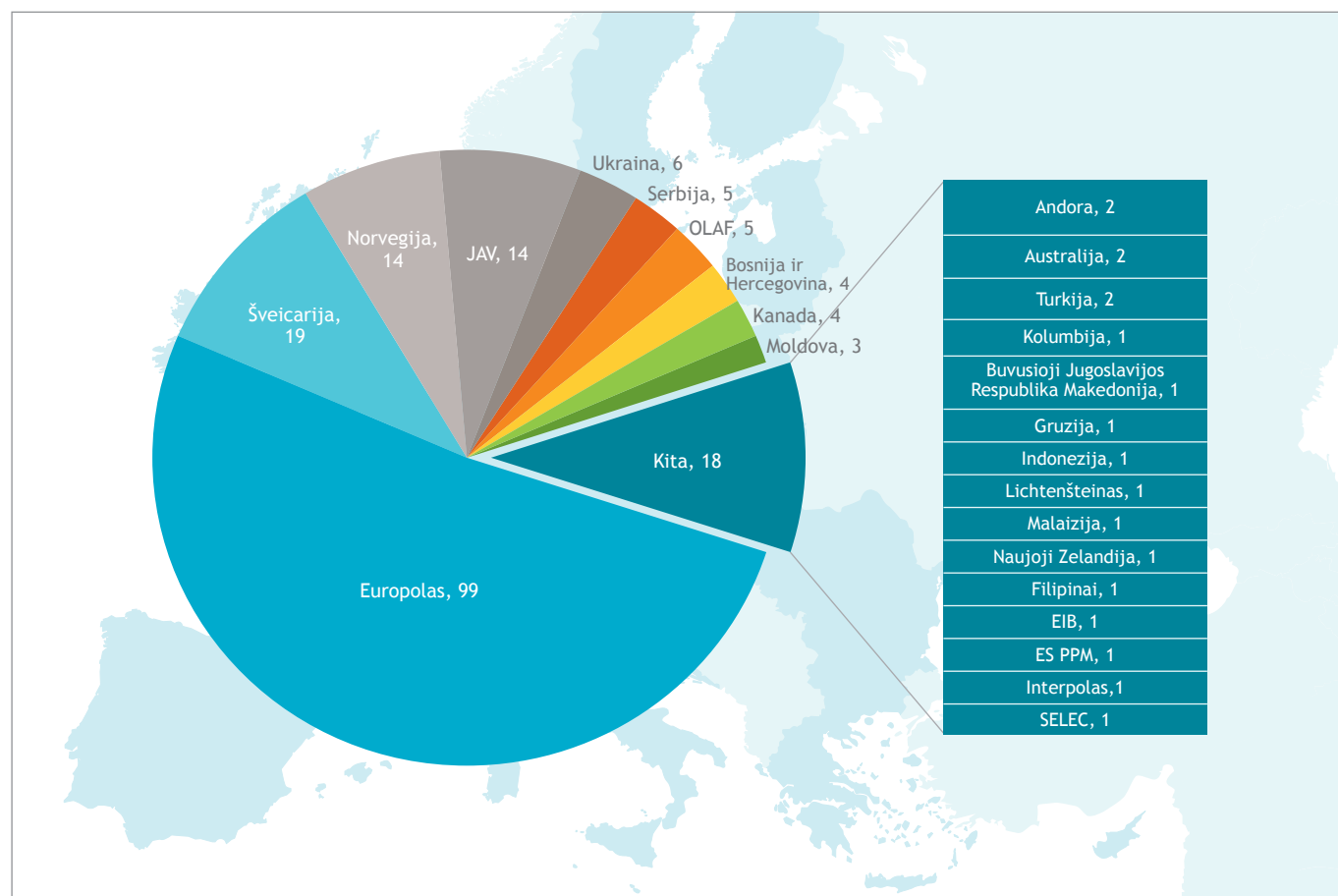
ir priverstinių priemonių (pvz., kratos orderių ir arešto orderių) vykdymą lengvinančias priemones ir metodus, koordinuoti vykdomus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą, nustatyti, užkirsti kelią arba spręsti jurisdikcijų kolizijas, *ne bis in idem* atvejus ir kitas juridines ir su įrodymais susijusias problemas.

2015 m. vykusių koordinacinių pasitarimų metu nagrinėtos bylos apėmė visas pagrindines sunkių organizuotų tarpvalstybinių nusikaltimų sritis, dažniausiai – finansinių nusikaltimų, sukčiavimo, prekybos narkotikais ir pinigų plovimo nusikaltimus.

2015 m. vyko 274 pasitarimai, daugiausiai jų surengė Prancūzija (53), Jungtinė Karalystė (28), Vokietija ir Italija (abi po 25), o šalys, kurių dažniausiai buvo prašoma dalyvauti šiuose pasitarimuose, buvo Vokietija (78), Jungtinė Karalystė (69) ir Nyderlandai (62). Ryšių pareigūnų atstovaujamos Šveicarija (19), Norvegija (14) ir JAV (14) buvo pagrindinės trečiosios šalys, dalyvavusios 2015 m. surengtuose koordinaciniuose pasitarimuose; be jų, trečiųjų šalių grupę papildė Ukraina (6), Serbija (5), taip pat Bosnija ir Hercegovina bei Kanada (abi po 4). Europolo pareigūnai dalyvavo 99 tokiuose pasitarimuose, OLAF – penkiuose.

Koordinaciniai pasitarimai

1.2 Eurojusto koordinavimo centrai

2015 m. buvo įsteigta 13 koordinavimo centrų, daugiau nei 2014 ir 2013 metais, kai buvo atitinkamai organizuoti 10 ir 7 koordinavimo centrai.

Ši tendencija rodo, kad valstybių narių teisminės ir teisėsaugos institucijos žino ir vertina šią operatyvinę priemonę kovoje su tarpvalstybiniu nusikalstamumu Europoje.

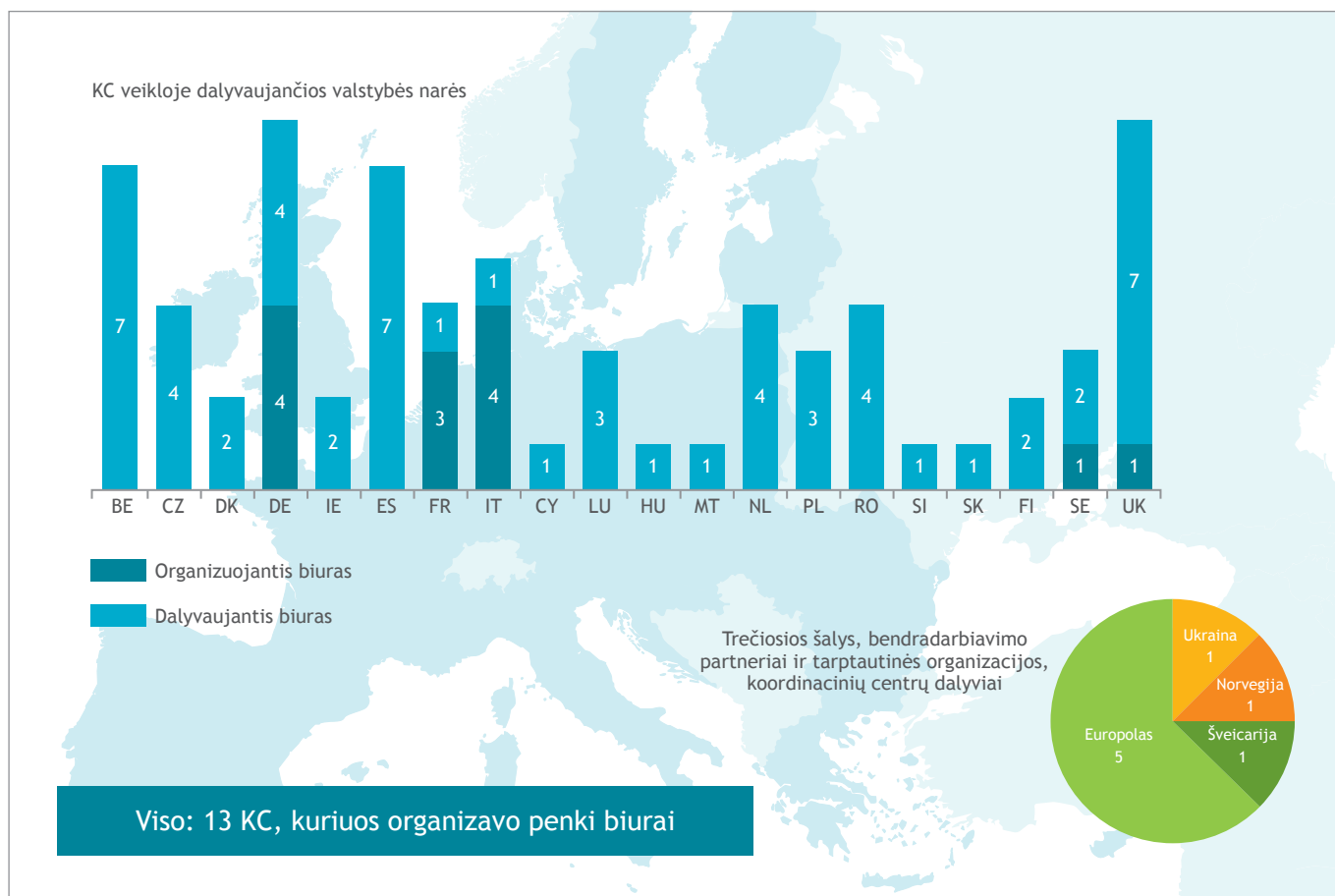
Koordinavimo centrai palengvina informacijos mainus tarp teisminių institucijų tikruoju laiku ir suteikia galimybę tiesiogiai koordinuoti vienu metu vykdomus, *inter alia*, arešto orderius, kratas ir poėmius skirtingose valstybėse.

Trylika koordinavimo centrų organizavo Vokietija (4), Italija (4), Prancūzija (3), Švedija (1) ir Jungtinė Karalystė (1). Šiose bendrų operatyvinių veiksmų dienose aktyviai dalyvavo kitos valstybės narės, taip pat šalys, kurioms Eurojuste atstovauja ryšių pareigūnai, pavyzdžiui, Šveicarija ir Norvegija, trečiosios šalys (pavyzdžiui, Ukraina vieną kartą) ir Europolas (5).

Tiriamų nusikaltimų rūšys apėmė finansinius nusikaltimus ir sukčiavimą, elektroninius nusikaltimus, pinigų plovimą, neteisėtą imigrantų gabenimą, prekybą žmonėmis ir pirmą kartą – terorizmą.

Koordinavimo centrai ypač tinkami sprendžiant sudėtingas bylas, susijusias su didelio masto daugiašalių veiksmų dienomis. Praėjusiais metais vienu atveju toje pačioje PVM sukčiavimo byloje buvo įsteigti trys koordinavimo centrai. Šioje byloje buvo taikoma daugiau kaip 200 tarptautinių priemonių, dalyvavo 15 valstybių narių nacionalinės valdžios institucijos ir Europolas (žr. toliau „Operacija „Vertigo“: žvilgsnis iš arčiau“).

Koordinavimo centras buvo įsteigtas Švedijoje vykusio rimto mokesčių ir buhalterinės apskaitos sukčiavimo byloje. Operacijų metu nustatytas poreikis parengti naujas EAO išdavimo Švedijoje procedūrų gaires Ekonominių nusikaltimų tarnybai Švedijoje; jas parengė Švedijos biuras Eurojuste.

1.3 Eurojusto Bylų tvarkymo sistema

Eurojusto operatyvinės veiklos palaikymui naudojama specialiai pritaikyta duomenų bazė – BTS. Šios sistemos paskirtis – saugoti ir apdoroti su bylomis susijusius duomenis, palengvinti atitiktis asmens duomenų tvarkymo taisyklėms kontrolę.

Siekiant pagerinti jos funkcionalumą ir efektyvumą, 2015 m. buvo sukurtos ir išleistos dvi patobulintos BTS versijos. Šie patobulinimai supaprastina naujų profilių vidinę konfigūraciją naudojant esamas sistemos funkcijas ir nėra priklausomi nuo išorinių pakeitimų. Ši funkcija yra svarbi, nes ji suteikia galimybę skirtingoms naudotojų grupėms lanksčiau valdyti prieigą prie BTS ir, pavyzdžiui, palengvina ENKS narių iš kiekvienos valstybės narės prijungimą prie BTS, kaip numatyta Tarybos sprendimo dėl Eurojusto 12 straipsnyje.

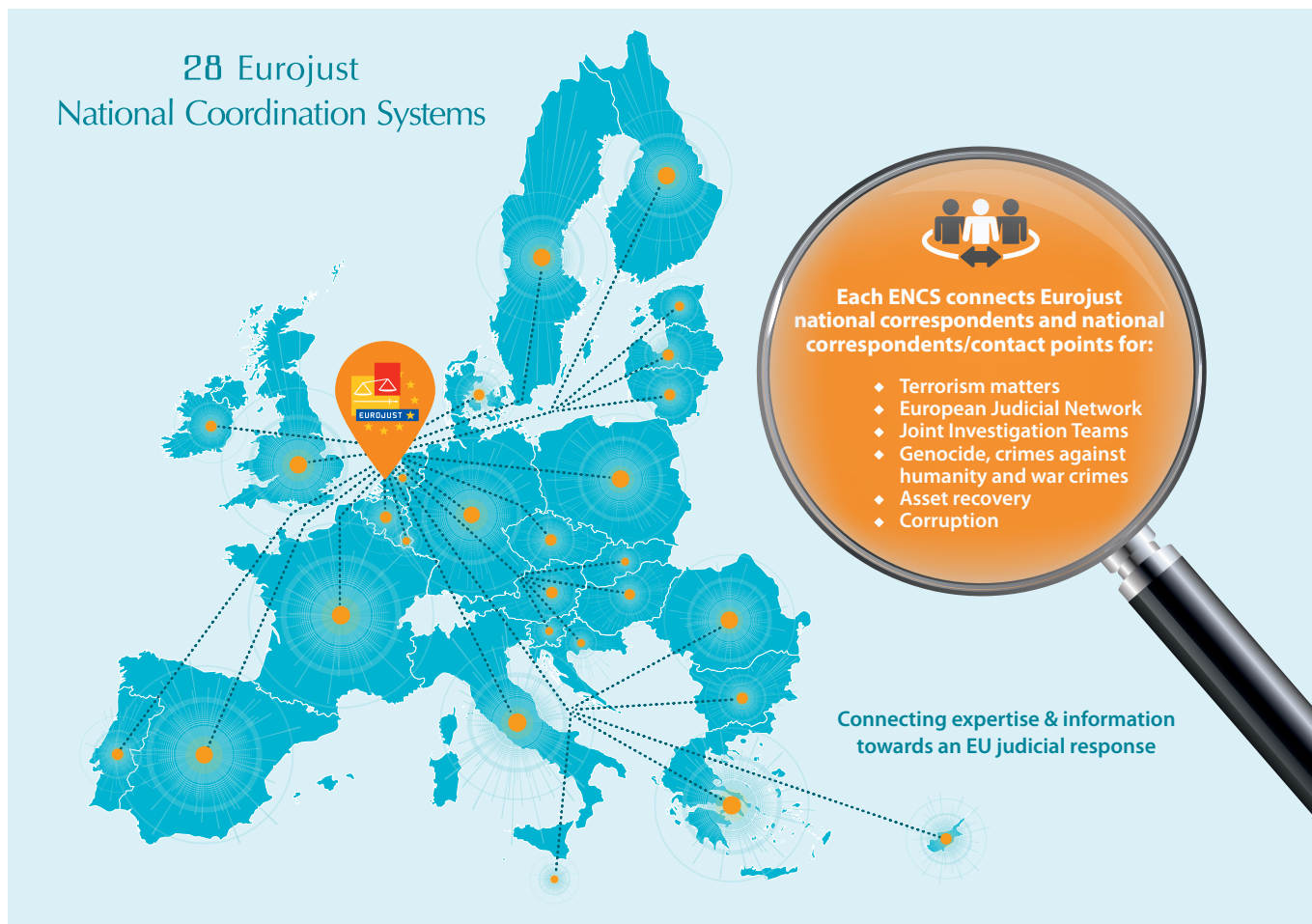
2015 m. pradėjo veikti saugaus tinklo ryšys su Ispanija ir Liuksemburgu, todėl saugaus ryšio kanalą su Eurojustu dabar turi 13 valstybių narių. Maža to, naujausioje BTS versijoje įdiegtas svarbus atnaujinimas, leidžiantis įrašyti nacionalinių narių sprendimus pagal

tvarkymo ir asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos Eurojuste darbo tvarkos taisyklių (Eurojusto duomenų apsaugos taisyklių) 19 straipsnį.

2015 m. kovą Eurojusto kolegija aptarė vertinimą, kaip veiksmingai buvo taikomas 2014 m. birželį kolegijos priimtas sprendimas dėl duomenų įtraukimo į BTS per pirmuosius šešis mėnesius. Šiuo sprendimu siekiama nustatyti bendrus duomenų įvedimo standartus ir vienodą darbo metodą, taikomą visiems Eurojusto nacionaliniams biurams. Penki nacionaliniai biurai sutiko dalyvauti atliekant tolesnius bandymus ir pasidalinti savo pastebėjimais su Kolegija.

2015 m. Kolegija visų pirma siekė pagerinti duomenų įtraukimą į BTS ir įgyvendinti Eurojusto duomenų apsaugos taisyklių 19 straipsnį, kad užtikrintų visišką atitiktį ir įgyvendintų rekomendacijas, kurias JPI pateikė po patikrinimo vizito 2015 m. parengtoje ataskaitoje. 2015 m. rugsėjį vykusiame plenariniame posėdyje, kuriame dalyvavo ir JPI, Kolegija aptarė JPI ataskaitą ir Eurojusto tolesnius veiksmus.

28 Eurojust National Coordination Systems

1.4 Eurojustas ir JTG

Eurojustas sustiprino savo svarbiausią vaidmenį JTG, tiek vertinant pagal paramą JTG įsteigimui ir veikimui, tiek pagal žinių kaupimą.

2015 m. Eurojusto nacionaliniai nariai parėmė 120 JTG, iš jų 46 buvo naujai suformuotos tais metais.

Pagrindinės nusikaltimų rūšys, kurias tyrė 46 naujai suformuotos JTG, buvo pinigų plovimas, finansiniai nusikaltimai ir sukčiavimas, dalyvavimas nusikalstamoje organizacijoje, prekyba žmonėmis, prekyba narkotikais ir elektroniniai nusikaltimai.

Remiantis Sprendimo dėl Eurojusto 13 straipsnio 5 punktu, valstybės narės turi užtikrinti nacionalinių narių informavimą apie JTG steigimą ir šių grupių darbo rezultatus. 2015 m. Eurojustas sulaukė 17 tokių pranešimų.

Eurojusto darbo su bylomis rodikliai patvirtina, kad trečiosios šalys vis daugiau ištraukia į JTG veiklą, kaip buvo pastebėta 2014 m. Iš viso Eurojustas parėmė 11 JTG, kuriose dalyvavo ir trečiosios šalys, veikimą; iš jų septynios buvo naujai įsteigtos 2015 m. Vis daugiau trečiųjų šalių vertina JTG kaip veiksmingą bendradarbiavimo priemonę, tame tarpe, inter alia, Serbija, Bosnija ir Hercegovina, Šveicarija (žr. 2.3.3 poskyrį).

Tam, kad galėtų panaudoti įgytą patirtį, Eurojustas kartu su JTG ekspertų tinklu ir jo sekretoriatu (žr. 5.2 skyrių toliau), toliau skatino ir kūrė palankesnes sąlygas vertinti JTG naudojant [JTG vertinimo formą](#). 2015 m. ši forma, pirmą kartą parengta 2014 m., tapo pasiekiamą Eurojusto interneto svetainėje kartu su praktiniais patarimais, kaip atlikti vertinimą. Eurojuste arba valstybėse narėse, padedant Eurojustui, vyko specialūs vertinimo susitikimai.

Šių vertinimų rezultatai patvirtina, kad plačiai naudojamos JTG yra veiksminga ir efektyvi priemonė tarpvalstybiniais tyrimams ir baudžiamajam persekiojimui koordinuoti. Dažnai JTG steigiamos tarp daugiau kaip dviejų valstybių, kurios nebūtinai yra kaimyninės šalys, ir remia įvairių nusikaltimų rūšių tyrimą.

Šios priemonės lankstumą, o ypač – savybę palengvinti neformalią komunikaciją bei informacijos ir įrodymų mainus plačiai pripažįsta kompetentingos nacionalinės institucijos. Vertinama, kad deleguotų narių, veikiančių ne savo kilmės valstybėje, dalyvavimas įsteigtoje JTG teigiamai veikia tyrimo efektyvumą. Daugeliu atveju JTG taip pat palengvina bendros pozicijos dėl bendravimo su žiniasklaida pristatant tyrimo rezultatus nustatymą.

Viena iš nustatytų problemų yra tai, kad vidinių procesų terminai dėl teisinių arba praktinių priežasčių gali trukdyti JTG veiklai, pavyzdžiui, jeigu vienas partnerių turi palikti JTG iki patenkinant kitų grupės narių bendradarbiavimo poreikius.

Kalbant apie geriausią praktiką, kadangi JTG dažnai funkcionuoja kartu su STP, tai, pasak pareigūnų praktikų, JTG suteikia pranašumą prireikus laiku įvykdyti prašymą prašomosioms valstybėms, taip pat dalinantis per STP surinktais įrodymais tarp JTG partnerių, ypač tais atvejais, kai reikia bendrauti su prie JTG neprisijungusiomis valstybėmis.

Kalbant apie geriausią praktiką, kadangi JTG dažnai funkcionuoja kartu su STP, tai, pasak pareigūnų praktikų, JTG suteikia pranašumą prireikus laiku įvykdyti prašymą prašomosioms valstybėms, taip pat dalinantis per STP surinktais įrodymais tarp JTG partnerių, ypač tais atvejais, kai reikia bendrauti su prie JTG neprisijungusiomis valstybėmis.

Didėjant JTG taikymo patirčiai, nuspręsta, kad būtų naudinga įvertinti, ar per pirmuosius JTG įgyvendinimo metus sukurtos priemonės (JTG praktinis vadovas, pavyzdinis susitarimas, JTG operatyvinių veiksmų planas) vis dar visapusiškai atitinka pareigūnų praktikų poreikius. Šis vertinimas tapo pagrindine tema meti-

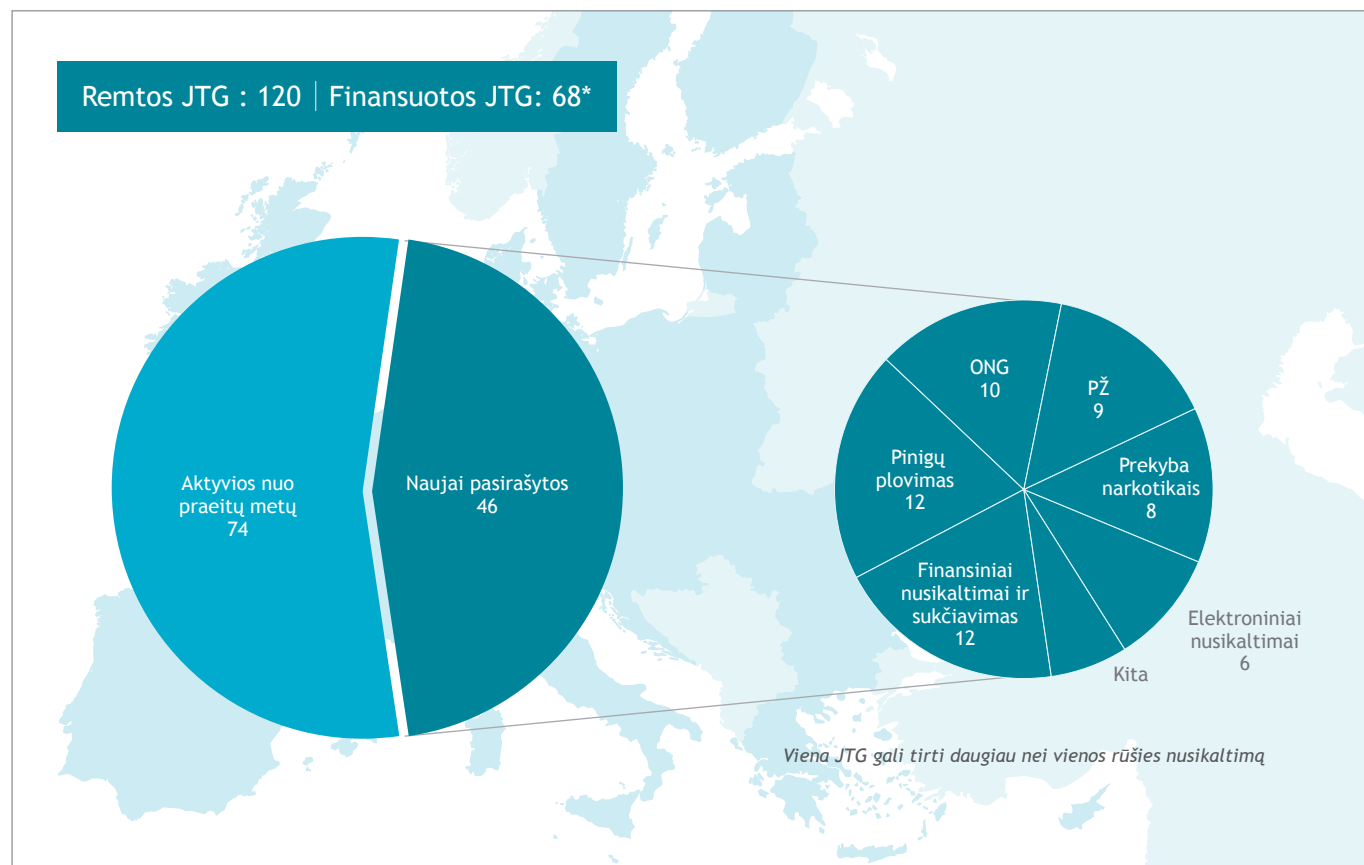
niame JTG ekspertų posėdyje, kuris įvyko Eurojuste 2015 m. birželio 11 ir 12 dienomis. Posėdžio [išvados](#) duodami aiškūs nurodymai dėl JTG priemonių modernizavimo ir jų prieinamumo didinimo pareigūnams praktikams. Ekspertai sutiko, kad esamas JTG pavyzdinis susitarimo variantas vis dar pakankamai tinkamas ir lankstus, ir nutarė, kad išsami jo peržiūra nėra pirmos svarbos uždavinys. Ekspertai sutarė, kad JTG praktinis vadovas turėtų būti visapusiškai atnaujintas, įtraukiant išmoktas pamokas.

JTG operatyvinių veiksmų planą, kuris nėra dažnai naudojamas praktikoje, turėtų pakeisti mažiau formalios planavimo priemonės, pavyzdžiui, koordinacinių pasitarimų išvados.

Eurojusto finansinė parama JTG veiklai

Eurojustas ir toliau teikė finansinę paramą JTG. 2015 m. Eurojusto svarbų vaidmenį remiant JTG veiklą pagal finansavimo programą patvirtina tai, kad buvo gauta 144 paraiškų finansinei paramai gauti (kai kurie prašymai buvo susiję su ta pačia JTG, per tolesnius veiksmų laikotarpius paskirstytoms operacijoms finansuoti). Finansinė parama suteikta 68 JTG (viena ar keliomis dotacijomis), iš jų 36 parama buvo skirta naujai. 2015 m. JTG veiklai finansuoti Eurojusto biudžete buvo numatyta 500 000 eurų.

Eurojusto remiamos JTG ir pagrindinės nusikaltimų rūšys

Nuo 2014 m. JTG skiriama finansinė parama taip pat gali būti naudojama trečiųjų šalių išlaidoms kompensuoti. Tendencija, stebima Eurojusto darbuose su bylomis, išlieka ir šioje srityje: 2015 m. buvo sulaukta 13 paraiškų iš JTG, kuriose dalyvauja ir ES, ir trečiosios šalys.

2015 m. įdiegta nauja interaktyvi paraiškos forma su funkcijomis, lengvinančiomis paraiškų teikimą, pavyzdžiui, išplečiamaisiais sąrašais, skaičiavimo funkcijomis ir įtaisytoju aukščiausios ribos valdymu. Finansuojamų veiksmų sritis buvo išplėsta, kad apimtų

išlaidas, patirtas dėl tolesnių JTG veiksmų, jeigu tokios išlaidos tiesiogiai susijusios su JTG veikla, pavyzdžiui, tolesnis susitikimas dėl JTG surinktų įrodymų aptarimo, komandos surinktų įrodymų vertimo išlaidos arba vienoje iš dalyvaujančių valstybių priimto nuosprendžio vertimas.

Maža to, Eurojusto kolegija pritarė projektui, kuris apima finansavimo paraiškoms teikti skirtų internetinių priemonių ir JTG duomenų apdorojimui skirtos duomenų bazės kūrimą.

Bylos pavyzdys

Prancūzijoje vykdyto tyrimo metu atskleistas organizuotas PVM sukčiavimas naudotų automobilių pardavimo srityje ir pinigų plovimas. Nusikalstamas veikas vykdė asmenų iš Prancūzijos grupė, veikianti Ispanijoje. Automobiliai buvo parduodami iš Vokietijos tiekėjų Prancūzijos mažmenininkams per fiktyvius tarpinius sandorius prancūzų, ispanų, rumunų, italų ir portugalų įmonėse pagal padirbtas sąskaitas faktūras, siekiant išvengti PVM mokėjimo.

Po to, kai Prancūzijos valdžios institucijos pristatė bylą Eurojuste, buvo surengtas koordinacinis pasitarimas, siekiant aptarti esamą tyrimo padėtį ir optimizuoti dalyvaujančių institucijų bendradarbiavimą. Eurojustas atliko tarpininko vaidmenį sudarydamas palankesnes sąlygas vykdyti kelis STP prašymus tarp Prancūzijos ir Ispanijos, o tai buvo labai svarbus indėlis, nes Ispanijoje vykdomoje byloje buvo laukiama atsakymo į užklausas. Informacijos mainai tarp dalyvių atskleidė tam tikras teisinės kliūtis, ypač – *ne bis in idem* atvejų galimybę, nes Prancūzijoje ir Ispanijoje figūravo tie patys subjektai.

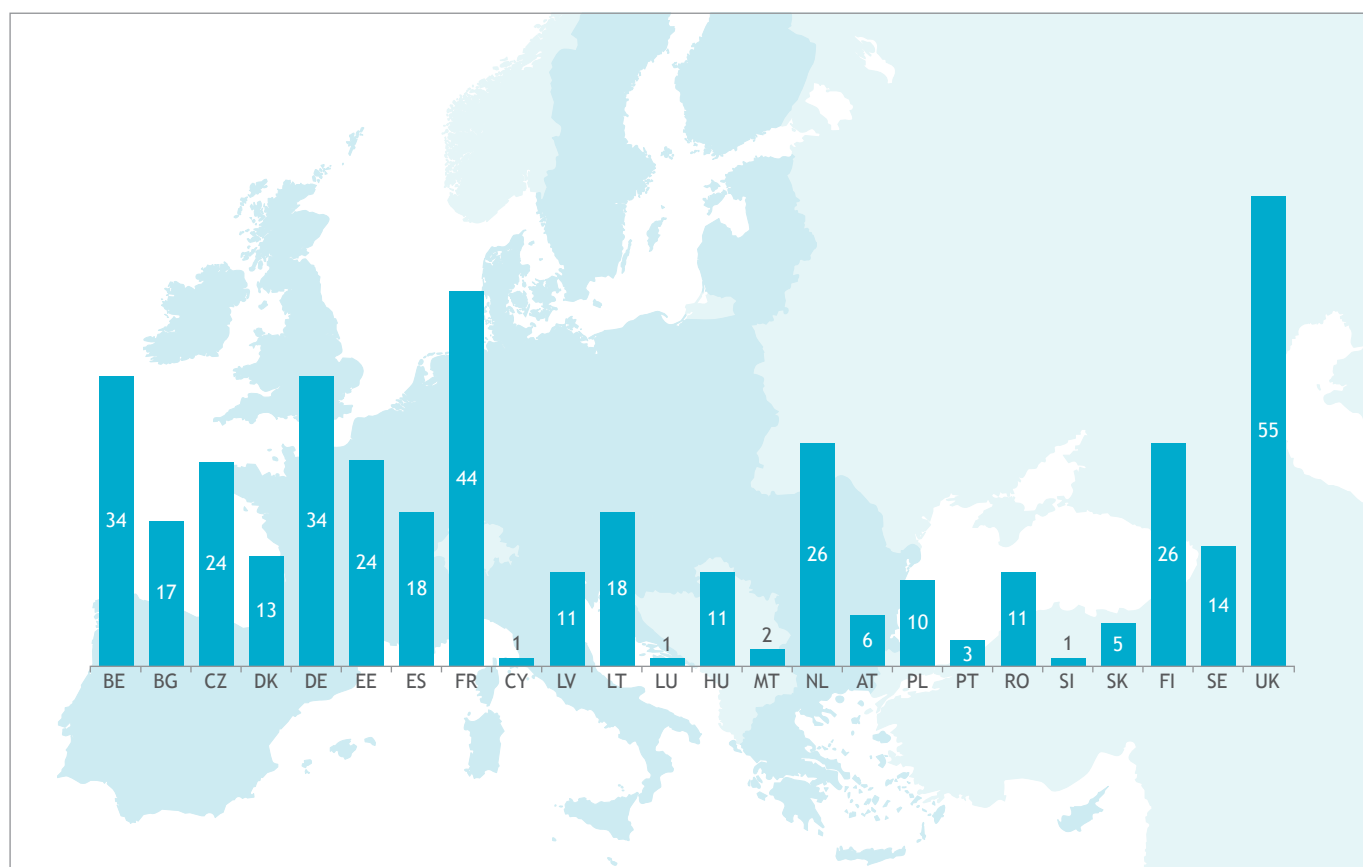
Siekiant išvengti jurisdikcijų kolizijos vėlesniame procesinių veiksmų etape, reikėjo suderinti, kokie kaltinimai bus keliami ateityje ir kokie procesiniai veiksmai bus atliekami kiekvienoje šalyje. Atsižvelgdamos į šias kliūtis, 2014 m. birželį Prancūzija ir Ispanija pasirašė JTG susitarimą, kad palengvintų bendradarbiavimą ir įrodymų perdavimą.

Intensyvaus tyrimo ir glaudesnio bendradarbiavimo tarp JTG dalyvių rezultatas – 2015 m. sausį Ispanijos ir Prancūzijos teisėsaugos institucijų įvykdyti bendri tyrimo veiksmai, nukreipti prieš tinklą, kurie buvo palaikomi koordinavimo centre Eurojuste. Dvidešimt devyni įtariamieji buvo suimti Ispanijoje ir du – Prancūzijoje. Kratų metu konfiskuota daug dokumentų, iš kurių buvo nustatyta, kad buvo išplauta maždaug 20 mln. eurų.

Po pirmųjų veiksmų sėkmės Eurojustui buvo pateiktas prašymas tolesnei JTG veiklai finansuoti. Šio pratęsimo tikslas buvo supaprastinti įrodymų perdavimą, siekiant pasiruošti būsimam teismo procesui. Koordinacinio pasitarimo metu JTG nariai sutarė perkelti procesinius veiksmus dėl pinigų plovimo ir dalyvavimo nusikalstamoje grupėje iš Ispanijos į Prancūziją. Ispanijoje dėmesys turėjo būti sutelktas į mokestinio sukčiavimo nusikaltimus. Dalyviai, siekdami palaikyti Prancūzijoje vykdomą tyrimą, sutarė dėl galimybės Prancūzijos tyrėjams vykti į Ispaniją ir išnagrinėti Ispanijos tyrėjų surinktus įrodymus.

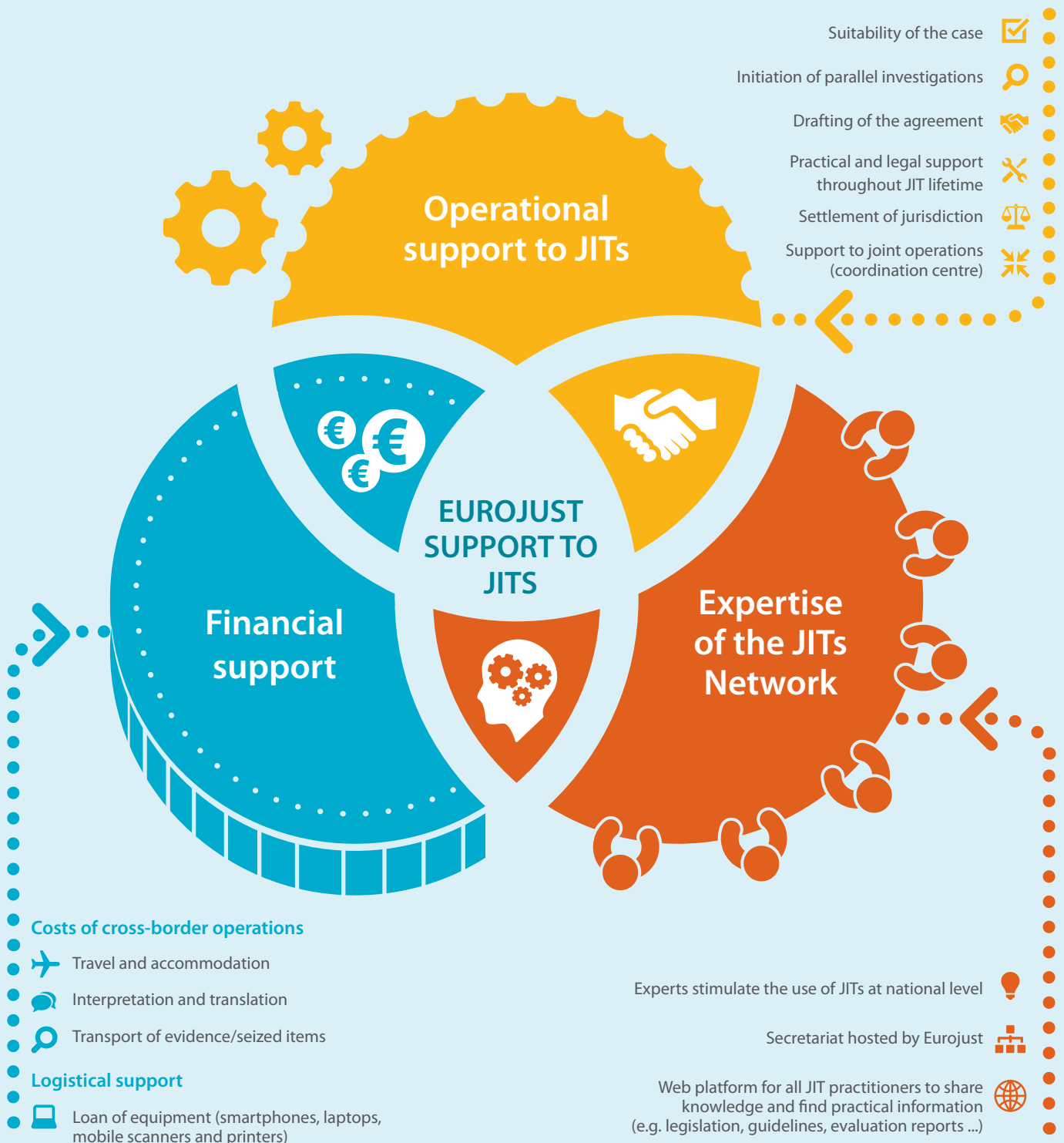
Prancūzijos valdžios institucijos sutiko padėti savo kolegoms iš Ispanijos ir surengti vaizdo konferenciją siekiant apklausti du Prancūzijoje sulaikytus žmones, kuriems buvo pateikti kaltinimai.

Nacionalinės valdžios institucijos pasiekė svarbių rezultatų ikiteisminiame procesinių veiksmų etape veiksmingai naudodamos šias teismo bendradarbiavimo priemones: koordinacinius pasitarimus, koordinavimo centrą ir JTG.

Eurojust and joint investigation teams

Eurojust plays a central role in the setting up and running of joint investigation teams (JITs), including judicial and legal expertise, financial support, follow-up to JIT activities and building up know-how.

ES Teisingumo, vartotojų ir lyčių lygybės komisarės Vėros Jourová vizitas Eurojuste

Susitikimas su Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų šalių ambasadoriais

JAV generalinės prokurorės gerb. Loretos Lynch vizitas Eurojuste ir ES-JAV strateginis seminaras dėl STP ir ekstradicijos susitarimų taikymo

2015

m. įvykių kalendorius

Kovo 2 d., Haga

Maria Schnebli deleguojama į Eurojustą kaip pirmoji Šveicarijos ryšių prokurorė

Gegužės 20 d., Haga

Susitikimas dėl piratavimo jūroje

Birželio 4–5 d., Haga

Strateginis seminaras dėl jurisdikcijų kolizijos ir patariamąjo forumo susitikimas Latvijos pirmininkavimo ES metu

Birželio 5 d., Haga

Teisingumo, vartotojų ir lyčių lygybės komisarės Vėros Jourová vizitas Eurojuste

SAUSIS

VASARIO

KOVO

BALANDIS

GEGUŽĖS

BIRŽELIO

Balandžio 16–17 d., Haga

Strateginis pasitarimas dėl prekybos žmonėmis

Balandžio 21 d., Haga

Kolegija perrenka Michèle Coninx Eurojusto pirmininke

Balandžio 22–23 d., Haga

Genocido tinklo narių 18-asis susitikimas

Birželio 11–12 d., Haga

JTG nacionalinių ekspertų 11-asis metinis susitikimas

Birželio 17–18 d., Haga

Susitikimas dėl teismo bendradarbiavimo dideliuose sporto renginiuose

Birželio 24–25 d., Haga

Strateginis ir taktinis pasitarimas dėl terorizmo

Birželio 29–30 d., Ryga

Europos teismo tinklo (EJN) 44-asis plenarinis posėdis

Rugsėjo 15 d., Haga

JAV generalinės prokurorės gerb. Loretos Lynch vizitas Eurojuste

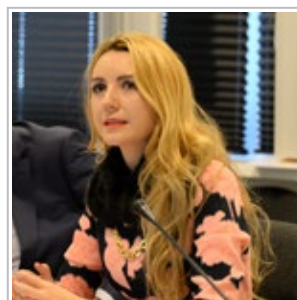
Rugsėjo 23 d., Haga

Susitikimas su Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų šalių ambasadoriais

Lapkričio 18–19 d., Liuksemburgas

Europos teismo tinklo (EJN) 45-asis plenarinis posėdis

Lapkričio 25 d., Haga

Pasitarimas „Elektroniniai nusikaltimai: link teisminės kovos su elektroniniu nusikalstamumu tinklo“

LIEPOS

RUGPJŪTIS

RUGSĖJO

SPALIO

LAPKRIČIO

GRUODŽIO

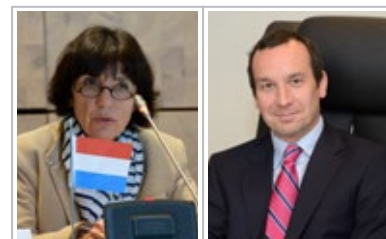
Liepos 1 d., Haga

Eurojusto elektroninių nusikaltimų ekspertas darbui su E3 Lodewijkas Van Zwietenas pradeda eiti pareigas

Spalio 1 d., Roma

Susitarimo protokolo pasirašymas su EUNAVFOR MED

Gruodžio 10–11 d., Haga

Seminaras dėl duomenų saugojimo ir patariamąjo forumo susitikimas Liuksemburgo pirmininkavimo ES metu

Liepos 1 d., Haga

Taktinis pasitarimas „Elektroniniai nusikaltimai: teritorialumas elektroninėje erdvėje ir įrodymų priimtinumas“

Spalio 8–9 d., Haga

ES-JAV strateginis seminaras dėl ES-JAV susitarimų dėl savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos taikymo

Spalio 21–22 d., Haga

Genocido tinklo narių 19-asis susitikimas

Eurojusto darbas

Eurojustas dalyvavo 42-uose EMPACT susitikimuose ir aktyviai prisidėjo prie 2015 m. vykdytų veiksmų pagal operatyvinių veiksmų planus (OVP) visose šiose EMPACT prioritetinėse nusikalstamumo srityse: neteisėtos imigracijos palengvinimas; prekyba žmonėmis; padirbtos prekės; sukčiavimas akcizų srityje ir MTIC; heroinas, sintetiniai narkotikai ir kokainas; neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais; organizuoti turtiniai nusikaltimai ir elektroniniai nusikaltimai.

Kaip numatyta 2015 m. OVP, Eurojustas dalyvavo keliuose CEPOL kursuose, kur skaitė pranešimus apie savo darbą įvairiose nusikalstamumo srityse, pavyzdžiui, prekybos narkotikais (kokaino ir heroino). Maža to, Eurojustas aktyviai dalyvavo kuriant ir rengiant 2016 m. OVP.

Laikantis 2013 m. kolegijos priimtuose OVP išreikštos bendrosios pozicijos dėl Eurojusto dalyvavimo, Eurojustas prisidėjo, kaip (bendradarbiaujantis) lyderis arba dalyvis, prie 49 veiksmų, kuriais siekiama skatinti suderintus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą operatyvinių veiksmų planuose. Tokius veiksmus sudaro informacijos teikimas žvalgybos ataskaitoms, itin reikšmingų subjektų arba ONG nustatymas, parama tyrimams ir baudžiamajam persekiojimui.

Taip pat Eurojustas prisidėjo prie OVP veiksmų, kuriais siekiama didinti finansinių tyrimų kiekį keliose EMPACT prioritetinėse srityse.

Eurojustas dalyvavo OVP veiksmuose siekdamas informuoti arba didinti informuotumą, ypač išsiaiškinti teisėjų ir prokurorų mokymo poreikį EMPACT prioritetinėse srityse, pavyzdžiui, elektroninių nusikaltimų srityje. Eurojustas prisidėjo prie veiksmų, kuriais siekiama nustatyti teisminius kontaktinius asmenis, dirbančius EMPACT prioritetinėse srityse atitinkamose trečiosiose šalyse.

Eurojustas vadovavo OVP numatytiems veiksmams, kurie buvo įgyvendinti heroino, sintetinių narkotikų ir kokaino srityje, taip pat prisidėjo organizuojant veiksmus, skirtus teisinėms spragoms OTN prioritetinėje srityje nustatyti ir spręsti.

Galiausiai, Eurojustas buvo susijęs su ETUTU paprojekčiuose vykdoma veikla (nustatyti Nigerijos prekybos žmonėmis aukas ir gauti iš jų operatyvinės informacijos) ir Kinijos prekybos žmonėmis veikla (skirta kovoti su nusikalstamumu Kinijoje prekybos žmonėmis srityje),

vykdyta laikantis EMPACT prioritetinės nusikalstamumo sritys – prekybos žmonėmis.

Europos saugumo darbotvarkė

2015–2020 m. Europos saugumo darbotvarkėje prioritetinės sritys, turinčios aiškių tarptautinio masto požymių, yra terorizmas, elektroniniai nusikaltimai ir organizuotas nusikalstamumas; šiose srityse būtini koordinuoti ES veiksmai, tame tarpe ir teisminiame lygmenyje.

Europos saugumo darbotvarkėje pateikiami ES veiksmų ramsčiai, tame tarpe – geresni informacijos mainai ir glaudesnis operatyvinis bendradarbiavimas. Eurojusto vaidmuo daugiausiai akcentuojamas šiose keturiose srityse: (i) pagalba valstybėms narėms tvarkant sudėtingus STP prašymus su Europos Sąjungai nepriklausančiomis šalimis, ypač per Eurojusto kontaktinių asmenų tinklą; (ii) visapusiškas dalyvavimas Europos kovos su terorizmu centro (EKTC) veikloje Europole, siekiant pagerinti tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo koordinavimą; (iii) didesnės patirties ir pagalbos siūlymas nacionalinėms valdžios institucijoms finansinių tyrimų metu; (iv) tolesnė veikla sudarant sąlygas keitimuisi geriausia praktika ir nustatant sunkumus, susijusius su el. įrodymų rinkimu ir naudojimu nusikaltimų, kuriems įvykdyti naudojamas internetas, tyrimuose ir baudžiamajame persekiojime.

Europos migracijos darbotvarkė

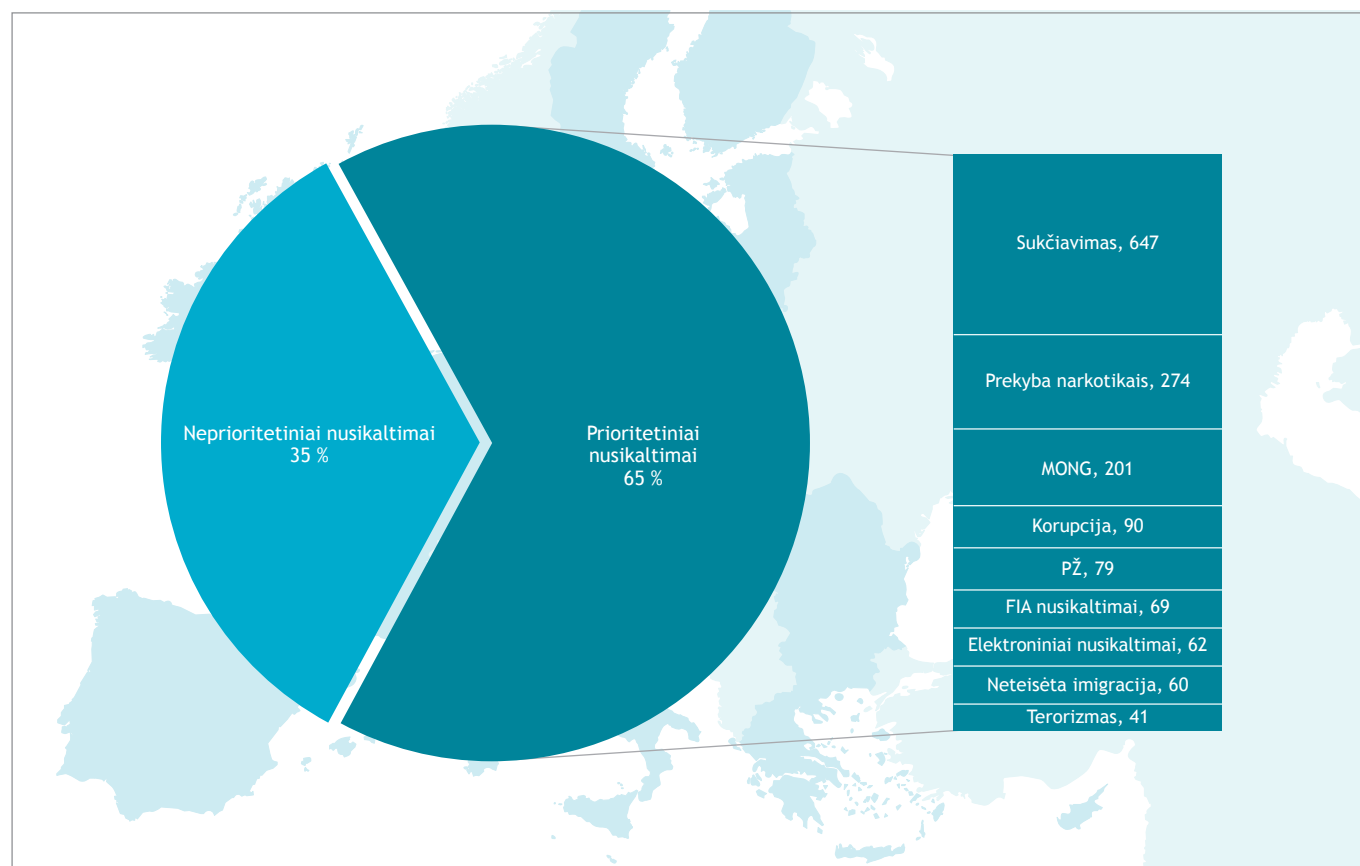
Europos migracijos darbotvarkė papildoma Europos saugumo darbotvarkę: joje nustatomi Europos Komisijos planai dėl teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusių veiksmų migracijos srityje. Europos migracijos darbotvarkė ir ES veiksmų planas dėl neteisėtos imigracijos nustato, kad kova su neteisėtu imigrantų gabenimu yra ES prioritetas ir siekia transformuoti neteisėto imigrantų gabenimo tinklus nuo „mažos rizikos, didelės grąžos“ operacijų į „didelės rizikos, mažos grąžos“ operacijas.

Pagrindinis vaidmuo, numatomas Eurojustui kartu su Europolu, yra pagalba valstybėms narėms išardant gabenimo ir prekybos žmonėmis tinklus. Maža to, Eurojusto prašoma įsteigti teminę neteisėtų imigrantų gabenimo darbo grupę, stiprinti bendradarbiavimą tarp prokurorų, gerinti savitarpio teisinę pagalbą, remti JTG neteisėtos migracijos srityje, dalyvauti karštuosiuose taškuose, prisidėti prie jungtinės operatyvinės grupės (JOT) MARE veiklos, lengvinti keitimąsi geriausia praktika ir dalintis sunkumais, susijusiais su el. įrodymų rinkimu ir naudojimu neteisėto imigrantų gabenimo atvejais.

2.1 Eurojusto darbas su bylomis prioritetinėse nusikalstamumo srityse

Eurojusto veiklos prioritetai – tai, iš esmės, ES prioritetų atspindys sunkių nusikaltimų ir organizuoto nusikalstamumo srityse, kuriuos nustatė ES Taryba. Tačiau tarp Eurojusto – į

poreikius reaguojančios organizacijos – prioritetų yra tam tikrų nusikaltimų rūšių, kurios nebuvo nustatytos kaip prioritetinės ES politikos cikle, būtent – korupcija ir terorizmas.

Bendri statistiniai duomenys

Prioritetinė nusikaltimo sritis	Bylos		Koordinaciniai pasitarimai		JTG	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Terorizmas	14	41	4	15	2	3
Elektroniniai nusikaltimai	42	62	15	19	6	11
Neteisėtas imigrantų gabenimas	32	60	10	20	9	9
Prekyba žmonėmis	71	79	12	32	18	21
Sukčiavimas	560	647	60	76	32	34
Korupcija	55	90	9	10	4	4
Prekyba narkotikais	283	274	52	57	31	25
MONG	128	201	13	21	13	13

2.1.1 Terorizmas

2015 m. paženklinoti padidėjusiu teroristinių išpuolių, kurie buvo planuojami arba vykdomi Europos teritorijoje, skaičiumi ir FTF visame pasaulyje keliamos grėsmės pripažinimu. Eurojusto operatyvinė ir strateginė veikla kovos su terorizmu srityje atspindi poreikį stiprinti

valstybių narių gebėjimą bendrai, veiksmingai ir koordinuotai kovoti su terorizmu.

2015 m. darbo su bylomis skaičius patvirtina, kad prireikus spręsti teismo bendradarbiavimo problemas sudėtingose terorizmo bylose valstybės narės vis labiau pasikliauna Eurojusto parama. 2015 m. užregistruotų

bylų skaičius beveik patrigubėjo (41), palyginti su 2014 m. Eurojustas surengė 15 koordinacinių pasitarimų dėl su terorizmu susijusių nusikaltimų – beveik keturis kartus daugiau, palyginti su 2014 m., aktyvią veiklą vykdė trys JTG. Maža to, Eurojustas įsteigė pirmąjį koordinavimo centrą terorizmo byloje. Daugiausia terorizmo bylų Eurojuste inicijavo Belgija, Prancūzija ir Italija. Dažniausiai pagalbos buvo kreipiamasi į Belgiją, Prancūziją ir Jungtinę Karalystę.

Užfiksuotas reikšmingas Eurojustui pagal Tarybos sprendimą 2005/671/TVR perduodamos informacijos apie baudžiamąjį persekiojimą ir teismų nuosprendžius dėl terorizmo nusikaltimų padidėjimas. Informacija apie baudžiamąjį persekiojimą už teroristinius nusikaltimus Eurojustui perduota 104 kartus, palyginti su 30 perdavimų 2014 m. Analogiškai išaugo pranešimų apie teismo procesus dėl terorizmo nusikaltimų skaičius – iki 217 nuo 180, kurie buvo perduoti 2014 m.

Eurojustui perduodamoje informacijoje pateikiamos nuorodos į kitas svarbias bylas, STP prašymus ir jų vykdymą. Intensyvesni ir reguliarūs informacijos mainai, vykdomi laiku ir sistemingai, padeda Eurojustui įvertinti

Strateginis pasitarimas dėl terorizmo

Birželio 25 d. surengtas 11-asis Eurojusto nacionalinių korespondentų terorizmo klausimais strateginis pasitarimas. Europos Komisija pristatė Europos saugumo darbotvarkėje nustatytus prioritetus ir akcentavo Eurojusto dalyvavimo ES lygmens iniciatyvose svarbą kovojant su terorizmu ir sprendžiant radikalizmo problemas.

Po pristatymo specialistų grupė diskutavo apie nacionalinių ir ES kovos su terorizmu teisės aktų pokyčius, aptarė Eurojusto kovos su terorizmu atnaujintus informacinius dokumentus, skirtus pareigūnams praktikams. Šie dokumentai – tai *TCM*, *ChBRBS* vadovas, *MPJM* ir Terorizmo finansavimo memorandumas.

Maža to, Eurojustas išsamiai išnagrinėjo Belgijos teismo sprendimą, susijusį su FTF įdarbinimo tinklu. Parengta analizė, pareigūnų praktikų vertinama kaip itin naudinga ir įkvėpianti, išleista kaip atskiras Eurojusto dokumentas su ribota prieiga ir išplatinta Eurojusto nacionaliniams korespondentams terorizmo klausimais.

Bylos pavyzdys

Nuo 2007 m. teroristinės organizacijos „Rawti Shax“ arba „Didi Nwe“ („naujas kursas“ arba „į kalną“) veikla buvo tiriama keliose Europos šalyse, tame tarpe ir Italijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Organizacija išsivystė iš „Ansar al Islam“, kurią JT nurodo esant teroristine organizacija, siejama su „Al-Qaeda“; jos lyderis buvo sulaikytas Norvegijoje už pakartotinius grąsinimus mirtimi Norvegijos politikams.

Pagrindinis „Rawti Shax“ tikslas yra naudojant smurtą nuversti dabartinę Irako kurdų valdžią ir ją pakeisti kalifatu, pripažįstančiu šariato teisę. Italijos tyrėjai rado įrodymų, kad „Rawti Shax“ šaknys glūdi Europoje, o jos elementai bendrauja ir veikia per internetą. Ši struktūra ypač aktyviai veikia Vokietijoje, Šveicarijoje, Jungtinėje Karalystėje, Suomijoje, Italijoje, Graikijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Irake, Irane ir Sirijoje. Grupei vystantis, aktyviai pradėta teikti logistinė ir finansinė parama verbuojant FTF, kurie turėjo būti siunčiami į Siriją ir Iraką, taip pat apmokomi būsimam konfliktui Kurdistane.

Šioje byloje Eurojustas rėmė tarptautinį teisminį bendradarbiavimą nuo 2011 m. Siekdamas palengvinti keitimąsi informacija tarp kompetentingų institucijų ir STP vykdymą, Eurojustas surengė du koordinacinius pasitarimus. Šių pasitarimų metu palaipsniui buvo atskleista šios teroristinės organizacijos struktūra ir operacijos, o dalyvaujančios valstybės narės tarėsi dėl veiksmingiausios bendros teisminės strategijos ir atsako.

Per kelis 2015 m. mėnesius Eurojustas ištyrė didelį kiekį Italijos tyrėjų suteiktos informacijos, kad nustatytų dalyvaujančioms valstybėms narėms svarbiausius aspektus ir galėtų organizuoti bendros operacijos dieną. Vieno koordinacinio pasitarimo metu buvo rengiamasi bendrai operacijai, aptariami klausimai, susiję su prašomų teisminių priemonių vykdymu, pavyzdžiui, kompetentingų institucijų nustatymu, EAO formulavimu, ekstradicijos procedūromis ir t. t. Siekiant užtikrinti, kad įvairūs teisinės pagalbos prašymai būtų vykdomi laiku,

buvo peržiūrėti tokių prašymų teisiniai ir techniniai reikalavimai.

2015 m. lapkritį per bendros operacijos dieną Eurojuste buvo įsteigtas koordinavimo centras. Iš viso Italijoje, Norvegijoje ir Jungtinėje Karalystėje areštuota „Rawti Shax“ 13 įtariamų lyderių ir keletas narių. Dešimčiai areštuotų asmenų pateikti kaltinimai dėl tarptautinio terorizmo pagal Italijos teisės aktus. Taip pat Italijos, Vokietijos, Suomijos, Norvegijos, Šveicarijos ir Jungtinės Karalystės valdžios institucijos įvykdė 26 patalpų kratas ir atliko daiktų, įskaitant elektroninius prietaisus ir dokumentus, poėmį. Kai kurių įtariamųjų nepavyko rasti, nes jie, kaip manoma, išvyko į Artimuosius Rytus (Siriją ir Iraką), kad prisijungtų prie džihado organizacijų (t. y., ISIS ir „al-Nusra“) kaip užsienio teroristų kovotojai.

Atsižvelgiant į šiuo metu vykstančias trijų asmenų iš Didžiosios Britanijos perdavimo procedūras ir Norvegijai adresuotus prašymus dėl ekstradicijos, Eurojusto parama bus tęsiama iki 2016 m. Vienas įtariamųjų, suimtų Norvegijoje, yra Norvegijos pilietis, todėl jam nebus taikoma ekstradicija; šis įtariamasis bus teisiamas Norvegijoje (pagal *aut dedere aut iudicare* principą). Siekiant užtikrinti sėkmingą procesą šio ir kitų įtariamųjų bylose, numatoma tolesnis teisminis bendradarbiavimas.

iššūkius ir geriausios praktikos pavyzdžius, susijusius su baudžiamuoju persekiojimu ir teismų nuosprendžiais dėl terorizmo nusikaltimų, taip pat papildė Eurojusto teisminių institucijų atsako į terorizmą analizę, kuria dalijamasi su valstybėmis narėmis apžvalgoje „Apkaltinamieji nuosprendžiai terorizmo bylose“. Maža to, po Tarybos išvadų dėl baudžiamąjo teisingumo reaguojant į radikalizmą, vedantį į terorizmą, tokie informacijos mainai sudarytų sąlygas Eurojustui imtis tolesnių veiksmų – stebėti alternatyvų baudžiamajam persekiojimui ir sulaikymui naudojimą ir tokiu būdu prisidėti prie baudžiamosios politikos dėl FTF plėtojimo.

Eurojusto nacionalinių korespondentų tinklas terorizmo klausimais atlieka pagrindinio kontaktinio centro funkciją, kurio paskirtis – palengvinti teisminį bendradarbiavimą, ir užtikrina, kad informacija, susijusi su baudžiamuoju persekiojimu ir apkaltinamaisiais nuosprendžiais dėl terorizmo, būtų perduodama

Eurojustui. Nuo 2005 m. veikiantį nacionalinių korespondentų tinklą sudaro bent vienas kiekvienos valstybės narės deleguojamas atstovas, taip pat Norvegijos, JAV, o nuo 2015 m. rugsėjo – ir Šveicarijos kontaktiniai asmenys.

Trečia Eurojusto ataskaita „Užsienio kovotojai: Eurojusto išvalgos apie šį reiškinį ir atitinkamas baudžiamąsias atsakas“ (klasifikuojama kaip „ES riboto naudojimo“ dokumentas) parengta 2015 m. lapkritį. Ataskaita buvo pateikta 2015 m. gruodžio 3–4 d. TVR Tarybos posėdyje su rekomendacijomis, kaip spręsti tyrimų ir baudžiamąjo persekiojimo problemas ir visapusiškai išnaudoti Eurojusto siūlomas koordinavimo priemones sudėtingose tarptautinėse bylose, susijusiose su FTF.

Ataskaitoje toliau nagrinėjamos išvados ir rekomendacijos, aptartos dviejose ankstesnėse Eurojusto ataskaitose dėl FTF, parengtose 2013 m. lapkritį ir 2014 m. lapkritį; šiame leidime įtrauktas pareigūnų praktikų indėlis, gautas kaip atsakas į Eurojusto klausimyną apie teisminių institucijų atsaką į FTF, kuris 2015 m. kovą buvo išsiuntinėtas visiems Eurojusto nacionaliniams korespondentams terorizmo klausimais, Eurojusto ryšių pareigūnams iš Norvegijos, Šveicarijos ir JAV. Kiek anksčiau 2015 m. antrosios 2014 m. lapkritį parengtos Eurojusto ataskaitos dėl FTF pagrindinių išvadų santrauka buvo paskelbta kaip Eurojusto dokumentas su ribota prieiga.

Praėjusiais metais Eurojustas aktyviai dalyvavo daugelyje ES lygmeniu surengtų diskusijų ir iniciatyvų, siekdamas nustatyti galimus teisminių institucijų atsako į terorizmą stiprinimo būdus. Įvairiuose forumuose Eurojusto pirmininkė pabrėžė, kad visoje ES būtina laikytis bendro ir visapusiško požiūrio integruojant įvairių sričių politiką, mechanizmus ir priemones, kad būtų stiprinamas nacionalinio atsako į FTF reiškinį efektyvumas.

ChBRBS vadovas

ChBRBS vadovo paskirtis – teikti ES pareigūnams praktikams specifinę įvairių sektorių teisinę pagalbą atliekant tyrimus ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą tarpvalstybinėse bylose, susijusiose su cheminėmis, biologinėmis, radiologinėmis, branduolinėmis medžiagomis ir sprogmenimis (ChBRBS). Jame apžvelgiami aktualesni ES ir tarptautiniai teisės aktai, susiję su ChBRBS, taip pat ChBRBS srityje veikiančios viršvalstybinės institucijos, sistemos ir duomenų bazės.

Šis vadovas yra nuolat atnaujinamas. Ketvirtasis leidimas parengtas 2015 m. birželį.

Taktinis pasitarimas terorizmo klausimais

Birželio 24–25 dienomis Eurojuste įvyko trečias taktinis pasitarimas dėl FTF „Bendro teismo atsako į užsienio kovojus kūrimas“. Pasitarime dalyvavo Eurojusto nacionaliniai korespondentai terorizmo klausimais, valstybių narių, Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Juodkalnijos, Norvegijos, Serbijos, Šveicarijos, Turkijos ir JAV nacionalinių teisminių ir teisėsaugos institucijų atstovai, ES kovos su terorizmu koordinatoriaus biuro atstovai, Europolas, Interpolas ir FRONTEX.

Susitikime pareigūnai praktikai turėjo galimybę panagrinėti išskirtinio reikškinio – teroristinių organizacijų *modi operandi*, aptarti procedūrinius ar teismo bendradarbiavimo klausimus ir įsteigė forumą keitimuisi patirtimi bei geriausia praktika tarp pareigūnų praktikų, tiriančių ir vykdančių baudžiamąjį persekiojimą FTF bylose Europoje ir už Europos ribų.

Pasitarimo metu aptartas ES baudžiamojo teisingumo atsakas į FTF, glaudesnio teismo bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis tema, FTF baudžiamojo persekiojimo sunkumai ir išmoktos pamokos. Taip pat diskutuota apie teisinės bazės pakankumą, el. įrodymų rinkimą ir priimtumą, finansinių nusikaltimų tyrimą, teismo bendradarbiavimo priemonės, baudžiamosios teisenos atsaką į radikalizmą, teismų požiūrį į sugrįžėlius ir informacijos mainus. Pristatymuose apie FTF baudžiamąjį persekiojimą valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse pristatytos nacionalinės perspektyvos. Trijuose seminaruose išnagrinėta ta pati byla, o rezultatai buvo pristatyti ir aptarti plenarinės sesijos metu, ir integruoti į 2015 m. lapkritį paskelbtą trečią Eurojusto ataskaitą „Užsienio kovotojai: Eurojusto įžvalgos apie šį reikšmingą ir atitinkamas baudžiamasis atsakas“.

Pagal TVR agentūrų tinklo sistemą agentūros informavo viena kitą, kokius būdus / priemones jos taiko kovai su FTF. ES kovos su terorizmu koordinatoriui Eurojustas teikia reguliarias ataskaitas, kaip įgyvendinami Eurojusto veiksmai kovojant su terorizmu. 2015 m. pirmą kartą Eurojustas prisijungė prie Europolio analizės centro, susijusio su kova su terorizmu.

Tarp Eurojusto prioritetų išliko bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis stiprinimas siekiant didinti pagalbą nacionalinėms valdžios institucijoms jų tyrimuose ir baudžiamuosiuose persekiojimuose. 2015 m. ženkliai padidėjo operatyvaus bendradarbiavimo lygis su trečiosiomis šalimis terorizmo bylose, kuriose Eurojustas teikė paramą. Pavyzdžiui, su trečiosiomis šalimis susijusių terorizmo bylų skaičius (10) padaugėjo daugiau kaip tris kartus, palyginti su praėjusiais metais.

Eurojustas aktyviai siekia stiprinti bendradarbiavimą su Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos (ARŠA) regiono šalimis. Eurojusto kontaktinių asmenų tinklo plėtra šiame regione yra svarbi siekiant palengvinti darbą kovoje su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu. 2015 m. liepos 21 d. Eurojustas pakvietė ARŠA regiono šalis paskirti Eurojusto kontaktinius asmenis, tame tarpe ir specialų Eurojusto kontaktinį asmenį kovos su terorizmu klausimais. Po šio pakvietimo Eurojusto kontaktiniai asmenys buvo paskirti Libano, Jordanijos, Saudo Arabijos ir Palestinos institucijose, papildydami Egipte, Izraelyje ir Tunise jau paskirtų kontaktinių asmenų gretas.

Apkaltinamųjų nuosprendžių dėl terorizmo apžvalga

TCM – tai Eurojusto ribotos prieigos dokumentas, visų pirma platinamas tarp prokurorų ir teisėjų, dirbančių su terorizmo bylomis. Šis dokumentas reguliariai leidžiamas nuo 2008 m. Čia pateikiama ne tik apkaltinamųjų ir išteisinamųjų nuosprendžių dėl terorizmo visoje Europos Sąjungoje apžvalga, bet ir atitinkamų sprendimų teisminė analizė.

TCM rengiamas naudojantis viešųjų šaltinių duomenimis ir informacija apie nuosprendžius už terorizmo nusikaltimus, kurią, įgyvendindamos Tarybos sprendimą 2005/671/TVR, pateikia nacionalinės valdžios institucijos. 2015 m. parengtuose problemų analizės skyriuose nagrinėjami Vokietijos, Nyderlandų, Norvegijos ir Jungtinės Karalystės teismuose priimti nuosprendžiai, susiję su FTF.

Maža to, TCM pateikiama pagrindinių Europos saugumo dienotvarkės punktų santrauka, Europos Tarybos konvencijos dėl terorizmo prevencijos papildomas protokolai, politinė deklaracija ir veiklos programa.

Terorizmo finansavimo memorandumas

Eurojusto rengiamas Terorizmo finansavimo memorandumas – tai Eurojusto ribotos prieigos dokumentas, kuriame pateikiama tarptautiniu ir ES lygiu kovoje su terorizmo finansavimu taikomų teisinių priemonių ir standartų apžvalga bei jų nuostatų santrauka. Taip pat memorandume pristatomas Eurojusto darbas su terorizmo finansavimo bylomis ir akcentuojamas Eurojusto indėlis į teisminį bendradarbiavimą kovojant su terorizmo finansavimu. Pirmą kartą *memorandumas* parengtas 2006 m. ir yra atnaujinamas kas trejus metus. Paskutinis atnaujinimas išleistas 2014 m. birželį.

2.1.2 Elektroniniai nusikaltimai

Elektroninių nusikaltimų nevaržo valstybių sienos. Dėl duomenų nepastovumo gali būti sudėtinga surinkti tokių nusikaltimų elektroninius įrodymus ir gali prireikti specialių žinių. Teisminis bendradarbiavimas yra būtinas, siekiant užtikrinti elektroninių įrodymų išsaugojimą laiku, kad jie galėtų būti pripažįstami teisiniuose procesuose. Tarptautinį teisminį bendradarbiavimą gali varžyti ženklūs vidaus teisinių sistemų skirtumai (pvz., dėl elgesio kriminalizavimo arba duomenų saugojimo teisės aktų nebuvimo) ir jurisdikcijų kolizijos.

Atsižvelgiant į tai, Eurojustas skyrė daugiau dėmesio kovai su elektroniniais nusikaltimais, siekdamas stiprinti teisminį bendradarbiavimą šioje srityje, visų pirma: sudarydamas palankias sąlygas greitam STP prašymų tvarkymui – lemiamas veiksnys, siekiant subalansuoti duomenų svyravimą ir užpildyti spragas, kylančias dėl skirtingų šalių duomenų saugojimo taisyklių; ir leisdamas ankstyvą teisėjų išitraukimą į elektroninių nusikaltimų operacijas, siekiant užtikrinti, kad tyrimo etape duomenys būtų renkami laikantis taikytinų taisyklių ir dėl to galėtų būti teikiami kaip pripažįstami el. įrodymai vėlesniuose teismo procesuose.

Didesnį Eurojusto dėmesį elektroniniams nusikaltimams atspindi 2015 m. darbas su bylomis ir vykdyti strateginiai veiksmai.

Visi pagrindiniai statistiniai rodikliai – užregistruotų atvejų skaičius (62), koordinaciniai pasitarimai (19), koordinavimo centras (1) ir JTG (11, iš jų šešios buvo naujai įsteigtos) – rodo, kad Eurojusto veikla šioje nusikalstamumo srityje didėja, palyginti su ankstesniais metais. Dažniausiai pagalbos prašė Rumunija; Graikija, Vokietija ir Kipras taip pat buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės. Dažniausiai pagalbos buvo kreipiamasi į Jungtinę Karalystę, Ispaniją ir Vokietiją.

Bylos pavyzdys

Didelio masto ONG, kurios dauguma narių kilę iš Nigerijos ir Kamerūno, buvo atsakinga už sukčiavimo apsimetant internete vykdymą; vertinama, kad dėl jų veikos patirta 6 milijonai eurų nuostolių. Šis nusikalstamas tinklas naudojo „išilaužėlio“ būdą, nukreipdamas lėšas nuo teisėtų gavėjų neteisėtoms paskirties vietoms išgaudamas slaptažodžius ir asmeninius duomenis, kad perimtų nukentėjusiųjų el. pašto paskyras ir gautų pinigų iš jų ir (arba) jų klientų.

Bent 16-oje vietų pasaulyje buvo nustatyti kaltininkai ir nukentėjusieji. Italijos, Ispanijos ir Lenkijos teisminės institucijos kreipėsi į Eurojustą dėl paramos. Siekiant išsiaiškinti esamų vidaus tyrimų duomenis ir apsieisti informacija surengti trys koordinaciniai pasitarimai. Italijoje ir Ispanijoje vykę analogiški teismo procesai parodė, kad asmenys, kurių atžvilgiu pradėti tyrimai, priklausė hierarchiškai struktūrizuotoms ląstelėms su takiomis materijomis ir lanksčiomis sąveikomis tarp tinklų. Įvertinus šiuos glaudžius ryšius, nustatyta, kokie iššūkiai laukia vidaus baudžiamojo persekiojimo institucijų dėl galimų *ne bis in idem* atvejų. Atkreiptas dėmesys į galimą subjektų persipynimą, o tai reiškia, kad tie patys įtariamieji galėjo figūruoti keliose baudžiamosiose bylose, inicijuotose skirtingose jurisdikcijose.

Pasistūmėjus bylos tyrimui surengtas trečias ir paskutinis koordinacinis pasitarimas, siekiant įvertinti Italijos atitinkamoms šalims išduotų STP prašymų įvykdymo lygį ir apsieisti nauja informacija. Atskirose valstybėse narėse pastebėta panaši nusikalstama veikla ir nustatyta daugiau atvejų, kai sutapo bylos subjektai; tai prokuratūroms padėjo apsispręsti dėl konkrečios strategijos.

Dėl šios priežasties, siekiant vienu metu įgyvendinti priverstines priemones, šalys sutiko organizuoti bendros operacijos dieną pasitelkiant Eurojusto koordinavimo centrą. Nors Ispanijos valdžios institucijos galėjo skubiau imtis veiksmų, tokios ankstyvos priemonės Ispanijoje galėjo pakenkti mažiau pažengusiam, bet platesnio masto Italijos tyrimui. Siekiant suprasti atitinkamų valstybių procesinių veiksmų apribojimus ir nustatyti palankiausią bendros operacijos

dienos grafiką, buvo būtina aptarti teisinius reikalavimus skirtingose jurisdikcijose. Šiuo tikslu įdėta nemažai pastangų skirtingiems tyrimo etapams sureguliuoti.

Bendros operacijos diena įvyko 2015 m. birželį vadovaujant Italijos, Ispanijos ir Lenkijos teisėsaugos institucijoms bei policijai. Operacijos dieną, koordinuojant veiksmus per Eurojusto koordinavimo centrą, pasiekta puikių operatyvinės veiklos rezultatų. Iš viso areštuoti 49 įtariamieji ir atliktos 58 kratos. Glaudaus teismo bendradarbiavimo ir koordinavimo tarp dalyvaujančių valstybių rezultatas – elektroninių nusikaltimų vykdytojai gali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn bet kurioje jurisdikcijoje.

Tiek strateginiame, tiek operaciniame lygmenyje Eurojustas siekė intensyvesnio bendradarbiavimo su Europolu kovojant su elektroniniais nusikaltimais. Eurojustas ir toliau aktyviai rėmė Europole įsteigtą

Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centrą (EC3). Siekiant šio tikslo, 2015 m. liepą Eurojustas skyrė Elektroninių nusikaltimų deleguotąjį nacionalinį ekspertą atstovauti Eurojustui EC3 veiklos klausimais. Į šio eksperto pareigas įeina parama ir bendradarbiavimo su EC3 koordinavimas Eurojusto vardu ir, inter alia, palankių sąlygų informacijos mainams sudarymas, pagalba siekiant užtikrinti įrodymų priimtinumą teismo procesuose, Eurojusto ankstyvo įsitraukimo skatinimas siekiant padidinti baudžiamojo persekiojimo veiksmingumą ir, prireikus, turto konfiskavimas elektroninių nusikaltimų bylose.

Eurojusto elektroninių nusikaltimų ekspertų dalyvavimas EC3 veikloje taip pat lėmė intensyvesnę veiklą „Twins“ (Dvynių), „Terminal“ (Terminalo) ir „Cyborg“ (Kiborgo) analizės centruose. Pagal 2015 m. EMPACT operatyvinių veiksmų planą „Cyber Attacks“ (Kibernetinės atakos), Eurojustas ir Europolas parengė bendrą dokumentą dėl bendrų teisinių sunkumų kovojant su elektroniniais nusikaltimais, daugiausia iš teisėsaugos ir prokuratūros požiūrio. Jame nurodomos šešios pagrindinės sritys: duomenų praradimas; vietos praradimas; teisinės sistemos; viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė; tarptautinis bendradarbiavimas; ir sparčiai besivystančių grėsmių planas. Šis dokumentas naudojamas kaip atspirties taškas tolesnėms diskusijoms su svarbiomis suinteresuotosiomis šalimis apie galimus

Susitikimai dėl elektroninių nusikaltimų

Liepos 1 d. Eurojustas surengė taktinį pasitarimą dėl teritorialumo elektroninėje erdvėje ir el. įrodymų priimtumo su elektroniniais nusikaltimais susijusiuose teismo procesuose. Į šį taktinį pasitarimą susirinko ekspertai iš visų valstybių narių, Norvegijos, JAV, taip pat ir privataus sektoriaus (įskaitant bankininkystės ir interneto saugos firmas), kad aptartų keletą aktualių klausimų šioje nusikalstamumo srityje ir nuspręstų, kokią pagalbą gali suteikti Eurojustas. Dalyviai aptarė poreikį: spartinti tarptautinį teisminį bendradarbiavimą, ypač savalaikį keitimąsi teisinės pagalbos prašymais, atsižvelgiant į elektroninių duomenų kintamumą; gerinti bendradarbiavimą tarp valstybių narių teisminių institucijų ir privataus sektoriaus (pavyzdžiui, interneto paslaugų teikėjų); ir užtikrinti teisminių institucijų ankstyvą įsitraukimą siekiant, inter alia, garantuoti privataus sektoriaus surinktų įrodymų priimtumą.

Susitikimo metu buvo raginama greičiau ir veiksmingiau dalytis patirtimi, geriausia praktika ir išmoktomis pamokomis. Atsižvelgiant į tai, specialistai įvertino pasiūlymą įsteigti elektroninių nusikaltimų prokurorų ir teisėjų tinklą.

Taigi, 2015 m. lapkritį Eurojustas surengė pasitarimą „Link teisminės kovos su elektroniniu nusikalstamumu tinklo“ subūrusį elektroninių nusikaltimų srityje dirbančius teismo ekspertus iš visų valstybių narių, taip pat iš Norvegijos, Šveicarijos, JAV, EC3 ir Europos Tarybos. Dalyviai sutarė dėl būtinybės įsteigti Eurojusto remiamą teisminį elektroninių nusikaltimų tinklą – platformą diskusijoms apie teismines kliūtis, geriausios praktikos nustatymui ir sklaidimui bei dalijimuisi teismų praktika.

Maža to, jie aptarė STP procesą tarp JAV ir valstybių narių, ir buvo informuoti apie inicijuotus ir Europos Tarybos kovos su elektroniniu nusikalstamumu konvencijos komiteto remiamus projektus. Nyderlandų saugumo ir teisingumo ministerijos atstovai aptarė jų artėjančio pirmininkavimo ES prioritetus, tarp kurių yra kova su elektroniniais nusikaltimais (daugiausia dėmesio skiriant jurisdikcijos reikalams).

šių problemų sprendimo būdus, tame tarpe – tolesni STP teisinių ir praktinių priemonių derinimą, informacijos ir el. įrodymų mainus vykdant tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą elektroninių nusikaltimų byloje.

Rugsėjį vykusio vizito į Hagą metu JAV generalinė prokurorė gerb. Loretta Lynch paskelbė apie į Eurojustą komandiruojamą JAV kovos su elektroniniu nusikalstamumu prokurorą.

Papildomai prie operatyvinės paramos nacionaliniams tyrimams, baudžiamajam persekiojimui ir EC3, Eurojustas toliau rėmė nelegalios prekybos internetinių prekyviečių (ITOM) projektą, kurio uždarymo konferencija įvyko 2015 m. lapkritį. Taip pat tolesnė parama buvo teikiama mokytojų rengimo ir atestavimo programai (TOT), pagal kurią buvo organizuoti pirmieji mokymai prokurorams ir tyrimo teisėjams, skirti veiksmingumui ir suvokimui apie tyrimo ir prokuratūros etapus elektroninių nusikaltimų byloje gerinti.

2.1.3 Neteisėtas imigrantų gabenimas

Europa susidūrė su precedento neturinčia krize, kilusia dėl smarkiai išaugusio neteisėto imigrantų gabenimo ir baisių susijusių mirtinų incidentų, įvykusių Viduržemio jūros regione, Europos pakrantėse ir žemyninėje dalyje.

Eurojustas susidūrė su išaugusia teismo koordinavimo paklausa šioje srityje dėl periodiškai pasikartojančių ir plataus masto nusikaltimų, įvykdytų valstybėse narėse. Palyginti su 2014 m., neteisėto imigrantų gabenimo bylų (60) ir koordinacinių pasitarimų (20) skaičius beveik padvigubėjo. Graikija, Prancūzija ir Austrija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės. Dažniausiai pagalbos buvo prašoma Vokietijos, po jos sekė Prancūzija ir Vengrija.

Kaip numatyta ES veiklos programoje dėl neteisėto imigrantų gabenimo, Eurojustas glaudžiai bendradarbiavo su Europolu, FRONTEX ir EPPB, kad surinktų informaciją apie kontrabandininkų *modi operandi*, suteiktų paramą nacionalinėms valdžios institucijoms pinigų atsekimo operacijose ir tyrimo metu. Šiuo tikslu Eurojustas stiprina savo bendradarbiavimą su Europolo analizės centru „Checkpoint“ (Tikrinimo punktas) ir jungtine operatyvine grupe MARE. Toks intensyvesnis bendradarbiavimas įgyvendintas kas ketvirtį rengiant susitikimus (papildomai prie *ad hoc* susitikimų atskirais atvejais) priemonėms ir būdams aptarti (pvz., kaip patobulinti informacijos mainų apie esamas bylas tvarką) siekiant pagerinti jų bendradarbiavimą ir gebėjimą teikti paramą nacionalinėms valdžios institucijoms kovoje su neteisėtu imigrantų gabenimu.

Spalio 1 d. Eurojustas ir Europos Sąjungos karinės operacijos Viduržemio jūros regiono pietų centrinėje dalyje (EUNAVFOR MED) pasirašė susitarimo protokolą dėl bendradarbiavimo. 2015 m. birželio 22 d. įsteigtos EUNAVFOR MED tikslas – dėti sistemingas pastangas,

Bylos pavyzdys

Pradėtas ONG veiklos tyrimas dėl įtarimų, kad ji padėdavo Albanijos piliečiams patekti į Europos Sąjungą naudojant Čekijoje registruotas nuomojamas transporto priemones. Nuo 2013 m. pabaigos veikianti ONG gabendavo nelegalius imigrantus į Jungtinę Karalystę dviem maršrutais: pro Turkiją arba Graikiją į Belgiją, po to – į Jungtinę Karalystę Čekijos ir Slovakijos vairuotojų vairuojamose transporto priemonėse; iš Bulgarijos arba Serbijos į Čekijos Respubliką, po to – keltu arba traukiniu pro Vokietiją į Jungtinę Karalystę. Per šį laikotarpį į Europos Sąjungą atvežta daugiau kaip 100 nelegalių migrantų.

2014 m. Eurojustas ir šioje byloje dalyvaujančios valstybės narės dalyvavo keliuose darbinuose pasitarimuose Europole dėl „Operacija Tantaluf“. 2014 m. teismo bendradarbiavimo poreikis atvedė bylą iki Eurojusto. Eurojustas surengė keturis koordinacinius pasitarimus sukurdamas forumą, kur Belgijos, Čekijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės valdžios institucijos galėtų aptarti teismo bylos aspektus. Glaudus bendradarbiavimas su Europolu vyko ir toliau, o jų analitikai dalyvavo Eurojuste vykusiuose koordinaciniuose pasitarimuose.

Nuspręsta, kad Belgija yra palankiausioje padėtyje atlikti baudžiamojo persekiojimo jurisdikcijos funkciją. Šiam sprendimui įtakos turėjo tai, kad neteisėto imigrantų gabenimo centras galėjo būti viename Belgijos mieste. Eurojustas atliko svarbų vaidmenį įsteigdamas Belgijos, Čekijos Respublikos, Jungtinės Karalystės ir Vokietijos JTG. Greitesnį šios bylos progresavimą paskatino Eurojusto finansinė parama; buvo padengtos tokio didelio masto operacijai būtinų išteklių išlaidos, ypač – už vertimo žodžiu ir raštu paslaugas, kelionių išlaidas ir techninę įrangą. Visoms dalyvaujančioms šalims nesudėtingai pavyko apsieisti įrodymais, o Belgijos valdžios institucijos gavo informaciją pagal Prancūzijos valdžios institucijoms pateiktus STP prašymus dėl vairuotojų, kurie buvo sustabdyti Prancūzijoje.

Tyrimas šioje byloje parodė, kad iš 13-os gabenimo incidentų ši ONG gavo daugiau

kaip 500 000 eurų pelną išnaudodama daugiau kaip 100 pažeidžiamų asmenų. 2015 m. lapkritį, padedant Eurojusto koordinavimo centrui, įvyko bendros operacijos diena. Aštuoni įtariamieji buvo areštuoti, 24 buvo apklausti kaip liudytojai arba įtariamieji, atlikta 10 kratų. Bendros operacijos dieną įvykdyti šeši EAO.

kad būtų nustatyti, konfiskuoti, surinkti ir sunaikinti kontrabandininkų naudojami laivai ir turtas. Šiuo susitarimo protokolu nustatoma glaudesnio bendradarbiavimo ir dialogo kovojant su neteisėtu imigrantų gabenimu sistema. Jis patvirtina abiejų šalių įsipareigojimą keistis strategine, ne operatyvinio pobūdžio informacija, geriausia praktika, žiniomis ir patirtimi neteisėto imigrantų gabenimo srityje.

Instituciniu lygiu 2015 m. balandį Eurojusto kolegija paskyrė kontaktinį asmenį neteisėto imigrantų gabenimo klausimais atstovauti Eurojustui ES agentūrų migrantų gabenimo kontaktinėje grupėje, kurią įsteigė Europos Komisija, kaip numatyta 2015 m. ES veiklos programoje dėl neteisėto imigrantų gabenimo.

Į Europos migracijos darbotvarkę Europos Komisijos įtraukto karštųjų taškų principo pagrindinis tikslas – ES paramos koordinavimas priešakinėje linijoje esančioms valstybėms narėms, prie išorės sienų susiduriančioms su specifiniu ir neproporcingu migrantų srautu. Eurojustas parėmė Italijoje ir Graikijoje – dviejose valstybėse narėse, kurias 2015 m. migrantų srautai paveikė labiausiai – įsteigtus karštuosius taškus. Italijos ir Graikijos nacionaliniai prokurorai buvo paskirti Eurojusto kontaktiniais asmenimis, kad paremtų karštuosius taškus ir perduotų Eurojusto nacionaliniams biurams svarbią informaciją ir bylas, siekiant vykdyti tolesnius teisminių institucijų veiksmus ir koordinavimą ES lygmeniu.

Eurojusto pirmininkė lankėsi karštuosiuose taškuose Italijoje (2015 m. spalį) ir Graikijoje (2015 m. gruodį), kur susitiko su Italijos ir Graikijos teisminių institucijų ir karinio jūrų laivyno atstovais, EUNAVFOR MED ir FRONTEX, norėdama aptarti kovą su neteisėtu imigrantų gabenimu ir glaudesnio teisminio bendradarbiavimo poreikį.

Rugsėį Eurojusto kolegija įsteigė teminę neteisėto imigrantų gabenimo darbo grupę, kurios veiklos laikotarpis (2015–2020 m.) sutampa su ES veiklos programos dėl migrantų gabenimo terminu. Teminės darbo grupės tikslai, *inter alia*, yra: (i) didinti paramą prokuratūroms, dirbančioms su neteisėto imigrantų gabenimo bylomis; (ii) nustatyti ir analizuoti šios nusikaltimo rūšies tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo problemas ir geriausią

praktiką, bei (iii) gerinti esamų tarptautinių ir ES teisinių priemonių naudojimą šiame kontekste.

Maža to, Eurojustas ir toliau rėmė kitus strateginius forumus ir projektus, skirtus tarptautiniam bendradarbiavimui neteisėto imigrantų gabenimo srityje stiprinti, pavyzdžiui, dalyvaudamas Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) regioniniame projekte „Kovos su prekyba žmonėmis ir žmonių gabenimu per valstybės sieną Vakarų Balkanuose stiprinimas“, kur dviejuose seminaruose – Buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje ir Juodkalnijoje – pristatė geriausią praktiką vykdant tarpvalstybinę veiklą. Šio projekto, kurį finansuoja TMO plėtros fondas ir Italijos vyriausybė, tikslas yra stiprinti gebėjimą ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą su suinteresuotosiomis šalimis iš Vakarų Balkanų regiono kovojant su tarpvalstybiniais nusikaltimais, kaip antai prekyba žmonėmis ir neteisėtas imigrantų gabenimas.

2.1.4 Prekyba žmonėmis

Eurojusto operatyvinė parama vykdant nacionalinius tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą prekybos žmonėmis atvejais padidėjo iki 79 bylų. Surengta beveik tris kartus daugiau koordinacinių pasitarimų (32). Įsteigtas vienas koordinavimo centras. Jungtinė Karalystė, po jos – Bulgarija, Rumunija ir Slovėnija buvo daugiausiai pagalbos prašiusios valstybės narės. Dažniausiai pagalbos prašymai buvo adresuojami Rumunijai, Nyderlandams ir Vengrijai.

JTG, susijusių su prekyba žmonėmis, skaičius padidėjo iki 21, iš jų devynios buvo naujai įsteigtos 2015 m. Tarp šių naujų JTG viena įsteigta tarp Prancūzijos ir – pirmą kartą – Bosnijos ir Hercegovinos, jai buvo skirtas Eurojusto JTG finansavimas.

Laikantis [Eurojusto strateginio projekto dėl prekybos žmonėmis](#), surengtas antras strateginis pasitarimas dėl prekybos žmonėmis.

Strateginis pasitarimas dėl prekybos žmonėmis

Balandžio 16 ir 17 d. Eurojustas surengė strateginį pasitarimą dėl prekybos žmonėmis. Šis pasitarimas subūrė valstybių narių, Norvegijos, Šveicarijos, Japonijos ir JAV teisėjus, prokurorus ir teisėsaugos institucijas. Prie jų prisijungė atstovai iš Europos Komisijos, Europolo, PTA, UNODC, Kembridžo universiteto, „Western Union“ ir „Facebook“.

ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatore Myria Vassiliadou pabrėžė, kaip svarbu laikytis visapusiško požiūrio į kovą su prekyba žmonėmis, atsižvelgiant į šio nusikaltimo nuolat kintančias formas ir tarpvalstybinį pobūdį. „Western Union“ ir „Facebook“ atstovai papasakojo, su kokiais sunkumais jie susiduria ir akcentavo galimus bendradarbiavimo su teisėsaugos ir teisminėmis institucijomis būdus kovojant su prekyba žmonėmis. Dalyviai aptarė pagrindines problemas, su kuriomis susiduriama tiriant ir vykdamat baudžiamąjį persekiojimą PŽ bylose ir nustatė geriausią susijusių praktiką.

Konkrečiai buvo sprendžiami šie dalykai: (i) teismo bendradarbiavimo sunkumai, su kuriais susiduria nacionalinės valdžios institucijos, susiję su aukų / liudytojų parodymais teisme ir apsauga PŽ bylose; (ii) problemos vykdamat baudžiamąjį persekiojimą PŽ bylose dėl darbo jėgos išnaudojimo; (iii) teismo bendradarbiavimo klausimai, susiję su JTG naudojimu, el. įrodymų rinkimu ir pripažinimu, specialių tyrimo būdų naudojimu ir finansiniais tyrimais PŽ bylose. Taip pat buvo akcentuota Eurojusto nauda PŽ bylose ir kitose srityse, nustatyta, kokiose kitose srityse Eurojustas galėtų suteikti pagalbą valstybėms narėms. Strateginio pasitarimo ataskaitą galima rasti Eurojusto [interneto svetainėje](#).

Bylų pavyzdžiai

2013 m. Eurojuste buvo užregistruotos dvi bylos, parodančios JTG naudojimo svarbą prekybos žmonėmis bylose. Šios bylos buvo susijusios su moterų iš mažas pajamas turinčio visuomenės sluoksnio Vengrijoje ir Slovakijos Respublikoje pardavimu į Jungtinę Karalystę seksualinio išnaudojimo tikslais, arba prostitucijoje, arba fiktyviose santuokose. Abi bylas tyrė ta pati Jungtinės Karalystės prokuratūra.

Pirmoji byla buvo susijusi su Vengrijos ONG, kuri daugiausiai veikė Jungtinės Karalystės teritorijoje ir buvo atsakinga už bent 250 moterų pardavimą į Jungtinę Karalystę arba Jungtinės Karalystės viduje užsiimti prostitucija. Bylos tyrimo skuba ir susijusių moterų gerovė buvo sustiprinta po to, kai į Jungtinės Karalystės valdžios institucijas kreipėsi nukentėjusioji, pateikusi pareiškimą dėl nusikalstamo elgesio jos atžvilgiu.

Antroje byloje Slovakijos piliečiai įdarbindavo moteris savo gimtojoje šalyje, kad jos sudarytų fiktyvias santuokas Jungtinėje Karalystėje, tokiu būdu sukurdami galimybes vyrams iš Pakistano pasilikti Jungtinėje Karalystėje ES piliečių sutuoktinių teisėmis. Kai kurios moterys tikėjo, kad jos buvo vežamos į šią šalį dirbti

2015 m. gruodį Eurojustas paskelbė ataskaitą „Baudžiamojo persekiojimo vykdymas prekybos žmonėmis byloje dėl darbo jėgos išnaudojimo“. Šios [ataskaitos](#) išvados grindžiamos, inter alia, 32-ų teismo sprendimų, priimtų 11-oje šalių, ir Eurojuste registruotų PŽ bylų darbo jėgos išnaudojimo atvejais analize. Ataskaita sukurta kaip informacijos šaltinis pareigūnams praktikams, susijusiems su tyrimu ir baudžiamuoju persekiojimu PŽ bylose dėl darbo jėgos išnaudojimo; čia pateikiami galimi darbo jėgos išnaudojimo požymiai ir vertinamas jų interpretavimas nacionalinėje teismų praktikoje. Taip pat ataskaitoje apžvelgiamos PŽ bylos, susijusios su darbo jėgos išnaudojimu, su kuriomis dirbo Eurojustas, apibūdinami sunkumai, su kuriais šiose bylose susidūrė susijusios šalys. Akcentuojama geriausia teismo bendradarbiavimo praktika bei galima Eurojusto pagalba, t. y., palankių sąlygų operatyviems informacijos mainams sudarymas, koordinacinių pasitarimų ir centrų organizavimas, pagalba steigiant JTG ir jų finansavimas, parama vykdamat TP.

Eurojustas dar kartą sukoncentravo dėmesį JTG efektyvumą prekybos žmonėmis bylose ir toliau aktyviai rėmė

keletą seminarų, surengtų laikantis projekto „Jungtinių tyrimo grupių naudojimas vietos lygmeniu kovojant su prekyba žmonėmis Vakarų Balkanuose“. Šis projektas vykdomas bendradarbiaujant su Slovėnijos Respublikos Valstybine generaline prokuratūra ir Vidaus reikalų ministerija bei Bulgarijos Respublikos prokuratūra ir Vidaus reikalų ministerija. Jis finansuojamas pagal Europos Komisijos prevencijos ir kovos su nusikalstamumu programą.

Eurojustas ir toliau aktyviai dalyvavo PŽ kontaktinių asmenų posėdžiuose TVR agentūrose, kuriuose pirminkauja Europos komisija. Čia suburiami atitinkamų ES agentūrų atstovai, siekiant supaprastinti veiksmus ir optimizuoti išteklius kovojant su prekyba žmonėmis.

Eurojustas dalyvavo Devintosios kovos su prekyba žmonėmis dienos renginyje, kurį surengė ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatore. Kova su paklausa, finansinių tyrimų skatinimas ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo stiprinimas – tai perspektyvios kovos su PŽ strategijos pagrindiniai elementai.

teisėtą darbą. Bent viena moteris buvo išprievartauta žmogaus, kuriam ji buvo parduota.

Abiem atvejais buvo įsteigta JTG tarp Jungtinės Karalystės ir atitinkamos valstybės narės, dalyvaujant Eurojustui ir Europolui. Vykdamas tyrimą buvo naudojama JTG sistema, leidžiančia veiksmingai dalintis svarbia informacija ir įrodymais, surinktais siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, be formalų STP prašymų. Maža to, šiose prekybos žmonėmis bylose JTG atliko lemiamą vaidmenį sinchronizuojant darbus tarp dviejų jurisdikcijų bei siekiant užtikrinti ONG išardymą ir sudaryti sąlygas valdžios institucijoms Jungtinėje Karalystėje ir pagalbos prašymus gavusiose valstybėse narėse ištieti aukoms pagalbos ranką ir suteikti paramą be jokių kliūčių dėl jurisdikcijų ar procedūrų skirtumų tarp valstybių narių. Taip pat Eurojustas suteikė JTG finansinę paramą tyrimams vykdyti, kuri buvo naudojama išlaidoms už svarbius išteklius, būtinus tokioms didelio masto operacijoms, kompensuoti. Pavyzdžiui, kalbant apie Vengrijos ONG, Jungtinės Karalystės policijos pareigūnai galėjo nuvykti į Vengriją ir padėti aukoms duodant parodymus per vaizdo ryšį.

Koordinuotų pastangų, nukreiptų prieš Vengrijos ONG, rezultatas – 11 areštuotų žmonių. 2015 m. kaltinamieji buvo nuteisti už susitarimą vykdyti prekybą į Jungtinę Karalystę, už bendrininkavimą kontroliuoti prostituciją ir prievartavimus. Visiems nusikaltėliams skirtos nuo 20 mėnesių iki 14 metų laisvės atėmimo bausmės.

Dviejose teismo posėdžių serijose buvo tirama Slovakijos ONG veikla. 2013 m. gruodį keturiems kaltinamiesiems skirtos nuo 16 mėnesių iki 10 metų laisvės atėmimo bausmės. Maža to, dėl kitų nusikaltimų, įvykdytų Jungtinėje Karalystėje ir Slovakijos Respublikoje, toliau buvo siunčiamos užklauskos ir 2015 m. rugpjūtį įvyko dar vienas teismo posėdis, kurio metu buvo nuteisti šeši asmenys, iš kurių trys buvo pripažinti kaltais už prekybą žmonėmis 2013 m. Priimti apkaltinamieji nuosprendžiai, skiriant nuo 12 mėnesių iki šešių su puse metų laisvės atėmimo bausmes. 2016 m. sausį keturiems nuteistiesiems pritaikyti „priešvergoviniai nurodymai“, apibrėžiantys jų būsimą elgesį, kurie galioja ir Slovakijos Respublikoje; tai buvo vieni pirmųjų tokių nurodymų, priimtų pagal 2015 m. Jungtinės Karalystės Šiuolaikinės vergovės įstatymą, ir pirmieji, kuriems pritaikytas eksteritorialus principas.

2.1.5 Sukčiavimas

Vertinant tai, kad 2015 m. užregistruotos 647 bylos, t. y., 80-ia daugiau, palyginti su 2014 m., Eurojusto darbuose su bylomis sukčiavimo atvejais išlieka viena didžiausių grupių. Eurojusto paramos apimtys nacionaliniuose veiksmuose kovojant su šios formos nusikalstamumu tampa akivaizdžios, pažvelgus į surengtų koordinacinių pasitarimų (76), koordinavimo centrų (9) ir JTG (34, iš jų 12 buvo naujai įsteigtos) skaičių. Kiekviena šių operatyvinių priemonių dažniausiai buvo naudojama finansinių nusikaltimų ir su sukčiavimu susijusiose bylose.

Vengrija, Graikija, Austrija ir Rumunija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės. Dažniausiai pagalbos buvo kreipiamasi į Jungtinę Karalystę, Vokietiją ir Lenkiją.

Eurojustas dalyvavo keliuose strateginėse veiklose, skirtose operatyvinėms kliūtims ir geriausiai praktikai nustatyti su finansiniais nusikaltimais susijusiais atvejais, taip pat platino svarbią informaciją ir praktines žinias Eurojusto viduje ir pareigūnams praktikai.

Eurojustas ir veiksmams, ir dalindamasis patirtimi aktyviai prisidėjo spartinant teisminį bendradarbiavimą tokiose svarbiuose srityse, kaip sukčiavimas akcizais ir sukčiavimas produktais. Taip pat Eurojustas remia EMPACT veiklas sukčiavimo akcizais ir MTIC srityje, o

Bylos pavyzdys

2014 m. vasarį Prancūzijos valdžios institucijos kreipėsi dėl Eurojusto paramos tiriant ONG veiklą dėl neteisėtos prekybos arkliena, kuri, kaip įtariama, buvo netinkama vartoti žmonių maistui. ONG vykdamas oficialių sveikatos būklės dokumentų, įskaitant ir kiekvieno vežamo gyvulio pasų su mediciniais įrašais klastojimą, slėpimą ir taisymą, arkliena apgaulės būdu patekdavo į Europos maisto grandinę. Vien Prancūzijoje aptikti keturi šimtai arklių pasų su anomalijomis. Prancūzijos valdžios institucijos įvertino, kad nuo 2010 iki 2013 m. maždaug 4700 arklių, netinkamų vartoti žmonių maistui, buvo paskersti ir įtraukti į teisėtą maisto grandinę. Šia veikla buvo pažeisti ES teisės aktai, numatantys, kad visos mėsos kilmės vieta turi būti apskaityta ir atsekama.

2012 m. lapkritį Belgijoje ir 2013 m. liepą Prancūzijoje pradėta tirti pagrindinio

įtariamojo, iš Belgijos veikiančio Belgijos piliečio, veikla. Pateikus užklausas, atskleisti ONG ryšiai su kitomis valstybėmis narėmis, tarp jų – Airija, Nyderlandais ir Jungtine Karalyste.

2014 m. gegužę Belgija ir Prancūzija susitarė įsteigti Eurojusto finansuojamą JTG. Pirmojo 2015 m. sausį vykusio koordinacinio pasitarimo metu dalyviai suprato, kad reikia organizuoti bendros operacijos dieną. Valdžios institucijos susitarė dėl papildomų specialių STP prašymų, siekdamos užtikrinti tam tikrų priverstinių priemonių įgyvendinimą bendros operacijos dieną.

Dėl laiko stokos ir atsižvelgiant į išskirtinius šios bylos aspektus, STP prašymai buvo perduoti per Eurojustą. Pasitarimo metu parengta bendra strategija, siekiant optimizuoti galimybes įvykdyti numatomus areštus ir surinkti kaip įmanoma daugiau įrodymų. Ši strategija vėliau padėjo veiksmingai iššaldyti banko sąskaitas ir konfiskuoti turtą.

Dalyviai nusprendė, kad Eurojusto koordinavimas buvo būtinas prieš bendros operacijos dieną, todėl 2015 m. kovą surengtas antras koordinacinis pasitarimas. Pasitarimo metu, apsikeitus informacija, Vokietijos valdžios institucijos, siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui, sutarė inicijuoti lygiagretų tyrimą, o į JTG buvo įtraukta Jungtinė Karalystė. Aptarta, kokie pakeitimai turi būti atlikti Prancūzijos ir Belgijos STP prašymuose, siekiant užtikrinti jų įgyvendinimą laiku. Kadangi Nyderlanduose nebuvo pradėtas joks tyrimas, pasitarimo dalyviai sutarė, kad Prancūzija išduos tris EAO dėl Nyderlanduose galimai buvusių subjektų.

2015 m. balandį, per bendros operacijos dieną, kurioje dalyvavo Prancūzijos, Belgijos, Vokietijos, Airijos, Liuksemburgo, Nyderlandų ir Jungtinės Karalystės policijos pareigūnai ir teisminės institucijos, remiami Eurojuste įsteigto koordinavimo centro, buvo atlikti 26 areštai ir konfiskuota 99 000 EUR grynųjų pinigų. Įvykdytos komercinių ir privačių patalpų, transporto priemonių kratos, konfiskuota daugiau kaip 800 arklių pasų, taip pat medikamentai, daugybė mikroschemų ir kompiuterinė įranga.

savo darbą sukčiavimo produktų atvejais pristatė maisto grandinės vertinimo konsorciumo organizuotame pasitarime Briuselyje.

Eurojustas ir Vidaus rinkos harmonizavimo tarnyba (VRHT) stiprina savo bendradarbiavimą remiant nacionalinių valdžios institucijų veiksmus kovoje su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais. Šiuo tikslu jie užbaigė derybas dėl susitarimo memorandumo, bendrai pirmininkavo bendradarbiavimo seminare „*Europos intelektinės nuosavybės prokurorų tinklo kūrimas*“, su VRHT ir Europolu pirmininkavo žinių ir supratimo konferencijoje „*Kosmetika ir prabangos prekės*“.

Bylos pavyzdys

Didelio masto Italijos valdžios institucijų įvykdyta operacija atskleidė, kad sudėtingos struktūros ONG užsiėmė karuselinio sukčiavimu akcizų srityje importuodama aliejaus gaminius į Italiją. Dėl šio sukčiavimo Italija patyrė daugiau kaip 15 milijonų eurų žalą.

Aliejus buvo perkamas Vokietijoje ir maišomas su priedais, siekiant nuslėpti tikrąją produkto rūšį, ir, kaip manoma, siunčiamas į Maltą ir Graikiją, kur, pateikus padirbus transportavimo dokumentus, kuriuose buvo nurodomas ne tikrasis pirkėjas, šie mokesčiai nebuvo taikomi. Aliejus buvo gabenamas išvengiant apmokestinimo; po to jis buvo kaupiamas ir parduodamas juodojoje rinkoje Italijoje per pirkėjų tinklą.

Italijos valdžios institucijos, suvokdamos šio sukčiavimo akcizų srityje tarpvalstybinį pobūdį ir galimą poveikį, suprato, kad sėkmingam tyrimui ir baudžiamajam persekiojimui užtikrinti būtina taikyti koordinuotą ir tarpdisciplininį metodą, todėl kreipėsi pagalbos į Eurojustą. Reikėjo skubios pagalbos vykdant Italijos STP prašymus, pateiktus Jungtinei Karalystei, Maltai, Rumunijai, Čekijos Respublikai, Vokietijai ir Graikijai, taip pat padėti koordinuojant teisminius veiksmus. 2014 m. kovą surengtas koordinacinis pasitarimas, kurio metu pavyko sureguliuoti skirtingus tyrimo veiksmus, įvertinti STP prašymų vykdymo eigą ir kliūtis. Taip pat pasitarimai buvo naudojami lygiagretiems tyrimams nustatyti, siekiant išvengti *ne bis in idem* atvejų ir, prireikus, perkelti procesinius veiksmus.

2015 m. pradžioje Italija išdavė naujus STP prašymus, siekdama inicijuoti bendros operacijos dieną dalyvaujančiose valstybėse. 2015 m. kovą vykusios bendros operacijos dieną Italijos, Jungtinės Karalystės, Rumunijos, Vokietijos, Maltos ir Čekijos Respublikos valdžios institucijų bei Eurojosto atstovai glaudžiai bendradarbiavo per Eurojosto koordinavimo centrą. Areštuoti aštuoni įtariamieji, atlikta 61 krata ir poėmiai, įvykdyti 43 nutarimai įšaldyti 21 nuosavybę, kurių bendra vertė siekė 1 654 000 EUR, įmonių akcijas, kurių vertė siekė 757 000 EUR, taip pat didelį kiekį juvelyrinių dirbinių, banko indėlius ir gyvybės draudimus, kurių vertė – 458 000 EUR.

Koordinavimo centro vaidmuo siekiant šių puikių rezultatų buvo ypač svarbus, nes analitinė ir operatyvinė parama buvo teikiama tikruoju laiku, o visi sunkumai dėl valstybių narių teisinių sistemų buvo įveikti betarpiškai keičiantis informacija. Koordinavimo centro rezultatai buvo reikšmingi Eurojosto kovoje su karuseliniu sukčiavimu ne tik dėl to, kad koordinuojamos operacijos dieną skirtingose valstybėse narėse pasiekta gerų rezultatų, bet ir dėl to, kad nusikaltėliai neteko savo turto, o Italijai buvo kompensuoti ekonominiai nuostoliai, patirti dėl šios ONG neteisėtos veikos.

2.1.6 Korupcija

Žymiai padidėjo Eurojosto darbo apimtys su korupcijos bylomis – 2015 m. užregistruota 90 bylų, palyginti su 55 bylomis 2014 m. Prašymų operatyvinei paramai gauti lygis nepakito nuo 2014 m., buvo organizuota 10 koordinacinių pasitarimų.

Graikija, Rumunija ir Kroatija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės. Dažniausiai pagalbos buvo prašoma iš Vokietijos, Kipro ir Italijos.

Eurojostas toliau stebėjo teisėmis dalyvavo turto sugrąžinimo tarnybų (ARO) platformos ir Kamdeno turto sugrąžinimo tarpagentūrinio tinklo (CARIN) diskusijose.

Bylos pavyzdys

2009 m. Suomijos nacionalinis tyrimų biuras pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl įtariamo kyšininkavimo sunkinančiomis aplinkybėmis, įvykdyto Suomijoje, Slovėnijoje ir Kroatijoje, sudarant sandorį tarp Suomijos įmonės, gaminusios šarvuotus automobilius, ir Slovėnijos bei Kroatijos gynybos ministerijų. Suomijos valdžios institucijos įtarė, kad Suomijos įmonės atstovai mokėjo kyšius aukšto rango Slovėnijos ir Kroatijos valdžios pareigūnams, taip pat kad mokėjimus atitinkami pareigūnai gaudavo iš Austrijos piliečio per Austriją atliekamais pavedimais.

Siekiant palengvinti bendradarbiavimą, buvo kreiptasi į Eurojustą su prašymu paremti Kroatijos ir Slovėnijos tyrimus. Eurojustas padėjo sukurti pasitikėjimą tarp dalyvaujančių valdžios institucijų ir, progresuojant bylos tyrimui, tarp jų buvo nustatytas tiesioginis ryšys. Tačiau didžiausią poveikį sėkmingam bendradarbiavimui turėjo nacionalinių biurų vaidmuo skatinant bendravimą tarp nacionalinių institucijų. Iki Kroatijos nacionalinio biuro įsteigimo Eurojuste 2013 m. Kroatijos ryšių prokuroras padėjo Eurojustui bendrauti su Kroatijos valdžios institucijomis.

2010 m. abiejose bylose sudaryti JTG susitarimai, kuriuos pasirašė Suomija, Austrija, Slovėnija ir Kroatija. Eurojuste surengti keli koordinaciniai pasitarimai, kurių metu dalyviai galėjo keistis informacija ir susitarti, kaip naudoti surinktą informaciją kaip įrodymą. Artėjant bylos nagrinėjimui teisme, koordinaciniai pasitarimai atliko forumo funkciją, kur dalyviai galėjo tiesiogiai keistis įrodymais, skirtais naudoti teismo procese. 2013 m. vasarį įvykusiame susitikime dalyviai susitarė dėl patraukimo baudžiamajon atsakomybėn vietos ir nusprendė, kad Suomijos valdžios institucijos turi liudyti apklausose Austrijoje.

Nuo 2013 m. teismo procesai vyko Slovėnijoje ir Suomijoje. Suomijos nacionalinis biuras išnagrinėjo daugybę iš Slovėnijos

valdžios institucijų gautų užklausų; šie atsakymai buvo reikalingi atsakant į gynybos argumentus dėl, be kitų dalykų, priverstinių priemonių, pavyzdžiui, Suomijoje atliktos kratos teisėtumo. Dėl Suomijos baudžiamųjų įstatymų pakeitimų Europos Žmogaus teisių teisme užginčyta taikomų nuostatų atitiktis nešališko teismo proceso standartams. Vykstant teisiamesiems posėdžiams, skubi Eurojusto parama užginčijant argumentus buvo ypač svarbi.

Iš pradžių Slovėnijoje priimtas apkaltinamasis nuosprendis. Tačiau 2015 m. Slovėnijos Konstitucinis teismas galiausiai išteisino kaltinamąjį. 2015 m. Suomijoje vis dar vyko apeliacinių skundų nagrinėjimas. Kroatijoje kaltinimai nebuvo pateikti.

2.1.7 Prekyba narkotikais

Prekyba narkotikais išliko antra dažniausiai pasitaikanti nusikaltimų rūšis Eurojusto darbe su bylomis: 2015 m. užregistruotos 274 bylos, surengti 57 koordinaciniai pasitarimai.

Dažniausiai pagalbos prašė Danija; Rumunija, Prancūzija ir Vokietija taip pat buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės. Pagalbos dažniausiai buvo prašoma iš Nyderlandų, taip pat – iš Ispanijos ir Vokietijos.

Taip pat buvo įsteigtas vienas koordinavimo centras ir 25 JTG tyrė su prekyba narkotikais susijusius nusikaltimus; iš jų aštuonios JTG įkurtos 2015 m.

2015 m. sausį Eurojustas paskelbė savo [*Kovos su narkotikais veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą*](#) su papildymais. Oficialus šios ataskaitos pristatymas JT Narkotinių medžiagų komisijai įvyko 2015 m. kovą per papildomą renginį „Teisminis bendradarbiavimas prekybos narkotikais byloje“, kurį bendrai organizavo Europos Komisija ir Eurojustas. Ataskaitoje apžvelgiama Eurojusto pažanga srityse, kuriose nurodyta gerinti tarpvalstybinį teisinį bendradarbiavimą strateginio projekto [*„Eurojusto veiklos prekybos narkotikais byloje stiprinimas“*](#) kontekste, ir aptariami trys svarbiausi dalykai: (i) kontroliuojamieji gabenimai, (ii) prekursoriai ir NPM; (iii) bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis. Į papildymus įtraukti prokurorų, dalyvavusių 2014 m. Eurojuste vykusiame strateginiame pasitarime, pastebėjimai. Po šio strateginio projekto I etapo sėkmės Eurojusto kolegija nusprendė jį pratęsti ir pradėti II etapą (2016–2016 m.).

2015 m. spalį Eurojusto kolegija surengė teminę diskusiją apie kontroliuojamuosius gabenimus, skirtą dalytis patirtimi apie sunkumus, su kuriomis susiduria teisminės institucijos kontroliuojamųjų gabenimų srityje, aptarti Eurojusto funkciją ir nuspręsti, kaip gerinti Eurojusto kompetenciją būsimoje byloje.

Maža to, Eurojustas aktyviai dalyvavo dviejuose pasitarimuose dėl kontroliuojamųjų gabenimų, kuriuos 2015 m. birželį ir lapkritį organizavo Pompidou grupė (Europos Taryba). Jų metu Eurojustas prisidėjo inicijuojant vadovo apie kontroliuojamuosius gabenimus parengimo projektą.

Bylų pavyzdžiai

Eurojuste užregistruota **Italijos byla** dėl NPM pardavimo iš Italijos Nyderlandams, pirmiausia siekiant palengvinti Italijos STP prašymų – rinkti informaciją apie bendroves, vykdančias nusikalstamą veiką ir atlikti kratą keliuose patalpose – vykdymą.

Nyderlandų valdžios institucijos negalėjo vykdyti STP prašymo dėl medžiagų apibūdinimo.

Nors iš pradžių buvo manoma, kad tai mefedronas, už kurio prekybą numatoma baudžiamoji atsakomybė ir Nyderlandų, ir Italijos įstatymuose, vėlesnė techninė analizė parodė, kad tiriamą medžiagą buvo išvestinis mefedrono subproduktas, neįtrauktas į Nyderlandų Opiumo įstatymą. Nyderlandų valdžios institucijos nusprendė kaip alternatyvų teisinį pagrindą naudoti Vaistinių preparatų įstatymą. Tačiau remiantis 2014 m. liepos 10 d. ESTT sprendimu, Vaistinių preparatų įstatymą galima taikyti tik tais atvejais, kai prekiaujama medžiaga gali būti laikoma vaistiniu preparatu. Minėta medžiaga nepatenka į ESTT teikiamo vaistinio preparato apibrėžimą ir dėl to STP prašymo nebuvo galima vykdyti pagal Vaistinių preparatų įstatymą. Šiuo atveju įvertintos kitos teisinės galimybės, bet, nepavykus rasti

tinkamos alternatyvos, STP prašymas negalėjo būti vykdomas dėl dvigubo baudžiamumo nebuvimo. Galiausiai lygiagretus Nyderlandų tyrimas buvo nutrauktas.

Belgijos valdžios institucijos susidūrė su panašiais sunkumais tirdamos prekybą gama-butirolaktonu (GBL), prekursoriumi, kuris naudojamas kaip vaistas arba toliau modifikuojamas į narkotiką gama-hidroksibutiratą (GHB). Nors GBL nekriminalizuojama pagal Belgijos teisės aktus, tyrimas pradėtas dėl įtarimų, kad ši medžiaga buvo naudojama nusikalstamais tikslais. Tyrimo metu atskleistos sąsajos su Nyderlandais ir Lenkija. Siekdamas palengvinti teisminį bendradarbiavimą, Belgijos valdžios institucijos kreipėsi į Eurojustą dėl paramos. Surengtas koordinacinis pasitarimas. Nyderlandų ir Lenkijos nacionalinės valdžios institucijos buvo pasirengusios bendradarbiauti ir keistis informacija su savo kolegomis iš Belgijos, bet susidūrė su teisine kliūtimi – GBL nebuvo įtrauktas į kontroliuojamų medžiagų sąrašą ir todėl nebuvo neteisėtas. Tyrimą buvo galima pradėti tik po to, kai gauta papildoma informacija parodė, kad prekyba šia medžiaga buvo susijusi su nusikalstama veika, pvz., GBL modifikavimu į GHB. Vykdamas STP prašymus, susijusius su GBL, susidurta su tokia pačia teisine kliūtimi. Per 2015 m. vykdyta byla nebaigta tirti.

Alternatyvaus teisinio pagrindo teisminiam nagrinėjimui ir bendradarbiavimui buvo ieškoma **Suomijos byloje** dėl prekybos NPM iš Kinijos į Suomiją per Ispaniją. Įtariamieji buvo Suomijos piliečiai, gabenę metilenedioksipirovaleroną (MDPV) ir alfa-pirolidinovalerofenoną (alfa-PVP), dvi medžiagas, kurios klasifikuojamos kaip narkotikai Suomijoje, bet ne Ispanijoje. Dėl Suomijos STP prašymo Ispanijoje pradėtas tyrimas.

Kadangi skyrėsi šių medžiagų klasifikavimas ir Suomijos piliečiai veikė būdami Ispanijoje, iškilo klausimų dėl jurisdikcijos ir atsirado teismo bendradarbiavimo tarp Suomijos ir Ispanijos valdžios institucijų poreikis. Eurojuste įvyko du koordinaciniai pasitarimai, įsteigta JTG. JTG veiklos rezultatas – areštai ir keleto Suomijos EAO įvykdymas Ispanijos teritorijoje. Po to Suomijos ir Ispanijos valdžios institucijos sutarė perkelti procesinius veiksmus į Suomiją.

Kadangi Ispanijoje šios medžiagos neklasifikuojamos kaip narkotikai, alternatyvus teisinis pagrindas baudžiamajam persekiojimui vykdyti rastas Ispanijos Baudžiamojo kodekso 359 straipsnyje dėl nusikaltimų visuomenės sveikatai. Kadangi šioje teisinėje nuostatoje žalingos medžiagos nėra išvardytos, Ispanijos teismo sprendimas patvirtino galimybę taikyti 359 straipsnį neteisėtai prekybai naudojamoms medžiagoms. Šis sprendimas tenkino dvigubo baudžiamumo reikalavimą abiejose teisės sistemose.

Sudarant palankesnes sąlygas teisminiam bendradarbiavimui Eurojustas atliko lemiamą tarpininko vaidmenį. Suomija prisiėmė jurisdikciją šioje byloje. 2015 m. pabaigoje Suomijos pirmosios instancijos teismas priėmė nuosprendį, kuris buvo apskųstas.

2015 m. birželį Eurojustas dalyvavo rengiant ENNSC Ataskaitos apie *ES narkotikų rinkas* antrą leidimą – su teikė statistinių duomenų, dalijosi geriausia praktika ir sprendimais, atvejo analizėmis ir išmoktomis pamokomis apie teisminį bendradarbiavimą prekybos narkotikais bylose. Taip pat Eurojustas prisidėjo prie 2013–2016 m. ES Kovos su narkotikais veiksmų plano įgyvendinimo.

NPM srityje Eurojustas ištyrė 2014 m. liepos 10 d. ESTT sprendimo poveikį vaistiniams preparatams (sujungtos bylos C-358/13 ir C-181/14). Sprendime nenumatoma, kad medicinos įstatymai galėtų būti naudojami kaip alternatyvus teisinis pagrindas baudžiamajam persekiojimui paremti NPM bylose tais atvejais, kai medžiaga negali būti klasifikuojama kaip psichiką veikiantis narkotikas pagal taikomus narkotikų įstatymus. Eurojustas surinko teisinių ir praktinių

kliūčių, kylančių iš ESTT sprendimo, geriausių praktiką ir sprendimus. Šiuo tikslu išanalizuotos, inter alia, paremtos NPM bylos ir atsakymai į Eurojusto klausimyną, išsiųstą galimai labiausiai šio sprendimo paveiktoms valstybėms narėms, būtent – Vokietijai, Ispanijai, Suomijai, Prancūzijai ir Nyderlandams.

2015 m. gruodį užbaigta Eurojusto ataskaita „*Europos Sąjungos Teisingumo teismo sprendimas dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų – sprendimo poveikis baudžiamajam persekiojimui NPM bylose*“. Ji bus paskelbta 2016 m. pradžioje. Preliminarūs ataskaitos rezultatai pristatyti per ENNSC Teisės korespondentų susitikimą. Taip pat šie rezultatai buvo paskelbti 4-ame Teisės saugos ekspertų posėdyje dėl NPM, kurį vadovaudamiesi EMPACT teikiamu prioritetu sintetiniams narkotikams, bendrai surengė Europolas, ENNSC ir Lenkijos Vidaus reikalų ministerija.

2.1.8 MONG vykdyti organizuoti turtiniai nusikaltimai

Mobilių organizuotų nusikalstamų grupių (MONG) vykdomi organizuoti turtiniai nusikaltimai (OTN) apima platų įvairių veikų spektrą, pavyzdžiui, motorinių transporto priemonių vagystės, metalo vagystės, kišenvagystė, plėšimas ir serijiniai įsilaužimai. 2015 m. Eurojuste užregistruota 201 OTN byla ir surengtas 21 koordinacinis pasitarimas. Veikė trylika JTG, įskaitant ir šešias, kurios buvo įsteigtos 2015 m.

Austrija, Prancūzija ir Graikija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės. Dažniausiai pagalbos buvo prašoma iš Vokietijos, Italijos ir Rumunijos.

Eurojustas glaudžiai bendradarbiavo su Europolu remiant kovą su MONG; taip buvo siekiama paskatinti nacionalines valdžios institucijas įtraukti abi organizacijas ankstyvame tyrimo etape. Nacionalinėms valdžios institucijoms Eurojustas rekomendavo įtraukti Europolą į tyrimą dėl didelio masto MONG, susijusios su serijine kišenvagyste keliose valstybėse narėse; todėl veiklos posėdyje Europole dalyvavo prokurorai iš Vokietijos ir Rumunijos.

Strateginiu lygmeniu Eurojustas rėmė EMPACT iniciatyvą, kuriai vadovavo Europolas, dėl nusikalstamų grupių iš Bulgarijos ir Rumunijos, susijusių su serijiniais įsilaužimais, identifikavimo ir sekimo. 2015 m. Bulgarijos ir Rumunijos nacionalinių biurų atstovai Eurojuste dalyvavo Europole vykusiame pasitarime šia tema.

Eurojust and Spain continued to co-lead an OAP within the EMPACT project on OPC to identify and analyse practical and legal problems commonly faced, as well as best practice gained in OPC investigations across the European Union, and to raise awareness among law enforcement and judicial officials.

Eurojustas ir Ispanija toliau bendrai vadovavo OVP veiksmams, vykdomiems vadovaujantis EMPACT projektu dėl OTN, siekdami nustatyti ir iširti dažniausiai pasitaikančias praktines ir teises problemas bei geriausią praktiką, įgytą vykstant OTN tyrimus visoje Europos Sąjungoje, ir didinti informuotumą tarp teisėsaugos ir teisminių institucijų pareigūnų. Po to, kai 2014 m. buvo paskelbta ataskaita „Procedūrinių ir teisinių problemų analizė MONG bylose, susijusiose su OTN“, 2015 m. Eurojustas išleido tolesnių priemonių ataskaitą „Procedūriniai ir teisiniai sunkumai vykstant mobilių organizuotų nusikalstamų grupių, kurios specializuojasi organizuotų turtinių nusikaltimų srityse, tyrimų, baudžiamąjį persekiojimą ir nagrinėjant bylų teisime“. Šioje ataskaitoje pateikiami pagrindiniai sunkumai, su kuriais susiduriama tiriant OTN.

Ataskaita grindžiama atsakymais į teisėjų ir prokurorų klausimą, taip pat Belgijoje ir Norvegijoje pradėtomis konkrečiomis kovos su OTN iniciatyvomis ir strategijomis. Viena šioje ataskaitoje aptariamų problemų yra ta, kad kai kuriose jurisdikcijose su OTN susijusių nusikaltimų atvejais netaikomos tokios pačios operatyvinės priemonės, leidžiančios įsiskverbti į privatų gyvenimą (pavyzdžiui, sekimas, telefoninių pokalbių įrašymas), kurios paprastai veiksmingai naudojamos kitiems sunkiems organizuotiems nusikaltimams tirti.

Bylos pavyzdys

Vokietijoje vykstant tyrimą dėl didelio masto motorinių transporto priemonių ir vertingų automobilių dalių vagysčių, pavyzdžiui, navigacijos sistemų ir oro pagalvių, buvo atskleista ONG, kurią sudarė Lietuvos, Latvijos ir Vokietijos piliečiai, susijusių su keletu miestų Lietuvoje. 16–19 m. amžiaus jaunuoliai ir Lietuvos buvo vežami į Vokietiją, daugiausiai – vogti ir plėšti motorines transporto priemones. Be to, ONG buvo įtariama įsilaužimais ir plėšimais. Pavogti daiktai pro Lenkiją buvo siunčiami pardavimui į Lietuvą. Tyrimo metu atskleista, kad nusikalstamą veiką vykdė ne viena didelė, bet greičiau šešios mažesnės ONG, veikusios nepriklausomai viena nuo kitos. ONG apjungdavo jėgas tik tam, kad atgabentų prekes į Lietuvą.

Vokietijos valdžios institucijos suprato, kad, norint išardyti šias ONG, reikės pasitelkti tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo priemones ir kreipėsi pagalbos į Eurojustą. 2014 m. gruodį ir 2015 m. liepą įvyko koordinaciniai pasitarimai, kurie padėjo užtikrinti glaudų bendradarbiavimą tarp atitinkamų prokuratūrų ir policijos pajėgų, sklandžius ir sparčius informacijos mainus bei STP prašymų vykdymą.

Šį glaudų bendradarbiavimą vainikavo sėkminga bendra operacija, įvykdyta 2015 m. spalį. Daugiau kaip 1 000 policijos pareigūnų Lietuvoje ir Vokietijoje atliko daugiau kaip 100 namų ir įmonių kratas. Siekiant užtikrinti operacijos veiksmingumą, buvo keičiamasi Lietuvos ir Vokietijos policijos ryšių pareigūnais. Visą operacijos dieną Eurojusto atstovai tiesiogiai bendravo su nacionalinėmis valdžios institucijomis, kad užtikrintų veiksmų suderinamumą. Operacijos dieną Vokietija išdavė kelis EAO; buvo areštuoti 47 įtariamieji, tame tarpe ir keletas ONG lyderių. Konfiskuota didelė suma grynųjų pinigų ir daug pavogtų daiktų.

Padedant Eurojustui, Vokietijos ir Lietuvos valdžios institucijų bendromis pastangomis nustatyta 440 atskirų nusikalstamų veikų ir baudžiamoji atsakomybė. Dėl šių veikų patirta žala siekė maždaug 7,5 milijonų EUR. Per 2015 m. vykdyta byla nebaigta tirti.

Strateginis pasitarimas dėl prekybos žmonėmis...

...ir elektroninių nusikaltimų

2.2 Eurojusto pagalba kitose nusikalstamumo srityse

2.2.1 Pinigų plovimas

Pinigų plovimo atvejų Eurojusto darbe su bylomis nuolat daugėja, nes dėl savo šalutinio pobūdžio šio tipo nusikaltimai paprastai būna susiję su kitomis nusikaltimomis veikomis, pavyzdžiui, sukčiavimu. 2015 m. užregistruotos 283 su pinigų plovimu susijusios bylos – žymiai daugiau, palyginti su 2014 m. (220). Surengti penkiasdešimt penki koordinaciniai pasitarimai dėl pinigų plovimo bylų. Po sukčiavimo ir prekybos narkotikais tai trečia dažniausia nusikaltimų, kurie buvo sprendžiami koordinaciniuose pasitarimuose, grupė.

Graikija, Prancūzija ir Rumunija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės. Dažniausiai kreiptasi į Vokietiją, Italiją, Kiprą ir Jungtinę Karalystę.

2.2.2 FIA nusikaltimai

2015 m. užregistruota septyniasdešimt bylų, susijusių su nusikaltimais, kurie turi arba gali turėti tiesioginės ar netiesioginės įtakos ES finansiniams interesams (FIA nusikaltimai). Šiuo metu ne visos valstybės narės mano, kad PVM sukčiavimas daro poveikį ES finansiniams interesams. Eurojusto statistiniai duomenys rodo, kad PVM sukčiavimas traktuojamas kaip atskira kategorija ir nepriskiriamas FIA nusikaltimams. Eurojusto operatyvinė parama FIA bylose padidėjo – surengta daugiau koordinacinių pasitarimų (11, palyginti su septyniais 2014 m.), taip pat Eurojustas parėmė JTG (2015 m. – penkios aktyvios JTG, įskaitant keturias, veikusias nuo 2014 m.)

Graikija, Vengrija ir Rumunija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės. Dažniausiai pagalbos buvo prašoma iš Vokietijos, Slovakijos Respublikos ir Jungtinės Karalystės.

2015 m. Eurojusto Kolegija sutiko neteikti pirmenybės strateginiam darbui šioje srityje, kol naujos Direktyvos dėl FIA nusikaltimų teisėkūros procesas bus užbaigtas ir bendru susitarimu apibrėžtas FIA nusikaltimų apibrėžimas bus priimtas ES lygmeniu.

2015 m. spalį Eurojustas prisidėjo prie Europos Komisijos tyrimo apie numatomą EP naudą. Šį tyrimą atliko *Consortium Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung* (ECORYS). Čia apžvelgiamos FIA ir PVM sukčiavimo bylos, įskaitant informaciją apie prašančiąsias ir prašomąsias valstybes nares ir bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis.

2.2.3 Piratavimas jūroje

2015 m. balandį paskelbtas Eurojusto ribotos prieigos dokumento „Piratavimo jūroje teisminė apžvalga“ (MPJM) antras leidimas. Pirmosios, 2013 m. rugsėjį

išleistos MPJM paskirtis buvo didinti Europos prokurorų, susijusių su piratavimo jūroje bylomis, patirtį ir suteikti jiems papildomų priemonių esamose ir būsimose bylose. 2015 m. MPJM apžvelgiamos 19 valstybių narių, Norvegijoje ir JAV taikomos teisinės sistemos ir dvišaliai susitarimai su trečiosiomis valstybėmis dėl piratavimo įtariamų asmenų perdavimo.

Taip pat šiame dokumente analizuojami teismų sprendimai, priimti arba pirmosios instancijos teismuose, arba kasacinės instancijos teisme, susiję su 2013 m. MPJM pristatytomis bylomis. Analizėje akcentuojamos praktinės ir teisinės kliūtys, iškilusios priimant sprendimus, įskaitant žmogaus teisių aspektus, taip pat problemos, susijusios su piratavimo jūroje bylomis prieš nepilnamečius ar trečiosiose šalyse vykstančius teismo procesais.

2015 m. MPJM aprašoma, kaip buvo įsteigta ir veikė JTG „Nemesis“ – su piratavimu jūroje susijusi JTG, pertvarkyta remiantis pokalbiais su Nyderlandų ir Vokietijos prokurorais, kurie inicijavo JTG ir dalyvavo jos veikloje, bei Europolu. Galiausiai, čia aptariamas piratų išpuolių skaičiaus sumažėjimas Adeno įlankoje, pripažįstama, kad piratavimo veiksmai persikėlė į Vakarų Afriką, akcentuojama skirtinga šio fenomeno forma Gvinėjos įlankoje ir nagrinėjamas tarptautinis bendradarbiavimas operatyviniame (pavyzdžiui, per Interpolą) ir teisminiame lygmenyje kovojant su šia nauja grėsme.

Susitikimas dėl piratavimo jūroje

2015 m. gegužės 20 d. Eurojustas surengė susitikimą dėl piratavimo jūroje, kuriame dalyvavo daugiau kaip 40 piratavimo jūroje nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo ekspertų, t. y., valstybių narių, Norvegijos, Šveicarijos, JAV, Mauricijaus ir Seišelių nacionalinių teisminių ir teisėsaugos institucijų atstovai, Europolo analizės centro „Piratavimas jūroje“ atstovai, Interpolo Jūrų saugumo subdirektoratas ir Europos Žmogaus teisių teismo registras.

Šio susitikimo tikslas buvo apsikeisti informacija apie naujausias piratavimo jūroje bylas ir aptarti kovos su piratavimu jūroje strategijas bei tarptautinio teismo bendradarbiavimo svarbą vykdant tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą. Taip pat buvo aptartos svarbiausios 2015 m. MPJM išvados.

Susitikime vyko dvi interaktyvios sesijos. Pirmojoje sesijos „Baudžiamojo persekiojimo pakilimai ir nuosmukiai su piratavimu jūroje susijusiose bylose: iššūkiai, pamokos ir sėkmės istorijos“ įtraukti prokurorų / teisėjų, kurie nagrinėjo pastarąsias piratavimo jūroje bylas Ispanijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Vokietijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje, pristatymai. Sesijos metu paminėtos įvairios praktinės ir teisinės kliūtys, su kuriomis susiduriama tokiose bylose, pavyzdžiui, renkant įrodymus, sulaikant įtariamuosius ir bendradarbiaujant JTG viduje. Taip pat aptarti aspektai, susiję su tinkamomis procedūromis ir teisingu bylos nagrinėjimu piratavimo jūroje bylose, visų pirma – įtariamųjų teisė greitai stoti prieš teismą.

Antroji sesija pavadinta „Regioninis ir tarptautinis bendradarbiavimas: teisinės ir operatyvinės pagalbos svarba kovojant su piratavimu jūroje“. Mauricijaus ir Seišelių atstovai pristatė savo institucijų teismo atsako į piratavimo jūroje reikšminį teisinę sistemas ir praktinius aspektus, tuo tarpu Europolo ir Interpolo atstovai pristatė savo organizacijų veiklą tarptautinio bendradarbiavimo srityje ir atskleidė, kokia parama buvo teikiama teisėsaugos ir tyrimo institucijoms kovojant su piratavimu jūroje.

2.2.4 Nusikaltimai aplinkai

Eurojusto nusikaltimų aplinkai kontaktinis asmuo seka nusikaltimų aplinkai atvejus, dalijasi patirtimi ir geriausia praktika su pareigūnais praktikais ir išorėmis suinteresuotosiomis šalimis. Siekdamas pagerinti teismo bendradarbiavimą ir paremti valstybių narių kompetentingas institucijas atitinkamose bylose, Eurojustas sudarinėja valstybių narių nacionalinių prokuratūrų kontaktinių asmenų, turinčių patirties nusikaltimų aplinkai srityje, sąrašą. Taip norima padidinti kompetentingų institucijų operatyvinius gebėjimus tarpvalstybinėse bylose, susijusiose su nusikaltimais aplinkai.

2014 m. ir 2015 m. Eurojuste užregistruota po penkias bylas dėl nusikaltimų aplinkai. Dviejose bylose buvo iš sukčiavimo elementas. Nusikaltimų aplinkai bylose daugiausiai pagalbos prašymų pateikė Švedija, tuo

tarpu dažniausiai pagalbos buvo kreipiamasi į Vokietiją ir Nyderlandus.

Eurojustas palaikė ryšius su tinklais, veikiančiais nusikaltimų aplinkai srityje, pavyzdžiui, „EnviCrimeNet“ ir Europos nusikaltimus aplinkai tiriančių prokurorų tinklu. Eurojustas dalyvavo Aplinkos GD vykdymo grupės posėdžiuose. Ši grupė stebi vykdymo politiką ir praktiką valstybėse narėse ir teikia rekomendacijas, kaip pagerinti prekybos laukiniais gyvūnais įstatymų įgyvendinimą. Eurojustas teikia medžiagą diskusijoms iš teismo perspektyvos.

2.2.5 Vaikų apsauga

2015 m. Eurojuste užregistruotos 45 bylos, susijusios su nukentėjusiais vaikais. Dažniausiai nusikaltimai prieš vaikus buvo siejami su seksualinės prievartos, prekybos žmonėmis, pagrobimo ir vaikų išnaudojimo vaizdų nusikaltimais. Slovakijos Respublika, Švedija ir Rumunija buvo pagrindinės pagalbos prašančios valstybės narės, o Vokietija, Jungtinė Karalystė ir Italija sulaukė daugiausiai prašymų padėti.

Kontaktinis asmuo vaikų apsaugos klausimais padeda įgyvendinti Eurojusto įsipareigojimą kovoti su nusikaltimais prieš vaikus. Šis kontaktinis asmuo atstovauja Eurojustui teismo bendradarbiavimo, susijusio su nusikaltimais prieš vaikus, vaikų apsaugos ir kitais klausimais bendraujant su nacionalinėmis valdžios institucijomis, teisėsaugos organizacijomis ir kitomis nacionalinėmis ar tarptautinėmis įstaigomis; pavyzdžiui, kontaktinis asmuo dalyvavo antroje informuotumo didinimo konferencijoje, kurį 2015 m. Europos Parlamente surengė Europos finansinė koalicija prieš komercinį seksualinį vaikų išnaudojimą internete (EFC). Taip pat kontaktinis asmuo konsultuoja nacionalinius biurus dėl priemonių ir metodų, specialiai sukurtų naudoti baudžiamuosiuose tyrimuose ir teismo procesuose, susijusiuose su vaikais, įskaitant liudytojus, ir nukentėjusiųjų apsauga. Maža to, kontaktinis asmuo aktyviai dalyvavo EMPACT pasitarimuose, kur buvo atsakingas už geriausios praktikos nustatymą remiantis Eurojusto darbu su bylomis.

Pasitarimas dėl didelių sporto renginių

Birželio 17 ir 18 dienomis Eurojustas surengė pasitarimą tema „Su dideliais sporto renginiais susijusios geriausios teismo bendradarbiavimo praktikos vadovo kūrimas“. Pasitarimas subūrė ekspertus iš septynių valstybių narių, kuriose pastaruoju metu buvo organizuojami dideli sporto renginiai – Portugalijos, ▶

Nyderlandų, Švedijos, Belgijos, Austrijos, Jungtinės Karalystės ir Prancūzijos, taip pat EJT ir Europos Komisijos atstovus. Teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, susijusiose su dideliais sporto renginiais, pareigūnai praktikai susitiko aptarti, kaip gerinti dalijimąsi ir keitimąsi patirtimi siekiant užkirsti kelią, iširti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn už nusikaltimus, kurie gali būti padaryti tokių renginių metu.

Pasitarimų metu nustatytos rekomendacijos, kaip keisti bendra informacija prieš prasidedant sporto renginiui, kaip perduoti su byla susijusią informaciją ir įrodymus didelių sporto renginių metu, kaip pasirinkti forumą baudžiamajam persekiojimui, teismo procesui ir bausmės vykdymui su renginiais susijusių nusikaltimų bylose, kaip taikyti pagreiktas procedūras, jeigu įmanoma, pagal priimančiosios valstybės nacionalinę teisę. Akcentuotas Eurojusto vaidmuo stiprinant bendradarbiavimą tarp nacionalinių kompetentingų institucijų didelių sporto renginių atvejais, visų pirma – paramos teikimas ir palankių sąlygų sudarymas užmezgant ryšį tarp priimančiosios valstybės ir dalyvaujančių valstybių kompetentingų teisminių institucijų, konsultavimas jurisdikcijų kolizijos atvejais.

Eurojusto dokumentą [*„Rekomendacijos dėl teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, susijusiose su dideliais sporto renginiais“*](#) galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

2.3 Eurojusto partneriai

2.3.1 Bendradarbiavimas su Europolu

2015 m. Eurojustas ir Europolas atnaujino pastangas stiprinti bendradarbiavimą, kaip numatyta Lisabonos sutarties nuostatose ir jų [2009 m. Bendradarbiavimo susitarime](#).

Eurojustas ir Europolas nuolat keitėsi informacija apie reguliarius Europolo operatyvinius pasitarimus ir Eurojusto koordinacinius pasitarimus, kad abi pusės būtų informuotos apie vykdomą operatyvinį darbą. 2015 m. Europolas atvyko į 99 koordinacinius pasitarimus, prisidėjo prie 34 Eurojuste užregistruotų bylų ir dalyvavo penkiuose koordinavimo centruose.

Eurojustas išliko visiškai integruotas Europolo analizės centrų dalyvis. 2015 m. Eurojustas tapo oficialiu asocijuotu nariu analizės centruose „Asset Recovery“ (Turto susigrąžinimas), „Sports Corruption“ (Korupcija sporte) ir „Travellers“ (Kelautojai), ir dabar yra 24-ių analizės centrų dalyvis. Praėjusiais metais Eurojustas dalyvavo operatyviniuose veiksmuose, numatytuose analizės centrų „Furtum“ (operacijos „Kasimir“ ir „Sprinter“, nukreiptos į ONG, vykdančias automobilių ir automobilių dalių vagystes atitinkamai Vokietijoje ir Lenkijoje) ir „Cola“ (operacija „Partagas“, kurios metu Ispanijoje areštuotas tarptautiniu mastu prekybą narkotikais vykdančios Jungtinės Karalystės prekiautojas narkotikais) programose. Be to, Eurojustas stebėjo, kaip vystėsi 2015 m. EMPACT bendros operacijos dienos, vadinamos operacija „Blue Amber“ (mėlynasis gintaras). Stebėjimas vyko Eurojustui būnant parengties padėtyje per BKP ir dalyvaujant Europolo operatyvinio centro informaciniuose posėdžiuose, kad prireikus būtų skubiai vykdomi tolesni teisminiai veiksmai.

Eurojustas prisidėjo rengiant 2015 m. Europolo TE-SAT – suteikė duomenų apie valstybėse narėse priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius ir skirtas bausmes už terorizmo nusikaltimus, kurie buvo renkami laikantis Tarybos sprendimo 2005/671/TVR ir nacionalinės teisės aktų dėl terorizmo atitinkamų pakeitimų. Eurojustas dalyvavo rengiant pakoreguotą metodiką būsimai 2018–2021 m. SOCTA ataskaitai.

Siekiant stiprinti bendradarbiavimą ir iširti papildomus bendradarbiavimo būdus, reguliarių darbinio ir valdymo lygmens susitikimų metu aptartos šios temos: (i) ryšiai tarp Europolo analizės centrų ir Eurojusto kontaktinių asmenų; (ii) galimybė atlikti kryžminį patikrinimą tarp Eurojusto duomenų ir Europolo informacinės sistemos; (iii) 2014 m. Bendras metinis pranešimas Tarybai ir Komisijai (ES dokumentas 10472/15).

Eurojustas ir Europolas tęsė mainų programą, kuria siekiama didinti tarpusavio supratimą apie kitos šalies užduotis, struktūras ir pajėgumus.

2.3.2 Bendradarbiavimas su OLAF

Vadovaujantis [2008 m. Praktiniu susitarimu](#), bendradarbiavimas tarp Eurojusto ir OLAF kovoja su sukčiavimu, korupcija ir kitais Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiais nusikaltimais buvo tęsiamas. Šis bendradarbiavimas rodo, kaip svarbu keisti informaciją ir bendradarbiauti, kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai.

Eurojustas ir OLAF kartu dirbo 20 bylų (aštuoniose Eurojusto ir dvylikoje OLAF bylų), iš jų septynios buvo naujos bendros bylos, pradėtos 2015 m. OLAF atstovai dalyvavo penkiuose Eurojusto koordinaciniuose pasita-

rimuose; tai leido sukurti veiksmingą daugiainstitucinį požiūrį į tarpvalstybinio masto bylas. Taip pat Eurojustas dalyvavo viename OLAF patalpose surengtame koordinaciniame pasitarime

2015 m. svarbus operatyvinio bendradarbiavimo įvykis buvo tai, kad OLAF pirmą kartą dalyvavo JTG veikloje. Byla buvo susijusi su ONG, vykdžiusia sukčiavimo akcijais, mokesčių slėpimo, cigarečių kontrabandos ir pinigų plovimo veikas. Ši ONG nelegaliose gamyklose paruošdavo didelius kiekius cigarečių naudodama neteisėtai įsigytus komponentus (tabaką, filtrus, foliją, pakuotes, fiskalines banderoles). Vėliau cigaretės kartu su suklustotais eksporto, importo ir tranzito dokumentais buvo neteisėtai įvežamos į Europos Sąjungą sunkvežimiu ar kitomis sausumos transporto priemonėmis.

Eurojustas ir OLAF reguliariai keitėsi FIA nusikaltimų bylų santraukomis, kad nustatytų atvejus, kada būtų naudingas abipusis bendradarbiavimas. Siekiant palengvinti bendradarbiavimo vertinimą ir geriausios praktikos nustatymą, pradėta keistis išsamesne informacija, įtraukiant konkrečius duomenis, pavyzdžiui, organizuojamų koordinacinių pasitarimų skaičius ir tipas arba su JTG susijusi veikla.

Per reguliarius darbinio ir valdymo lygmens susitikimus tarp Eurojusto ir OLAF aptartos galimybės stiprinti bendradarbiavimą, pavyzdžiui, vertinant bylų santraukų apsi-keitimo metodiką. 2015 m. Eurojustas organizavo antruosius apmokymus OLAF patalpose, skirtus tyrėjų supratimui apie Eurojusto funkcijas, užduotis ir darbo metodus didinti.

2.3.3 Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

Bendradarbiavimo susitarimai

Užbaigtos derybos dėl bendradarbiavimo susitarimų su Ukraina ir Juodkalnija. Abu bendradarbiavimo susitarimų projektai pateikti Tarybai tvirtinti. Po 2015 m. balandžio 16 d. ESTT sprendimo visais atvejais, kai veiksmai pagal ankstesnę trečią veiksmų ramstį Tarybai suteikia įgyvendinimo įgaliojimus, Taryba turėtų konsultuotis su Europos Parlamentu, kaip numatyta ankstesnės Europos Sąjungos sutarties 39 straipsnio 1 dalyje. Pagal naują galiojančią tvarką, 2015 m. spalį Taryba inicijavo konsultacijų su Europos Parlamentu procedūras. Su Moldovos valdžios institucijomis vyko diskusijos dėl bendradarbiavimo susitarimo tarp Eurojusto ir Moldovos, kuris buvo pasirašytas 2014 m., įsigaliojimo.

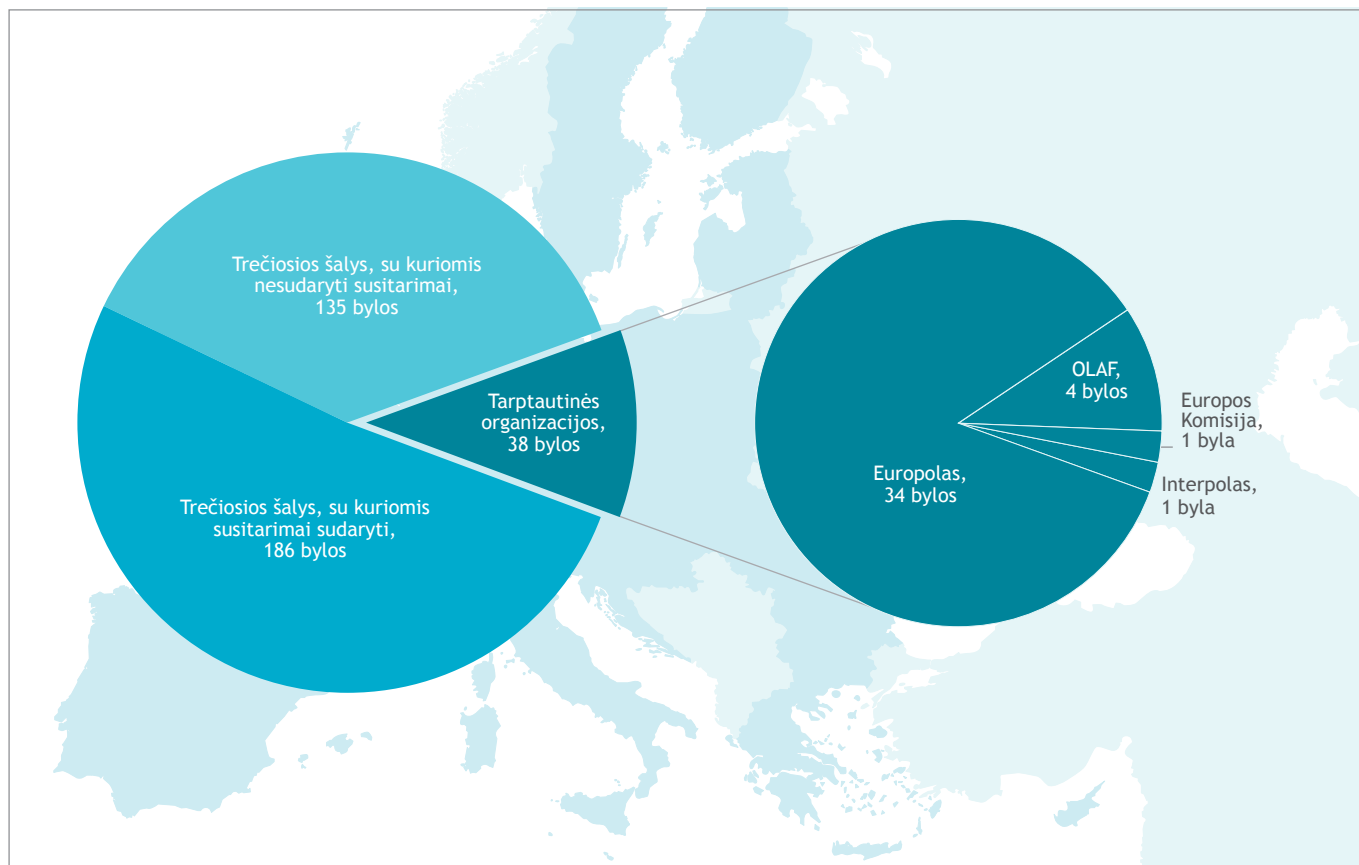
Eurojustas ir mokymai

Eurojusto teminiuose seminaruose dalyvauja pareigūnai praktikai, čia sudaromos sąlygos keistis patirtimi ir geriausia praktika. Galima vertinti, kad šie seminarai atstoja praktinius mokymus. Dar tiksliau, Eurojustas remia teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose [mokymus, kaip numatyta su ETMT sudarytame susitarimo memorandume \(2008 m.\)](#).

Vadovaujantis ETMT mainų programa, 15 prokurorų / teisėjų iš aštuonių valstybių narių (Vokietijos, Austrijos, Vengrijos, Lenkijos, Švedijos, Ispanijos, Italijos ir Bulgarijos) dalyvavo ilgalaikėse stažuotėse (3 ar 4 mėnesių trukmės) Eurojusto nacionaliniuose biuruose, prisidėdami prie jų veiklos. 2015 m. Eurojustas pristatė vienos savaitės pažintinį vizitą, įvykusį kovo mėnesį, kuriame dalyvavo 25 prokurorai / teisėjai iš 17 valstybių narių. Nacionalinių biurų nariai aktyviai dalyvavo šešiuose ETMT seminaruose, surengtuose laikantis I Kriminalinės justicijos projekto „*Tarptautinio teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose praktika: EAO ir STP modeliavimas*“. Eurojusto vaidmuo šiuose seminaruose yra prižiūrėti pareigūnų praktikų darbą. Laikantis metodo „mokymasis dirbant“ loginio pagrindo, paskutinę seminaro dieną numatoma atlikti pristatymą „*Eurojusto vaidmuo skatinant teismo bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose*“, kuriuo planuojama užbaigti seminarą. 2015 m. gruodžio 7 d. ETMT generalinis sekretorius susitiko su Eurojusto pirmininke, kad aptartų bendradarbiavimo skatinimo būdus.

Kaip numatyta su CEPOL [sudarytame susitarimo memorandume \(2010 m.\)](#), Eurojustas ir toliau rėmė mokymus skirtingose srityse, pavyzdžiui, finansinių tyrimų, sukčiavimo akcijais analizių, kokaino ir heroino kontrabandos, kovos su terorizmu ir FTF, prekių ir intelektinės nuosavybės teisių klastojimo, JTG, EAO ir ETO, prekybos žmonėmis ir neteisėto imigrantų gabenimo temomis. Maža to, kartu su ETMT Eurojustas aktyviai dalyvavo kursuose „*Jungtinės tyrimo grupės ir lyderystės grupės*“.

Eurojustas remia CEPOL seminarus: platina juos viduje, kartais šiuose seminaruose dalyvauja Eurojusto kalbėtojai, kaip, pavyzdžiui, internetiniame seminare „*Policijos ir teismo institucijų bendradarbiavimas vaikų seksualinio išnaudojimo srityje*“. Taip pat Eurojustas yra CEPOL Europos jungtinės magistrantūros studijų programos suinteresuotoji šalis.

Siekiant įvertinti duomenų apsaugos teisės aktų įgyvendinimo lygį ir įvertinti derybų dėl bendradarbiavimo susitarimų su Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Izraeliu, Serbija ir Turkija inicijavimo galimybę, buvo ieškoma ryšių. Eurojusto prioritetų sąrašą papildė Gruzija – numatoma pradėti preliminarines derybas dėl galimybės sudaryti bendradarbiavimo susitarimą. Su Brazilija užmegzti ryšiai, kad būtų galima ištirti galimybes ateityje sudaryti bendradarbiavimo susitarimus. Taip pat patvirtinta, kad ryšio su kitomis Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono šalimis, ypač su Kolumbija ir Meksika, užmezgimui turėtų būti taikomas prioritetas.

Su trečiosiomis šalimis susijusios Eurojusto bylos

Eurojustas suteikė paramą 298 bylose, susijusiose su trečiosiomis šalimis – žymiau daugiau, palyginti su 2014 m., kai buvo paremtos 208 bylos. Tarp 63 trečiųjų šalių dažniausiai figūravo Šveicarija (103), po jos – JAV (36), Norvegija (34) ir Serbija (31).

Pagrindinės nusikaltimų rūšys buvo finansiniai nusikaltimai ir sukčiavimas, pinigų plovimas, korupcija, dalyvavimas ONG, prekyba narkotikais ir nusikaltimai

Seminaras dėl savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos susitarimų tarp Europos Sąjungos ir JAV taikymas

Spalio 8 ir 9 dienomis Eurojuste įvyko seminaras dėl savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos susitarimų tarp Europos Sąjungos ir JAV taikymo. Po 2012 m. vykusio praktinio seminaro „Europos Sąjungos ir JAV naudojimas savitarpio teisine pagalba ir ekstradicijos susitarimais“ JAV, Europos Komisija ir Eurojustas surengė tolesnį seminarą šia tema.

Jame dalyvavo pareigūnai praktikai iš valstybių narių ir JAV, Eurojuste dirbantys Norvegijos ir Šveicarijos ryšių prokurorai, taip pat Europos Komisijos, Tarybos generalinio sekretoriato, ES kovos su terorizmu koordinatoriaus, Europos Tarybos ir Europolio atstovai. Atviruose šio seminaro posėdžiuose dalyvavo ir privataus sektoriaus atstovai.

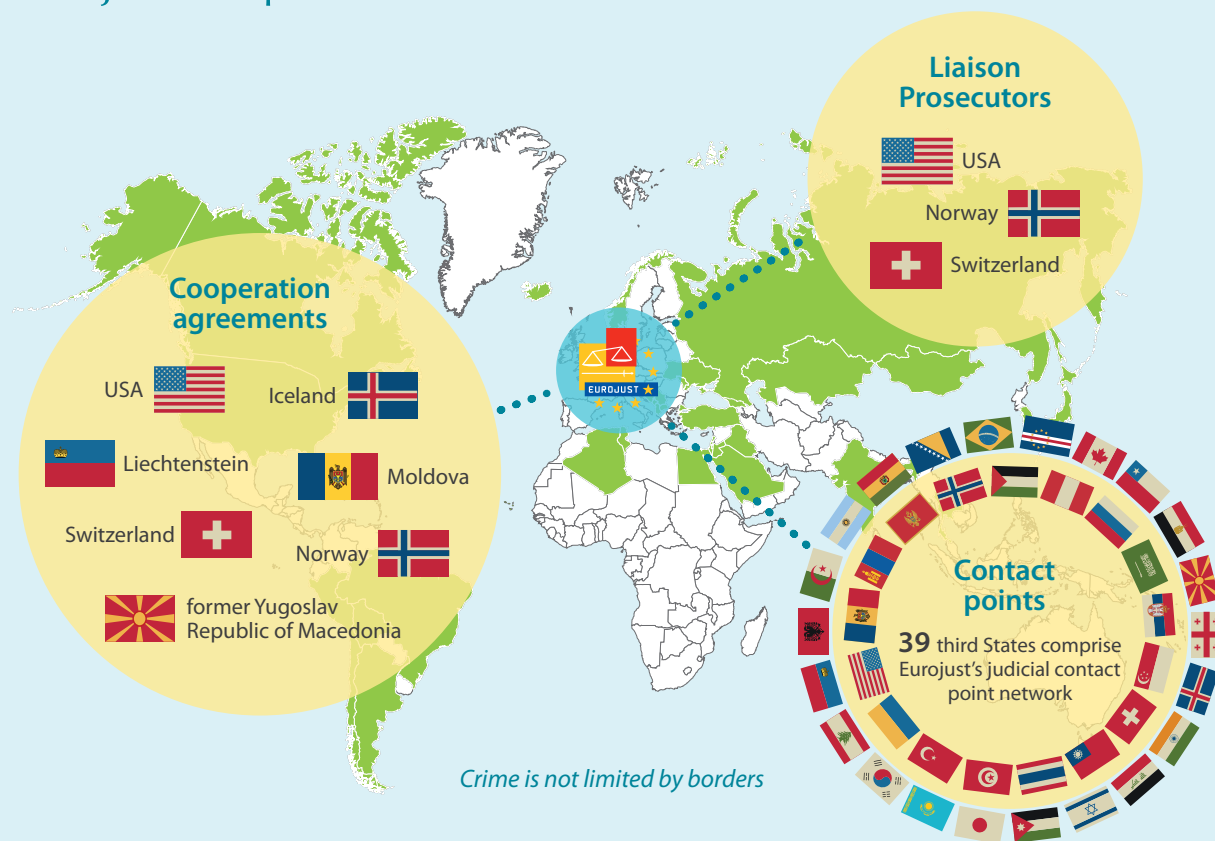
Seminaras vyko tvyrant aktyvaus bendradarbiavimo dvasiai ir parodė visų dalyvių nusiteikimą sutelkti jėgas, kad būtų pagerintas teisminis bendradarbiavimas tarp valstybių narių ir JAV. Dėl šios priežasties pristatymų ir diskusijų metu buvo akcentuojamas poreikis didinti pasitikėjimą ir supratimą apie vieni kitų teisinės sistemos, aptartas bendradarbiavimo potencialas atsižvelgiant į apribojimus dėl taikomų teisinių sistemų ir prieinamų išteklių.

Pagrindinis seminaro tikslas buvo suteikti dalyviams išsamią apžvalgą apie elektroninių įrodymų saugojimo ir rinkimo galimybes, reikalavimus ir apribojimus, jų pripažinimą baudžiamajame procese.

Kitos išsamiau aptartos temos buvo konfiskavimas, turto susigrąžinimas ir pasidalijimas, bendradarbiavimas vykdamas ekstradicijos procedūras, ES-JAV susitarimo dėl savitarpio teisinės pagalbos statusas, ypač dėl banko informacijos pagal 4 straipsnį gavimo, JTG steigimas pagal anksčiau minėto susitarimo 5 straipsnį. Dalyviai iš JAV suteikė naudingos informacijos ir medžiagos apie skirtingų STP formų ir ekstradicijos prašymų praktinius ir teisinius reikalavimus; tą patį darė ir jų kolegos iš ES.

Seminaras užbaigtas rekomendacijomis, į kurias turėtų atsižvelgti valstybės narės ir JAV, kad pagerintų teisminį bendradarbiavimą ir spręstų susijusias problemas, pavyzdžiui, organizuojant seminarus, kuriuos gali paremti Eurojustas, priklausomai nuo biudžeto ir išteklių.

Eurojust cooperation with third States

žmogaus gyvybei, sveikatai ar asmens laisvei. 2015 m. padaugėjo elektroninių nusikaltimų bylų, susijusių su trečiosiomis šalimis (nuo dešimties 2014 m. iki penkiolikos). Palyginti su 2014 m., į pagrindinių nusikaltimų tipų, susijusių su trečiosiomis šalimis, grupę pateko terorizmas ir neteisėtas imigrantų gabenimas.

Trečiosios šalys buvo atstovaujamos 67 koordinaciniuose pasitarimuose, kuriuos surengė Eurojustas,

palyginti su 41 ankstesniais metais. Eurojusto koordinaciniuose pasitarimuose dalyvavo šios trečiosios šalys: Šveicarija (19), JAV ir Norvegija (po 14), Ukraina (6). Šveicarija (2), Norvegija (1) ir Ukraina (1) dalyvavo Eurojuste įsteigtuose koordinavimo centruose. Prie JTG veiklos prisidėjo šios trečiosios šalys: Norvegija (3), Moldova, ir Serbija (po 2), taip pat Australija, Bosnija ir Hercegovina, Šveicarija, Ukraina ir JAV.

Bylų pavyzdžiai

Eurojustas sulaukė prašymo padėti Ispanijos pinigų plovimo byloje, susijusioje su bent 11 valstybių narių ir keliomis trečiosiomis šalimis. Ispanijos valdžios institucijos įtarė ONG didelių pinigų sumų, gautų iš investicijų į nekilnojamąjį turtą Costa del Sol (Malaga, Ispanija), plovimu. Mokėjimai buvo siunčiami per Belgiją, Prancūziją, Vokietiją, Airiją, Lenkiją ir Jungtinę Karalystę, taip pat Šveicariją, JAV ir Gibraltarą. Taip pat buvo įtariama, kad ONG papirkinėjo vietos Ispanijos valdžios institucijas darydama neteisėtus mokėjimus, kad gautų statybos leidimus (piktnaudžiavimas pareigomis ir kyšininkavimas). Tuo metu, kai 2013 m. balandį byla buvo atidaryta Eurojuste, įtariamą buvęs ONG lyderis ir finansininkas buvo teisiamas ir nuteistas už pinigų plovimą JAV. Ispanijos tyrimo institucijos sutelkė dėmesį į jo veiklos perėmėjus ir kitas susijusias šalis.

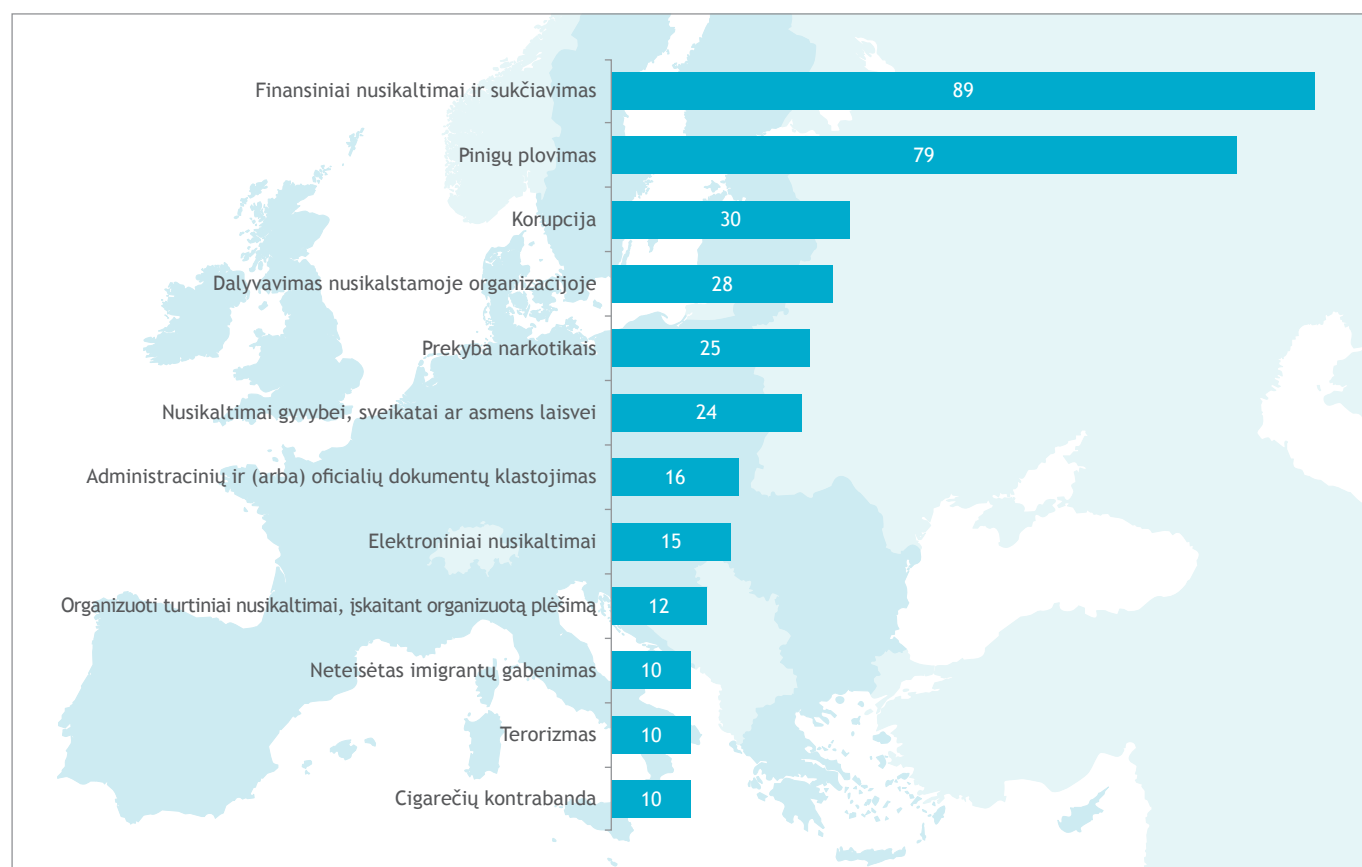
2013 m. liepą įvyko koordinacinis pasitarimas, kurio metu patvirtintos sąsajos tarp šios bylos ir panašių veikų įvairiose šalyse bei atkreiptas dėmesys į Belgijoje vykdomą tyrimą, susijusį su buvusiu lyderiu ir jo bendrininkais. Vienu pagrindinių Ispanijos tyrimo tikslų tapo turto susigrąžinimas. Dalyviai atkreipė dėmesį į nacionalinės teisės sistemą, taikomą šiai nusikalstamai veikai.

Kaip įvairiose kitose valstybėse narėse, šioje Ispanijos byloje reikėjo nustatyti pirminį nusikaltimą, dėl kurio buvo plaunami pinigai. Tam reikėjo gauti papildomų įrodymų iš kitų dalyvaujančių valstybių. Eurojustas sudarė palankias sąlygas, kad Ispanijos STP prašymai būtų perduoti kelioms valstybėms narėms ir Šveicarijai. Atsižvelgiant į tai, kad Ispanijos tyrimas buvo susijęs su Ispanijoje vykdomu pinigų plovimu, įvyko pasitarimas dėl *ne bis in idem* padėties, tačiau nuspręsta, kad tokio atvejo pasitaikymo rizika nebuvo didelė.

Ši byla buvo susieta su 2013 m. užregistruota Jungtinės Karalystės byla, todėl 2014 m. kovą surengtas koordinacinis pasitarimas dėl tos pačios ONG. Įvertinta galimybė įsteigti JTG tarp Ispanijos ir Jungtinės Karalystės, tačiau nuspręsta, kad tuo metu tai nebuvo tinkama, nes svarbiausia buvo tiesioginis ryšys ir STP. Belgijos valdžios institucijos, siekdamos paremti Ispanijos tyrimą, sutiko pasidalinti su Ispanijos kolegomis visais prieinamais Belgijos teismų sprendimais, susijusiais su buvusiu ONG lyderiu.

Iki 2015 m. įvairiose valstybėse buvo pradėti tyrimai dėl šios ONG neteisėtos veiklos ir Ispanijos valdžios institucijos išdavė daug STP prašymų. Ruošdamasis 2015 m. vasario koordinaciniam pasitarimui Eurojustas išanalizavo visus neįgyvendintus STP prašymus, taip supaprastindamas diskusiją apie esamą jų įvykdymo būklę ir paskatindamas keitimąsi naudinga informacija. Šiame bylos etape vėl aptartas *ne bis in idem* klausimas. Dalyviai sutarė, kad kaltinamojo akto kopija, kuri buvo parengta po Belgijos tyrimo, turi būti nusiųsta Ispanijos valdžios institucijoms, kad būtų išvengta galimo vėlesnio *ne bis in idem* atvejo. Eurojustui buvo pateiktas prašymas suteikti paramą pagal Sprendimo dėl Eurojusto 40 straipsnį, kad būtų galima paskatinti skubą Ispanijos STP prašymo perdavimą Gibraltarui, kuris yra savarankiška jurisdikcija. Europolas dalyvavo byloje visu tyrimo metu ir parėmė vykstantį teisminį procesą visoms dalyvaujančioms valstybėms pateikdamas išsamią ataskaitą, susiejusią bylas įvairiose valstybėse.

Per 2015 m. vykdyta byla nebaigta tirti.

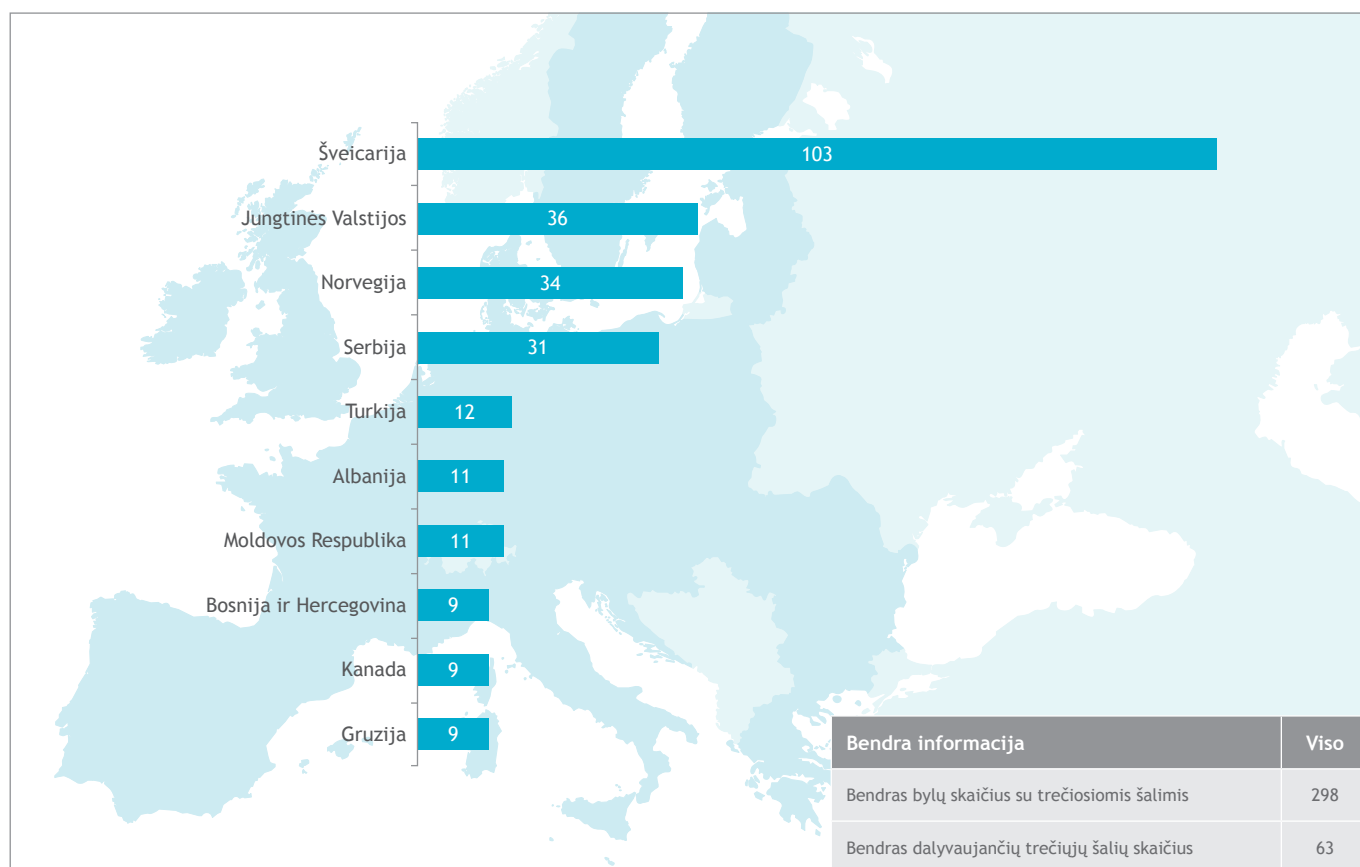
Bylų pavyzdžiai

2014 m. gruodį Prancūzijos valdžios institucijos paprašė Eurojusto pagalbos išardant Bosnijos ir Hercegovinos (BiH) ONG, veikusią dar ir Austrijoje ir Prancūzijoje. Klano lyderio ir jo trijų sūnų valdoma ONG vykdė prekybą žmonėmis, įtraukdavo nepilnamečius ir išnaudodavo aukas, versdami jas vagiliauti, daugiausia – Paryžiaus viešojo transporto sistemoje. Taip pat buvo įtariama, kad bent nuo 2012 m. veikusi ONG vykdė prekybą narkotikais ir vogtomis transporto priemonėmis, pinigų plovimu; vertinama, kad jų pelnas viršijo 2 milijonus eurų. Pajamos buvo siunčiamos atgal į BiH ir naudojamos prabangioms transporto priemonėms ir turtui įsigyti.

Hagoje ir Sarajeve surengti du koordinaciniai pasitarimai, kuriuose atitinkamai buvo sudarytos palankesnės sąlygos informacijos mainams tarp Prancūzijos ir BiH, ir tokiu būdu išvengta lygiagretaus tyrimo Austrijoje inicijavimo. Siekiant paspartinti tyrimus Prancūzijoje ir BiH, įsteigta pirmoji JTG tarp valstybės narės ir BiH. JTG tikslas buvo supaprastinti vienos valstybės tyrėjų įtraukimą į kitoje valstybėje vykdomą tyrimą.

Jungtinių tyrimų grupėje dalyvaujančios valstybės galėjo sinchronizuoti savo veiksmus, ypač arešto etape, išvengti informacijos praradimo ir užkirsti kelią galimam įtariamųjų pabėgimui. Bendradarbiavimas per JTG paspartino įrodymų, skirtų naudoti teisminiame procese, rinkimą, nusikalstamu būdu įgytų pajamų poėmį ir konfiskavimą tiek Prancūzijoje, tiek BiH.

Glaudus bendradarbiavimas visuose bylos tyrimo etapuose tarp teisminių institucijų, policijos, NVO, UNODC, už teisinę vaikų apsaugą atsakingų institucijų ir Eurojusto parodė, kad tarptautinis teisminis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis duoda gerų rezultatų netgi susidūrus su pažangios ir sudėtingos struktūros ONG. Galiausiai 2015 m. liepą per Prancūzijoje ir BiH įvykusią bendros operacijos dieną ši ONG buvo išardyta.

Ryšių prokurorai Eurojuste

Vertinama, kad ryšių prokurorų darbas Eurojuste ir jų dalyvavimas tiriant bylas yra naudingas nustatant atitinkamus kontaktinius asmenis jų kilmės šalyse, sudarant palankesnes sąlygas teisminei bendradarbiavimui tarp atitinkamų valstybių narių ir trečiųjų šalių kompetentingų institucijų.

Eurojuste yra trys ryšių prokurorai, kuriuos delegavo Norvegija, JAV, o nuo kovo ir Šveicarija.

Po to, kai vizito Eurojuste metu JAV generalinė prokurorė gerb. Loretta Lynch paskelbė apie į Eurojustą komandiruojamą JAV teisingumo departamento Baudžiamųjų bylų skyriaus kovos su elektroniniu nusikalstamumu prokurorą, lapkričio mėnesį šiam pareigūnui nurodyta pradėti eiti pareigas 2016 m. sausį.

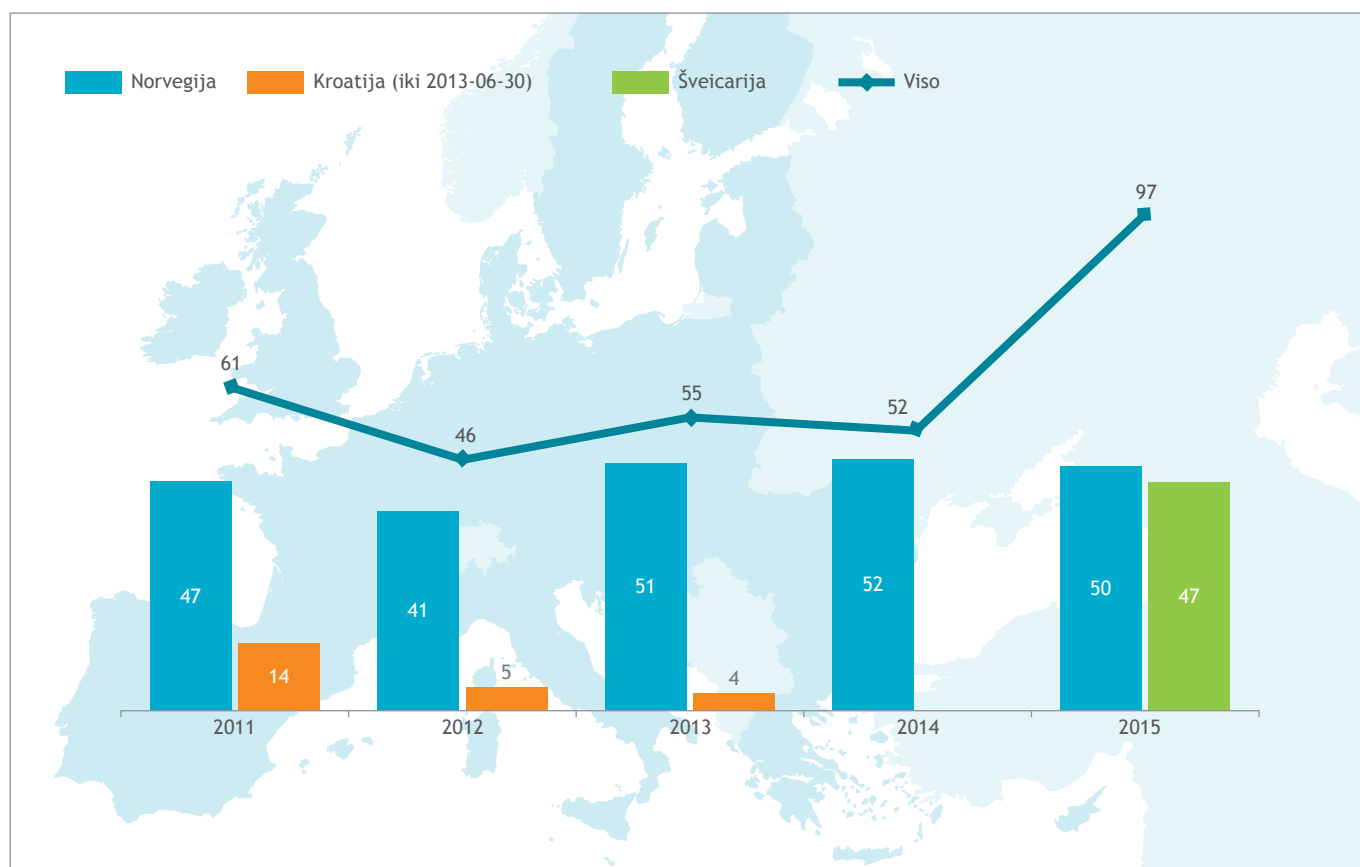
Norvegijos ryšių prokuroras užregistravo 50 bylų, daugiausiai – dėl prekybos narkotikais ir sąsajų su ONG. Šioje byloje daugiausiai bendradarbiavo šios valstybės narės: Lenkija, Lietuva, Ispanija ir Prancūzija. Šveicarijos ryšių prokuroras užregistravo 47 bylas, daugiausiai dėl finansinių nusikaltimų ir sukčiavimo, pinigų plovimo, korupcijos, nusikaltimų žmogaus gyvybei, sveikatai ar asmens laisvei ir prekybos narkotikais. Šioje byloje daugiausiai bendradarbiavo šios valstybės narės: Ispanija, Vokietija, Nyderlandai ir

Jungtinė Karalystė. Šveicarijos ryšių prokuroras surengė du koordinacinius pasitarimus ir prisidėjo prie vieno organizavimo. Norvegijos ryšių prokuroras surengė du koordinacinius pasitarimus.

Eurojusto kontaktiniai asmenys trečiosiose šalyse

Eurojusto kontaktinių asmenų skyrimas trečiosiose šalyse yra dar viena priemonė, paprastai naudojama siekiant pagerinti bendradarbiavimą tarp valstybių

narių ir trečiųjų šalių, nes ji palengvina bendravimą per Eurojustą.

2015 m. Eurojustas dar daugiau praplėtė savo kontaktinių asmenų pasaulinį tinklą, prijungdamas kontaktinius asmenis iš Alžyro, Čilės, Irako, Jordanijos, Libano, Palestinos valdžios institucijų ir Saudo Arabijos. Šiuo metu 39 trečiosiose šalyse yra Eurojusto kontaktinių asmenų.

Parama išoriniams projektams

Eurojustas toliau rėmė iniciatyvas Vakarų Balkanuose, pavyzdžiui, anksčiau minėtus projektus (žr. 2 skyrių) dėl neteisėto imigrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis, įskaitant ir 2014 m. ES finansuojamą pasirengimo narystei pagalbos projektą „Tarptautinis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose: prokurorų tinklas Vakarų Balkanuose“.

Operacija „Vertigo“: žvilgsnis iš arčiau

Tipiškoje tarpvalstybinėje sukčiavimo byloje figūruoja loginės geografinės linijos ir, pavyzdžiui, tam tikra kalbų grupė. Tačiau operacija „Vertigo“ neatitiko įprasto modelio. Ji buvo išskirtinio masto ir sudėtingumo.

Šioje karuselinio sukčiavimo byloje su nusikalstama veika susijusi ONG naudojo sudėtingą infrastruktūrą (būferines įmones, dingusius prekiautojus, kaip „alternatyvių mokėjimų platformas“ veikusias įmones, kad palengvintų pinigų plovimą ir su nusikalstama veika susijusių pinigų pervedimą), išplitusią po įvairias valstybes nares ir keletą trečių šalių. ES piliečiai neteko maždaug 320 milijonų eurų mokestinių pajamų.

Nuo 2013 m. lapkričio iki 2015 m. spalio įvyko keli koordinaciniai pasitarimai, kuriuos inicijavo Vokietijos nacionalinis biuras Eurojuste. Čekijos Respublika, Vokietija, Lenkija ir Nyderlandai įkūrė Eurojusto iš dalies finansuojamą JTG. Ankstyvuosiuose tyrimo etapuose vyko glaudus bendradarbiavimas tarp Eurojusto ir Europolo. Europolas parėmė tyrimą išsamiais analitiniais duomenimis ir žvalgybine informacija.

Eurojuste įsteigtame koordinavimo centre buvo derinamas baudžiamasis atsakas ir teikiama parama per 2015 m. įvykusią **pirmąją bendros operacijos dieną**, kurios tikslas buvo išardyti vieną ONG atšaką. Devyni įtariamieji buvo sulaikyti, atliktos 26 patalpų kratos dalyvaujanciose valstybėse narėse.

Per **antrą bendros operacijos dieną** sulaikyta 14 įtariamųjų, įskaitant kelis įtariamus schemos sudarytojus, atlikta 40 kratų. Tuo pačiu metu Vokietijos, Čekijos ir Lenkijos valdžios institucijos pradėjo vykdyti areštus ir kratas nacionalinių orderių pagrindu, kurie buvo išduoti pagal jų nacionalinių tyrimų sistemas.

Trečią bendros operacijos dieną buvo atliekamos kratos, apklausinėjami įtariamieji ir liudytojai, kurių dauguma buvo nustatyti pagal įrodymus, surinktus per ankstesnes dvi bendros operacijos dienas. Belgijoje, Čekijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje, Airijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose, Lenkijoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Ispanijoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje atliktos daugiau kaip 49 kratos, išklaustyti 27 liudytojai ir įtariamieji.

Europolas dislokavo mobiliuosius biurus visuose trijuose Eurojusto koordinavimo centruose. Tai leido sukurti tiesioginę prieigą prie Europolo duomenų bazių ir sudarė sąlygas atlikti kryžminį duomenų tikrinimą ir analizę, keistis informacija realiuoju laiku. Eurojustas padėjo vietoje ruošti STP prašymus, EAO, atlikti kratas, poėmius ir apklausas.

Operacijai „Vertigo“ įsteigtas koordinavimo centras Eurojuste

Teisiniai ir praktiniai sunkumai:

- ▶ Didžiausias iššūkis šioje byloje buvo šios ONG *modus operandi*, ypač tai, kaip ši ONG valdė mokėjimus naudodama vadinamąsias alternatyvių mokėjimų platformas, siekdama palengvinti su nusikalstama veika susijusių pinigų pervedimą ir pinigų plovimą. Šis būdas sudarė sąlygas ONG paskleisti savo veiksmus po visą pasaulį, pavyzdžiui, mokėjimų tvarkymo priemonės buvo įdiegtos vienoje šalyje, o alternatyvių mokėjimų platformos banko sąskaita – kitoje. Maža to, sukčiavimo schemos sumanytojai galėjo gyventi bet kur, nes nusikalstama veika neribojo jų buvimo vietas. Tai reiškia, kad norėdama atlikti bet kokius tyrimo veiksmus, tyrimo institucija turėjo kirsti savo jurisdikcijos ribą ir bendradarbiauti tarptautiniu mastu.
- ▶ Taip pat dėl tyrimų masto reikėjo pasitelkti tarptautinio bendradarbiavimo priemones. Vien tik Vokietijoje išduota daugiau kaip 500 STP prašymų.
- ▶ Kadangi ši nusikalstama veika išsiskyrė didele apimtimi, daug tyrimų buvo pradėta paveiktose valstybėse. Siekiant užtikrinti veiksmingą teismo bendradarbiavimo skatinimą ir koordinavimą, svarbu buvo nustatyti visus lygiagrečius tyrimus.

Išmoktos pamokos:

- ▶ Nepaisant nustatytų sąsajų su dauguma valstybių narių, Eurojusto byloje buvo priimtas sprendimas susitelkti į pagrindines susijusias šalis. Nuspręsta, kad svarbiau įsteigti dinamišką, tik iš keturių valstybių narių sudarytą JTG, o ne didesnę, bet ne tokią lanksčią grupę.

- ▶ Per Eurojustą buvo nukreipiami tik tie JTG partnerių STP prašymai ir užklausos, kurie turėjo būti vykdomi per operacijų dienas. Ateityje gali būti naudinga nukreipti per Eurojustą visas tokias užklausas, įskaitant tolesnius prašymus.
- ▶ Siekiant pasiruošti operacijos dienai, likus šešioms savaitėms iki numatomos dienos Eurojuste surengtas koordinacinis pasitarimas. Likus bent mėnesiui iki šio pasitarimo per susijusių šalių nacionalinius biurus išplatinti pranešimai apie subjektus ir, kai įmanoma, STP ir JTG prašymų šablonai, kad duomenys apie subjektus būtų surinkti ir patvirtinti prieš išduodant vidaus teismo orderį. Šiuo būdu galima užtikrinti skubesnį STP prašymų vykdymą ir palikti pakankamai laiko galutiniams STP prašymams ir jų vertimams parengti, taip pat įvykdyti šiuos prašymus operacijos dieną.
- ▶ Atsižvelgiant į bylos mastą ir būtinus veiksmus, reikėjo įsteigti tris koordinavimo centrus. Tai kiekvieną kartą nacionalinėms valdžios institucijoms leido sutelkti dėmesį į tam tikro lygio nusikaltėlius arba priemones.
- ▶ Eurojuste įsteigtuose koordinavimo centruose itin pasiteisino galimybė bendrauti tiesiogiai, be būtinybės visų pirma kreiptis į savo šalies nacionalinį biurą (pavyzdžiui, Nyderlandų valdžios institucijos tiesiogiai bendravo su Vokietijos arba Ispanijos nacionalinio biuro atstovu Eurojuste ir atvirkščiai); tai sudarė sąlygas administruoti didelį kiekį tolesnių veiksmų per labai trumpą laiką.
- ▶ Bendravimas ir tolesnių teisinės pagalbos prašymų teikimas per Eurojusto nacionalinių biurus nuėmė didelę naštą nuo nacionalinių valdžios institucijų.

Geriausia praktika

- ▶ Eurojusto dalyvavimas nuo pat pradžių užtikrina, kad STP prašymus galinčios išduoti valdžios institucijos nustatomos dar pradiniam etape ir su jomis galima užmegzti tiesioginį ryšį. Pavyzdžiui, glaudus bendradarbiavimas su policijos pareigūnas Kipre per pirmąją operacijos dieną davė papildomos naudos, nes buvo sudaryta galimybė nustatyti pagrindinio įtariamojo faktinę gyvenamąją vietą ir jį areštuoti remiantis EAO.
- ▶ Siekiant pasiruošti operacijos dienai, koordinacinį pasitarimą Eurojuste reikia surengti likus bent šešioms savaitėms iki numatomos datos.
- ▶ Nuo pat pradžių reikia užtikrinti glaudų bendradarbiavimą tarp visų susijusių šalių, nes tai svarbus tyrimo sėkmės veiksnys. Pavyzdžiui, Europolui pavyko

apjungti Vokietijos, Lenkijos, Čekijos ir Olandijos tyrimus. Šis bendradarbiavimas kartu su Eurojusto parama ir koordinavimu buvo pagrindiniai JTG kūrimo veiksniai.

- ▶ Nors visos JTG dalyvaujančios valstybės turėjo patirties naudojant šią teismo bendradarbiavimo priemonę mažesnės apimties bylose, šis atvejis įtikino JTG dalyves, kad didelio masto bylas lygiai taip pat galima žymiai efektyviau kontroliuoti per JTG.
- ▶ Sukurta forma, kurią JTG nariai naudoja pateiktiems prašymams ir perduotiems įrodymams sekti.
- ▶ Nors iki šiol Eurojusto koordinavimo centrai siūlė papildomas paslaugas prie nacionalinių koordinavimo pastangų per operacijų dienas, šioje byloje įsteigti koordinavimo centrai veikė kaip vienintelis pagrindinių dalyvaujančių valstybių veiksmų koordinavimo taškas. Ši byla parodė, kad Eurojustas gali atlikti daug užduočių, kurias reikia įtraukti į didelio masto daugiašalio pobūdžio operacijos dienas. Nacionalinių valdžios institucijų aktyvus bendradarbiavimas užtikrino sklandų informacijos perdavimą tarp Eurojusto koordinavimo centro ir už veiksmų įgyvendinimą atsakingų valdžios institucijų.
- ▶ Dalyvaujančių šalių nacionalinių valdžios institucijų buvimas Eurojuste per bendros operacijos dienas ir bendradarbiavimas su Eurojusto darbuotojais vienoje patalpoje leidžia betarpiškai apjungti informaciją, o tai sudaro sąlygas skubiam teisminiam atsakui į naujus / atsirandančius įrodymus / informaciją (pavyzdžiui, naujus nutarimus išsaldyti, kratas), skubiai spręsti praktines problemas ir visoms pusėms daryti išvadas.
- ▶ Per bylos tyrimą išminktų pamokų apžvelgimas padeda stiprinti bendradarbiavimą ir palengvina teisminį atsaką tarp nustatytų suinteresuotųjų šalių. Taip pat ši informacija labai naudinga atliekant vertinimą užbaigus bylą Eurojuste. Šio vertinimo rezultatus galima naudoti būsimose panašaus masto ir apimties bylose.

Už bylą atsakingi Lenkijos, Nyderlandų ir Vokietijos prokurorai taip pakomentavo trečią bendros operacijos dieną, įvykusią 2015 m. lapkritį:

„Nors vis dar renkame ir vertiname daugybės procedūrinių priemonių, panaudotų per operacijos dieną, rezultatus, jau galime teigti, kad operacija buvo labai sėkminga. Ši sėkmė tapo įmanoma tik dėl neįtikėtino visų dalyvių indėlio. Tai įrodo, kad bendradarbiavimas JTG viduje padedant Eurojustui, Europolui ir nacionalinėms valdžios institucijoms suteikia mums pranašumą vykstančioje tarptautinėje kovoje su MTIC sukčiavimu.“

Iššūkliai ir geriausia praktika

Per darbą su bylomis ir strateginę veiklą Eurojustas prisideda prie sunkumų ir gerosios patirties nustatymo įvairiose teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityse. 2015 m. Eurojusto dėmesys buvo sutelktas į tris sritis: jurisdikcijų kolizijas, duomenų saugojimą ir kontroliuojamuosius gabenimus.

Jurisdikcijų kolizijos problema buvo ES pirmininkaujančios valstybės narės prioritetas per 9-ąją valstybių narių generalinių prokurorų ir prokuratūrų direktorių patariamąjį forumą (Patariamąjį forumą). Eurojustas įnešė savo indėlį į apmąstymus, paremtus įgyta operatyvine patirtimi ir išmoktomis pamokomis.

3.1 Jurisdikcijų kolizijos

Eurojustas tęsė paramą nacionaliniams pareigūnams praktikams tiriant bylas, kai prireikdavo užkirsti kelią jurisdikcijų kolizijai arba ją išspręsti. Kaip ankstesniais metais, dauguma atvejų buvo sprendžiami neoficialiai, nenaudojant Sprendimo dėl Eurojusto 6 ir 7 straipsniuose nustatytų įgaliojimų. 2015 m. Kolegija neteikė jokių formalių rekomendacijų pagal Sprendimo dėl Eurojusto 7 straipsnį, bet žymiai padaugėjo atvejų, kai nacionaliniai biurai taikė 6 straipsnio a punkto ii papunktį – 2015 m. pateikti 34 prašymai, palyginti su 12 prašymų, pateiktų 2014 m. Daugiausiai prašymų pateikė Vengrijos, po jo – Ispanijos nacionalinis biuras. Tuo tarpu daugiausiai prašymų sulaukė Vokietijos nacionalinis biuras, po jo – Austrijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės nacionaliniai biurai.

Eurojusto II lygio pasitarimai, koordinaciniai pasitarimai ir JTG laikomi svarbiausiomis priemonėmis susidūrus su jurisdikcijų kolizija. Jos sudaro palankesnes sąlygas veiksmingai ir anksti apsiukeisti informacija, padeda nustatyti ir (arba) koordinuoti galimus lygiagrečius tyrimus, aptikti sąsajas su bylomis kitose valstybėse narėse, užkirsti kelią jurisdikcijų kolizijai, susitarti dėl baudžiamojo proceso perdavimo ir (arba) išvengti *ne bis in idem* atvejų.

Viena pagrindinių problemų, susijusių su jurisdikcijų kolizija, yra ankstyvas lygiagrečių tyrimų aptikimas. Atsižvelgiant į tai, Sprendimo dėl Eurojusto 13 straipsnio 7 punkto a papunktis, pagal kurį nacionalinės valdžios institucijos įpareigojamos pranešti Eurojustui apie bylas, kuriose įvyko arba gali įvykti jurisdikcijų kolizija, vaidina svarbų vaidmenį. Deja, pagal 13 straipsnio 7 punkto a papunktį gautų pranešimų skaičius rodo, kad ši nuostata vis dar nepakankamai naudojama. Nors nuo 2011 m. pagal Sprendimo dėl Eurojusto 13 straipsnio 7 punkto a papunktį gautų pranešimų kiekis didėjo, faktinis 2015 m. pateiktų pranešimų skaičius (35) išlieka mažas. Maža to, šiuos 35 pranešimus pateikė tik penkios valstybės narės: Vengrija (21 pranešimas), Ispanija (11 pranešimų), Belgija, Nyderlandai ir Suomija (po vieną pranešimą).

Po to, kai 2014 m. balandį ESTT panaikino 2006 m. Duomenų saugojimo direktyvą, atsirado poreikis išanalizuoti šio sprendimo poveikį valstybių narių nacionaliniams teisės aktams ir įvertinti, kaip tai apsunkina sunkių nusikaltimų prevenciją, nustatymą, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą bei susijusį teisminį bendradarbiavimą. Eurojustas palaikė tokio poveikio vertinimą, susijusį su duomenų saugojimu.

Eurojusto Kolegija nusprendė surengti teminę diskusiją apie kontroliuojamuosius gabenimus atsižvelgiant į sunkumus, pastebėtus Eurojusto darbe su bylomis šioje srityje.

Apie jurisdikcijų koliziją buvo diskutuojama 2015 m. birželį per Eurojusto strateginį seminarą „[*Jurisdikcijų kolizijos, baudžiamojo proceso perdavimas ir ne bis in idem: sėkmės atvejai, trūkumai ir sprendimai*](#)“. Ataskaitą, paskelbtą kaip Tarybos dok. 14172/15, galima rasti Eurojustointernet svetainėje. Ši ataskaita aptarta 9-ojo Patariamąjo forumo metu (žr. 5.4 skyrių). Šių susitikimų metu nacionaliniai pareigūnai praktikai, forumo nariai ir Eurojusto atstovai aptarė keturių dalykų trūkumus ir sprendimus: lygiagrečiai vykstantys baudžiamieji procesai, kriterijus siekiant nustatyti, kuri jurisdikcija turėtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, baudžiamojo proceso perdavimas ir *ne bis in idem*.

Lygiagretūs tyrimai: dalyviai padarė išvadą, kad, jeigu lygiagretūs tyrimai nenustatomi ankstyvoje stadijoje ir (arba) nėra koordinuojami, galimos tokios problemos, kaip darbo dubliavimas, išteklių eikvojimas ir *ne bis in idem* atvejai. Galimi įvairūs sprendimai, kaip nustatyti lygiagrečius tyrimus ankstyvame etape, pavyzdžiui, reikia užtikrinti glaudesnę bendravimą tarp kompetentingų valdžios institucijų; informuoti nacionalines valdžios institucijas apie pareigą pranešti Eurojustui apie jurisdikcijų koliziją (Sprendimo dėl Eurojusto 13 straipsnio 7 punkto a papunktis), taip pat ilgainiui būtų galima sukurti atliekamų tyrimų centralizuotas nacionalines duomenų bazes ir sistemą, susiejančią šias duomenų bazes ES lygmeniu. Vertinama, kad itin tinkamos priemonės lygiagrečiai vykdomiems procesams koordinuoti yra koordinaciniai pasitarimai ir JTG.

Kriterijai priimant sprendimą dėl geriausios vietos baudžiamajam persekiojimui vykdyti: dalyviai akcentavo, kad dauguma valstybių narių turi bendrus kriterijus, apibrėžiančius vidaus jurisdikciją, bet tik nedaugelis yra nustačiusios kriterijus, taikomus priimant sprendimą dėl geriausios jurisdikcijos patraukti baudžiamojon atsakomybėn susidūrus su jurisdikcijų kolizija tarptautinį elementą turinčioje byloje. Eurojusto leidinys „*Teismingumo baudžiamajame persekiojime*“

nustatymo gairės“ vertinamas kaip labai naudinga priemonė, bet jis turėtų būti toliau plėtojama įtraukiant pavyzdžių arba numatant papildomus kriterijus, grindžiamus naujausiais ES baudžiamosios teisenos pokyčiais. Dalyviai sutiko, kad, siekiant užtikrinti lankstumą ir gebėjimą prisitaikyti prie skirtingų scenarijų, kriterijai neturėtų būti reitinguojami.

Baudžiamojo proceso perdavimas: dauguma dalyvių sutiko, kad egzistuoja daug iššūkių, pavyzdžiui, teisinio pagrindo trūkumas, informacijos apie tolesnes priemones byloje stoka, galutinių terminų nebuvimas, problemos dėl vertimo ir įrodinėjimo. Ankstyvas kontaktas, aktyvus bendradarbiavimas, ankstyvas perdavimui skirtų įrodymų galiojimo įvertinimas ir bylos santraukos vertimas ankstyvame etape buvo patiekiami kaip geriausios praktikos pavyzdžiai. Nauja ES teisėkūros priemonė dėl proceso perdavimo su, pavyzdžiui, perėmimo procedūros, atsisakymo, techninių klausimų, kaip antai vertimo, minimalaus prašymo turinio ir galutinių

terminų kriterijais galėtų padėti įveikti esamas kliūtis.

***Ne bis in idem*:** Pdalyviai pareiškė, kad tiek sąvoka „ta pati veika“, tiek klausimas, kada byla laikoma „galutinai užbaigta“, vis dar kelia problemų ir įvairių interpretacijų. Keletas dalyvių akcentavo tolesnio mokymo ir informuotumo didinimo svarbą bei ir pasiūlė sudaryti galimybę susipažinti su sukaupta galiojančia teismų praktika (ESTT ir nacionalinių teismų), įskaitant santraukas, taip pat nacionalinių teisės aktų apžvalgą ir kita svarbia informacija.

Eurojusto Kolegija, ruošdamasi seminarui ir patariamajam forumui, organizavo teminę diskusiją ir parengė 2009–2014 m. laikotarpio [*„Ataskaitą apie Eurojusto darbą su bylomis jurisdikcijų kolizijos prevencijos ir sprendimo srityje“*](#), kurioje aptariami keturi anksčiau minėti dalykai Eurojusto darbo su bylomis kontekste. Ši ataskaita skelbiama kaip Tarybos dok. 9474/15 ir ją galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

Bylos pavyzdys

Eurojusto parama 2015 m. motorinių transporto priemonių vagysčių byloje atskleidžia OTN atvejų sudėtingumą. Nors byloje buvo tik vienas įtariamasis, kuris, nuomodamas automobilius vienoje valstybėje narėje ir parduodamas juos bendrininkams kitoje valstybėje narėje kiekvieną kartą įvykdavo gana nesunkų nusikaltimą, šis atvejis parodo, kad svarbu tiek bendras nusikaltimų skaičius, tiek tai, kad pažeidėjų mobilumas gali sukelti teisinių kliūčių ir apsunkinti teisminį bendradarbiavimą.

Bulgarijos teismas kreipėsi į Eurojustą pagalbos dėl sudėtingos jurisdikcijų kolizijos ir galimos *ne bis in idem* problemos. Teismas susidūrė su dviem konkuruojančiais EAO, susijusiais su Italijos piliečiu, įtariamu dėl automobilių vagystės. Orderius atitinkamai išdavė Lenkija ir Rumunija. Tuo pačiu metu šis įtariamasis buvo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn dėl panašių nusikaltimų Bulgarijoje, kur jis buvo sulaikytas po to, kai vykdydamos Bulgarijos EAO jį perdavė Čekijos valdžios institucijos. Įtariamasis pranešė Bulgarijos valdžios institucijoms, kad jis buvo nuteistas už tuos pačius ar panašius nusikaltimus Vengrijoje ir Čekijos Respublikoje ir abiejose šalyse atliko įkalinimo bausmes.

Bulgarijos nacionalinis biuras Eurojuste pakvietė Čekijos, Vengrijos, Lenkijos ir Rumunijos nacionalinius biurus į II lygio pasitarimą pasidalinti informacija apie šią teisiškai sudėtingą situaciją ir nuspręsti, ką daryti toliau. Bulgarijos valdžios institucijos kad Lenkijos EAO nusikaltimas atitinka vieną iš septynių nusikalstamų veikų, išvardytų Rumunijos EAO. Po pasitarimo Čekijos ir Vengrijos valdžios institucijos galėjo pranešti Bulgarijos nacionaliniam biurui, kad nusikaltimai, dėl kurių įtariamasis buvo nuteistas Čekijos Respublikoje ir Vengrijoje, atitiko keletą tariamų nusikaltimų, nurodytų Rumunijos EAO.

Galimą nusikaltimų dubliavimąsi buvo sudėtinga nustatyti dėl to, kad daugelyje teisinių sistemų keli vagystės incidentai gali būti laikomi viena nepertraukiama nusikalstama veika, taigi ir vienu nusikaltimu. Pasitarimo metu inicijuoti informacijos mainai atskleidė dar daugiau faktų, kodėl Rumunijos valdžios institucijos buvo ypač suinteresuotos tęsti bylą – įtariamasis veikė kartu su Rumunijoje gyvenančiais bendrininkais, kurių atžvilgiu Rumunijoje buvo atliekamas tyrimas.

Pirmiausia nuspręsta, kad Rumunijos EAO reikėtų palikti tik tuos nusikaltimus, kurie nebuvo tiriami Čekijos ir Vengrijos bylose; tokiu būdu, patraukus įtariamąjį baudžiamojon atsakomybėn dėl tų pačių nusikaltimų Rumunijoje, būtų išvengta *ne bis in idem* situacijos. Maža to, Rumunijos valdžios institucijų buvo prašoma laikinai perduoti įtariamąjį dėl Bulgarijoje vykdomo tyrimo, siekiant patraukti įtariamąjį baudžiamojon atsakomybėn už Bulgarijoje tariamai įvykdytus nusikaltimus.

Lenkijos valdžios institucijos gavo kitą prašymą dėl jų EAO atšaukimo motyvuojant tuo, kad nusikaltimas, dėl kurio įtariamasis buvo ieškomas, buvo įtrauktas į Rumunijos EAO. Pirmenybė buvo teikiama Rumunijos EAO dėl to, kad Rumunijoje įvykdyta daug nusikaltimų; be to, Rumunijos EAO buvo išduotas anksčiau, nei Lenkijos EAO.

Vis dėlto, kadangi nebuvo įmanoma koreguoti Rumunijos EAO, Bulgarijos teismas skubiai išnagrinėjo šio įtariamojo bylą. Įtariamasis buvo nuteistas, o bausmės vykdymas buvo atidėtas penkeriems metams, todėl galiausiai Bulgarijos teismas galėjo įvykdyti Rumunijos EAO. Perdavimo Rumunijai pagrindas buvo apribotas tik tais nusikaltimais, dėl kurių įtariamasis nebuvo nuteistas anksčiau. Eurojusto parama ir pastangos palaikyti ryšius, taip pat veiksmingas II lygio pasitarimo, kaip bendradarbiavimo priemonės, taikymas prisidėjo prie šios bylos teigiamų rezultatų, gautų praėjus maždaug vienam mėnesiui nuo bylos inicijavimo Eurojuste.

3.2 Duomenų saugojimas

Direktyva 2002/58/EB (E duomenų direktyva) sukurta siekiant apsaugoti fizinio asmens pagrindinę teisę ir laisvę į privatumą, tinklo ir paslaugų teikėjams nustatant taisykles dėl srauto ir vietos nustatymo duomenų, sukauptų teikiant elektroninių ryšių paslaugas, naudojimo. E duomenų direktyvoje pripažįstama valstybių narių teisė prireikus riboti tokių teisių apimtį demokratinėje visuomenėje, siekiant apsaugoti nacionalinį saugumą arba užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms, jas iširti, atskleisti arba vykdyti baudžiamąjį persekiojimą.

Siekiant užtikrinti veiksmingą baudžiamojo tyrimo ir persekiojimo koordinavimą, Direktyva 2006/24/EB dėl duomenų saugojimo (DSD) buvo siekiama suderinti valstybių narių nuostatas, susijusias su tokiais apribojimais, ypač dėl elektroninių duomenų saugojimo ir naudojimo. 2014 m. balandį ESTT, nors ir pripažindama, kad DSD tikrai atitiko bendrojo intereso tikslą, paskelbė ją negaliojančia ab initio „*Digital Rights Ireland Ltd*“ byloje (C 293/12) remiantis tuo, kad ši direktyva viršijo proporcingumo ir būtinumo ribas tam tikslui pasiekti.

Valstybių narių reakcija į šį paskelbimą skyrėsi, kai kurios panaikino šį teisės aktą, kitos jį iš dalies pakeitė, kad nuostatos atitiktų nuosprendžio sąlygas, o dar kitos priėjo išvados, kad būtinas apsaugos ir proporcingumo lygis buvo neatskiriamas nuo jų režimų. Tokios skirtingos reakcijos pakenkė DSD paskirčiai – užtikrinti suderinamumą, ir suskaldė duomenų saugojimo teisinius režimus visoje Europos Sąjungoje, o tai savo ruožtu sukėlė daug sunkumų atliekant sunkių nusikaltimų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, taip pat apsunkino susijusių teisminių bendradarbiavimą.

Pripažįstama, kad duomenų saugojimo programos yra būtina priemonė siekiant išaiškinti, užkardyti ir iširti sunkius nusikaltimus (tame tarpe ir tarpvalstybinius

nusikaltimus) bei patraukti baudžiamojon atsakomybėn jų vykdytojus, todėl Eurojustas nusprendė atlikti skirtingų valstybių narių teisinių sistemų analizę, kad nustatytų: (i) kliūtis, su kuriomis susiduriama panaikinus DSD ir po direktyvos panaikinimo atsiradus skirtingoms duomenų saugojimo tvarkoms; (ii) galimus sprendimus, išmoktas pamokas ir geriausią praktiką sprendžiant tokias problemas tiek vidaus, tiek tarpvalstybiniais atvejais; (iii) tolesnio bendradarbiavimo ir (arba) teisinių veiksmų sritis, jei tinkama. Šiuo tikslu Eurojustas nacionaliniams biurams išplatino klausimynus, vėliau Kolegija surengė teminę diskusiją. Darbo rezultatai buvo pristatyti Tarybai per 2016 m. spalio 29 d. įvykusį Bendrųjų klausimų, įskaitant vertinimą, darbo grupės (GENVAL) susitikimą. Duomenų apsauga taip pat buvo aptariama gruodžio [10 ir 11 dienomis vykusio seminaro ir patariamojo forumo susitikimo susitikimo metu](#).

Pagrindiniai nustatyti iššūkiai siejami su tuo, kad teisėsaugos institucijoms sudėtinga arba kartais net neįmanoma gauti informacijos, kuri yra svarbi tyrimui tiek nacionalinėse, tiek tarpvalstybinėse bylose. Duomenų saugojimo tvarkos (visų pirma – saugojimo laikotarpių) skirtumai valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse apsunkina tarpvalstybinius / lygiagrečius tyrimus, jurisdikcijų kolizijos sprendimą (nes gali sumažėti galimybių pasirinkti geriausią forumą patraukti baudžiamojon atsakomybėn), JTG efektyvumą, įrodymų rinkimą ir pripažinimą. Seminaro ir patariamojo forumo susitikimo metu pastebėta aiški tendencija – remti ES įsipareigojimą saugoti duomenis taikant tinkamas procedūrinės apsaugos priemones, veiksmingas duomenų saugumo ir tikslumo sąlygas ir prasmingą duomenų saugojimo laikotarpį. Taip pat palaiškymo susilaukė ES sprendimo idėja, kad būtų suderintos duomenų saugojimo sistemos įvairiose valstybėse narėse, galbūt per naują teisėkūros iniciatyvą.

3.3 Kontroliuojamieji gabenimai

2015 m. spalio 6 d. Kolegija surengė teminę diskusiją apie tarpvalstybinius kontroliuojamuosius gabenimus, kurios metu dėmesys buvo telkiamas į Eurojusto vaidmenį ir patirtį, į tai, kaip galima pagerinti Eurojusto operacinius pajėgumus teikti paramą nacionalinėms valdžios institucijoms šioje srityje.

Vertinant Eurojusto darbą su bylomis, nustatyti šie teisiniai ir praktiniai sunkumai: (i) nacionalinių teisės aktų skirtumai bylose, susijusiose su kontroliuojamaisiais gabenimais, gali turėti pakentį operatyvinei veiklai; (ii) dėl STP prašymų vertimo į vykdančiosios valstybės narės kalbą gali vėluoti kontroliuojamųjų gabenimų vykdymas; (iii) dėl procedūrinių suvaržymų gavus STP prašymą gali užtrukti leidimo kontroliuojamam gabenimui vykdyti išdavimas prašomojoje valstybėje; (iv) galimi sunkumai identifikuojant nacionalines institucijas, turinčias kompetenciją išduoti leidimą kontroliuojamam gabenimui vykdyti, ypač tose valstybėse narėse, kuriose nėra paskirtos centrinės institucijos, į kurias galima kreiptis tokioje situacijoje; (v) gavusios STP prašymą dėl leidimo atlikti kontroliuojamą gabenimą, kai kurios valstybės narės gali susidurti su situacija, kai jos pačios turi pradėti (galimybės principas prieš teisėtumo principą) tyrimą remiantis per STP prašymą gauta informacija ir dėl šios priežasties prašančiojoje ir prašomojoje valstybėje narėje gali būti vykdomi lygiagretūs tyrimai; ir (vi) vykdamas kontroliuojamąjį gabenimą bendras GPS prietaisų ir (arba) policijos pareigūnų taikomų sekimo priemonių naudojimas gali sukelti problemų, susijusių su išteklių prieinamumu praktiniame lygyje ir (arba) įrodymų pripažinimu vertinant iš teisinio požiūrio.

Vertinant Eurojusto indėlį į kontroliuojamuosius gabenimus, nustatyti šie geriausios praktikos principai: (i) rengiantis vykdyti tarpvalstybinį kontroliuojamąjį gabenimą Eurojustas turėtų būti įtraukiamas į procesą kiek įmanoma anksčiau, ypač sudėtingose daugiašalėse bylose; (ii) Eurojustas gali padėti nustatyti atitinkamas institucijas valstybėse narėse, turinčias teisę įgalioti ir vykdyti kontroliuojamąjį gabenimą; (iii) Eurojusto koordinaciniai pasitarimai gali duoti papildomos naudos rengiantis vykdyti kontroliuojamąjį gabenimą prirėkus išsiaiškinti dalyvaujančių valstybių

narių teisinius reikalavimus ir numatyti visus galimus vykdymo etapo scenarijus; ir (iv) nacionaliniai biurai Eurojuste gali nukreipti pranešimus ir palengvinti informacijos srautą tarp nacionalinių valdžios institucijų visuose kontroliuojamojo gabenimo etapuose, ypač kai tai susiję su trečiosiomis šalimis.

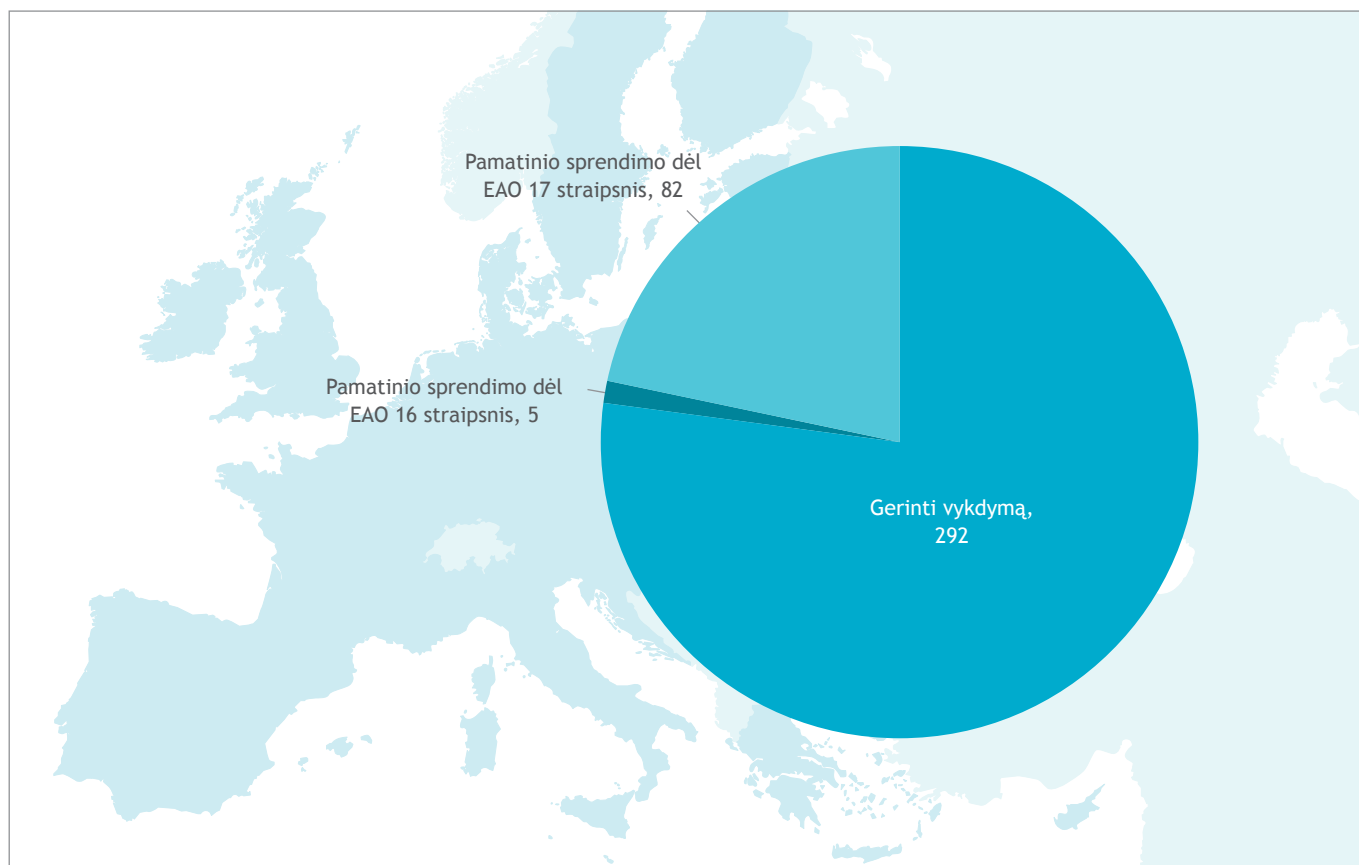
Europos arešto orderis

Eurojustas toliau atliko esminį vaidmenį gerinant EAO taikymą. 2015 m. Eurojuste užregistruotos 292 bylos dėl EAO vykdymo gerinimo – 13 proc. visų bylų. Daugiausiai prašymų pateikė Graikija (55), po jos – Lenkija (33) ir Prancūzija (21). Dažniausiai pagalbos buvo kreipiamasi į Jungtinę Karalystę (36), Vokietiją (32) ir Italiją (30).

Kalbant apie EAO konkurenciją, EAO pagrindų sprendimo (PS dėl EAO) 16 straipsnyje numatyta, kad vykdančiosios teisminės institucijos gali kreiptis į Eurojustą dėl rekomendacijų, kur turėtų būti perduodamas asmuo, kurio perdavimo prašoma pagal dviejų arba daugiau valstybių narių išduotą EAO. Eurojuste pradėtos penkios tokios bylos.

Kalbant apie terminų pažeidimus vykdamas EAO, PS dėl EAO 17 straipsnio 7 pastraipoje numatyta, kad, išimtiniais atvejais, jeigu valstybė narė negali laikytis terminų, numatytų 17 straipsnyje, ji apie tai turi pranešti Eurojustui, nurodant vėlavimo priežastis.

2015 m. Eurojuste užregistruoti 82 terminų pažeidimai, septyniais atvejais reikėjo imtis papildomų veiksmų. Šeštus metus iš eilės Airija pranešė apie didžiausią pažeidimų skaičių. Kitus atvejus nurodė Bulgarija, Čekijos Respublika, Ispanija, Vengrija ir Jungtinė Karalystė.

Virtualios valiutos

2015 m. sausį Kolegija surengė teminę diskusiją dėl virtualios valiutos, kurios metu buvo pristatyta, su kokiais iššūkiais ir sunkumais susiduriama vykdant su virtualia valiuta susijusius tyrimus. Vėliau dalyviai apsikeitė nuomonėmis. Pagrindinės aptartos temos apėmė virtualios valiutos teisinę kvalifikaciją, poėmio tinkamumą skirtingose nacionalinėse jurisdikcijose, veiksnius, apsprendžiančius jurisdikciją su virtualia valiuta susijusiose bylose ir galimą poreikį panaudoti kraštutinę priemonę – ištrinti elektroninius duomenis, kuriuose yra virtualios valiutos, jeigu nacionalinėje jurisdikcijoje nėra numatyta taisyklių, kaip konfiskuoti tokio tipo valiutą.

Dēmesio centre

īšaldymas, konfiskavimas ir turto susigrąžinimas

O NG gauna didelį pelną iš įvairios nusikalstamos veikos ir nusikalstamu būdu įgytos pajamos išplaunamos ir pakartotinai įliejamos į teisėtą ekonomiką. Norint išardyti organizuotą nusikalstamumą, būtina nusikaltėliams atkirsti prieigą prie nusikalstamu būdu įgytų pajamų. Atsižvelgiant į tai, nusikalstamu būdu įgyto turto konfiskavimas ir išieškojimas yra labai veiksmingas būdas kovoti su organizuotu nusikalstamumu. Be to, konfiskacija turi atgrasomąjį poveikį – ji įtvirtina mintį, kad „nusikalsti nebūtų pelninga“.

Nepaisant šioje srityje patvirtintų teisinių priemonių skaičiaus, teisminių bendradarbiavimų vis dar apsunkina esminiai skirtumai tarp nacionalinių teisės sistemų ir suderintų taisyklių stoka. Valstybės narės susiduria su daugybe kliūčių, kai reikia vykdyti STP prašymus, aptikti ir išaldyti nusikalstamu būdu įgytų pajamas bei pripažinti valstybės narės nutarimą konfiskuoti, ypač NCBC atvejais. Dėl šios priežasties iš organizuoto nusikalstamumo susigrąžinama nedaug pajamų.

2015 m. tiek operatyviniu, tiek strateginiu lygiu Eurojustas skatino skubesnį ES teisinių priemonių taikymą išaldymo ir konfiskavimo srityje, kad būtų įgyvendintas tarpusavio pripažinimo principas, įskaitant Pamatinį sprendimą 2003/577/TVR dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo, Pamatinį sprendimą 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti ir Direktyvą 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo. Tokiu būdu Eurojustas skatino bendrą supratimą ir bendradarbiavimą tarp suinteresuotų institucijų ir galiausiai sustiprino tarpusavio pripažinimo priemonių naudojimą turto susigrąžinimo srityje. ES lygmeniu aptartas poreikis tobulinti nusikalstamu būdu įgytų pajamų išaldymą ir konfiskavimą tarpvalstybinėse bylose. Europos saugumo dienotvarkėje akcentuotas Eurojusto vaidmuo ir kompetencija padedant nacionalinėms valdžios institucijoms finansiniuose tyrimuose.

Eurojusto vaidmuo gerinant bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose tarp valstybių narių išliko itin svarbus (Sprendimo dėl Eurojusto 3 straipsnio 1 punkto b papunktis), ypač šiose srityse: (i) išaldymo ir konfiskavimo nutarimų pripažinimas ir vykdymas, prašymų dėl teismo bendradarbiavimo vykdymas; (ii) pagalba rengiant išaldymo orderius, konfiskavimo nutarimus ir TPP, kompetentingų institucijų nustatymas prašomosiose valstybėse narėse, informacijos mainai, svarbios informacijos vertimas; (iii) sąlygų tyrimams vykdyti sudarymas, pagalba tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijoms, kad vykdydamos arešto orderius jos galėtų veikti vienu metu; (iv) teisinių reikalavimų išaiškinimas tiek išduodančioje, tiek vykdančioje institucijoje ir praktinių problemų, kylančių dėl įvairių teisinių ir procedūrinių reikalavimų skirtingose teisinėse sistemose, sprendimas; (v) pagalba valstybėms narėms tariantis dėl konfiskuoto turto disponavimo ir turto pasidalijimo; ir (vi) geriausios turto valdymo praktikos nustatymas nuo pat tyrimo pradžios (pavyzdžiui, kartu su nutarimu išaldyti pateikti prašymą dėl

greitai gendančių ar nuvertėjančių prekių, arba prekių, kurių tvarkymo išlaidos yra didelės, pardavimo).

Eurojustas toliau dėjo pastangas, kad nustatytų praktinius būdus, kaip pagerinti teisminį bendradarbiavimą šioje srityje ir įveikti kliūtis, su kuriomis susiduriama dėl skirtingos išaldymo ir konfiskavimo tvarkos. 2015 m. Eurojustas, dirbdamas su turto susigrąžinimo bylomis, įskaitant išaldymo ir konfiskavimą, nustatė teisinės ir praktinės problemas, susijusias su:

- i) sunkumais, siejamais su dvigubo baudžiamumo principu, kai nutarime išaldyti (arba TPP, kuriais siekiama išaldyti turtą) įvardytas elgesys nėra nusikalstama veika prašomojoje valstybėje narėje;
- ii) papildomais sunkumais, siejamais su dvigubo baudžiamumo principu mokestinio sukčiavimo / fiskalinių nusikaltimų bylose, kai žalą arba nuostolius valstybės biudžetui patiria prašančioji valstybė narė nepaisant to, kad nusikaltimas laikomas nusikalstama veika prašomojoje valstybėje narėje;
- iii) sunkumais, siejamais su civilinio turto poėmio ir konfiskavimo tarpvalstybiniu pripažinimu: nors daugumoje valstybių narių teisinė pagalba gali būti teikiama tik baudžiamajame procese ir turtas gali būti grąžinamas po apkaltinamojo nuosprendžio, kai kuriose valstybėse narėse yra numatyti civiliniai vykdomieji raštai sumoms išieškoti ar kitos priemonės, leidžiančios priimti sprendimą dėl konfiskavimo be apkaltinamojo nuosprendžio;
- iv) papildomais klausimais dėl TPP, kurį išduoda ne teisminė institucija pagal civilinį konfiskavimo procesą, kai prašomoji valstybė narė nori, kad prašančiojoje valstybėje narėje būtų įvykdytos kitos priemonės, idant būtų sudarytos sąlygos TPP įgyvendinti (pavyzdžiui, turi pasirašyti teisėjas);
- v) laikoma, kad nutarimas išaldyti turi ribotą taikymo sritį ir pareigūnai praktikai dažnai naudoja TPP, kaip numatyta 1959 m. ir 2000 m. Savitarpio teisinės pagalbos konvencijose ir 1990 m. Europos Tarybos konvencija dėl pinigų plovimo, nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto ir konfiskavimo. TPP gali apimti kratos orderius, telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos perėmimo, turto išaldymo ir konfiskavimo nutarimus;
- vi) sunkumais dėl nacionalinio centrinio vykdomų procedūrų registro ar duomenų bazės nebuvimo tais atvejais, kai tam pačiam turtui išduodami atsakiri ir nesusiję nutarimai išaldyti;
- vii) sunkumais, siejamais su vėlavimu vykdyti nutarimą išaldyti (arba TPP) arba išaldyto turto susigrąžinimą, kai valstybė narė, į kurią nusikaltėliai persiuntė pinigus, pradeda savo tyrimą dėl pinigų plovimo ir išaldo lėšas vykdydama savo tyrimą, o ne vadovaudamasi nutarimu išaldyti (arba TPP).

Eurojustas [parengė ataskaitą apie Eurojusto patirti turto susigrąžinimo srityje, įskaitant įšaldymą ir konfiskavimą](#), apimančią laikotarpį nuo 2010 iki 2013 m. Ši ataskaita buvo paskelbta birželį kaip Tarybos dok. 10179/15 ir ją galima rasti Eurojusto interneto svetainėje. Ataskaita, kurioje aptariamas Eurojusto vaidmuo turto susigrąžinimo srityje, grindžiama Eurojusto darbu su bylomis, projektais, skirtais Eurojusto darbui su tam tikrų nusikaltimų rūšių bylomis, Eurojusto nuomone apie ES teisės aktų projektus, seminarais, pasitarimais ir panašiais renginiais, kuriuos atskirai ar bendrai su kitomis institucijomis rengia Eurojustas.

2014 m. gruodžio 11 d. Eurojusto kartu su pirmininkaujanti Italija surengto [strateginio seminario „Glaudesnio bendradarbiavimo įšaldant ir konfiskuojant nusikalstamu būdu įgytas lėšas link: pareigūnų praktikų požiūris“](#) ataskaita buvo paskelbta gegužės mėnesį kaip Tarybos dok. 8570/15 ir ją galima rasti Eurojusto interneto svetainėje. Seminaro tikslas buvo suburti specialistus ir bendrai nustatyti tarpusavio pripažinimo sunkumus turto susigrąžinimo srityje, kiek tai susiję su dabartine teisine sistema. Šiuo pagrindu buvo nustatyti teisiniai ir praktiniai būdai, kaip pagerinti teisminį bendradarbiavimą šioje srityje, visų pirma kiek tai susiję su: i) turto atsekimu, įšaldymu ir konfiskavimu: tarpusavio pripažinimo ir vykdymo iššūkiais; ii) alternatyvoms apkaltinamuoju nuosprendžiu grindžiamai konfiskacijai: užtikrinimu, kad nusikalsti neapsimokėtų; ir iii) turto valdymo teisiniais ir teisminiais iššūkiais, konfiskuoto turto padalijimu ir grąžinimu, vertinant iš pareigūno praktiko pozicijos.

Išvados pristatytos per 2014 m. gruodžio 12 d. vykusį Patariamąjį forumą ir jomis buvo grindžiama tolesnė forumo narių diskusija. [Patariamąjo forumo išvados](#) paskelbtos gegužės mėnesį kaip Tarybos dok. 8552/15 ir jas galima rasti Eurojusto interneto svetainėje. Forumo nariai paragino ES institucijas konsoliduoti ir kodifikuoti ES teisės aktus šioje srityje, taip reaguojant į būtinybę užtikrinti geresnį esminių ir procedūrinių baudžiamųjų nuostatų suderinamumą, siekiant stiprinti abipusį pasitikėjimą, nes tai yra pagrindinė veiksmingo tarpusavio pripažinimo sąlyga.

Priimtas bendras susitarimas dėl daugiafunkcinio požiūrio svarbos ir poreikio skatinti sąveiką tarp teismų, policijos ir finansinių institucijų, vykdančių tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą turto susigrąžinimo atvejais. Forumo nariai akcentavo, kad konfiskuotas turtas galėtų būti naudojamas viešojo intereso ar socialinėms reikmėms, siekiant pagerinti visuomenės pasitikėjimą teisingumo sistema. Diskutuodami apie NCBC nutarimų pripažinimą ir vykdymą, forumo nariai nurodė, kad yra manoma, jog NCBC neturėtų būti taikomas tarpusavio pripažinimo principas, nes šie nutarimai gali pažeisti pagrindines teises, saugomas pagal Europos žmogaus teisių konvenciją ir šiems atvejams gali prireikti lankstesnės analizės. Atsižvelgiant į tai, tolesni teisėkūros veiksmai remiant ne apkaltinamuoju nuosprendžiu pagrįstą turto išieškojimą

Bylos pavyzdys

2013 m. pradžioje Jungtinės Karalystės sveikatos apsaugos institucijos pranešė Ispanijos kolegoms apie šešias neteisėtas siuntas, kuriose buvo 25 600 tablečių padirbtų vaistų iš Indijos ir kurios netrukus turėjo būti nugabentos asmeniui Ispanijoje. Buvo parengtas kontroliuojamasis gabenimas ir gavėją areštavo Ispanijos valdžios institucijos.

Jungtinės Karalystės tyrimo metu atskleista, kad maždaug 50 interneto svetainių, patalpintų serveriuose Čekijoje ir Nyderlanduose, buvo reklamuojami be recepto parduodami vaistai, daugiausiai – produktai, naudojami kovai su erekcijos disfunkcija. Indijoje gaminami vaistai buvo siunčiami į Jungtinę Karalystę, o iš ten persiunčiami mažmeniniams pardavėjams Europos Sąjungoje tolesniam platinimui. Užsakymai buvo pateikiami internetu arba telefonu. Mokėjimai buvo atliekami kreditine kortele į banko sąskaitas keliose valstybėse narėse, iš kur lėšos per jungiamąsias sąskaitas buvo nukreipiamos į banko sąskaitas Kipre.

Europolas nustatė ryšį su kitu, Austrijoje atliekamu tyrimu dėl ukrainiečių kilmės nusikalstamos grupės, turinčios sąsajų su Izraeliu ir Rusijos Federacija. 2013 m. balandį ir 2014 m. vasarį Europole surengti du darbiniai pasitarimai, kurių metu įvairios policijos tarnybos galėjo keistis informacija, leidusia aptikti galimas sąsajas su Prancūzijoje atliekamu tyrimu dėl svetainių grupės, valdomos iš Izraelio, kuriose taip pat buvo siūlomi vaistiniai preparatai be recepto.

Ispanijos valdžios institucijos pateikė STP prašymus Austrijai, Belgijai, Kipriui, Vokietijai, Indijai ir JAV dėl neteisėtos naudos gavėjų nustatymo, nusikalstamu būdu įsigytų pajamų, kurių vertė siekė maždaug 1 800 000 eurų, paieškos ir konfiskavimo. Po Europole surengtų pasitarimų dėl galimų sąsajų su tyrimais kitose šalyse, Ispanijos valdžios institucijos kreipėsi į Eurojustą su prašymu koordinuoti teisinius bylos aspektus. 2014 m. kovą surengtame koordinaciniame pasitarime dalyvavo Ispanija, Austrija, Belgija, Kipras, Vokietija, Prancūzija, Jungtinė Karalystė, JAV ir Europolas.

Pasitarimo metu nustatyti glaudūs ryšiai tarp bylų keliose valstybėse, todėl buvo

įsteigta Austrijos, Ispanijos ir Prancūzijos JTG, kurioje dalyvavo ir Eurojustas su Europolu. JTG, prie kurios vėliau prisijungė ir Jungtinė Karalystė, buvo finansuojama per Eurojustą. Koordinaciniame pasitarime taip pat diskutuota apie kiekvienoje valstybėje tiriamus nusikaltimus, kad būtų jurisdikcijų kolizijos arba *ne bis in idem* atvejų. Galiausiai dalyviai, atsižvelgdami į Eurojusto atliktą STP prašymų analizę galėjo nustatyti sutampančius prašymus, koordinuoti jų vykdymą, sutarti dėl apsikeitimo surinktais įrodymais terminų ir sąlygų bei nustatyti banko sąskaitą, figūruojančią Austrijos, Ispanijos ir Prancūzijos tyrimuose.

2014 m. birželį Ispanijos valdžios institucijos įvykdė naują areštą ir konfiskavo 25 000 tablečių. Surinkus naujus įrodymus Austrijoje, Prancūzijoje ir Jungtinėje Karalystėje tapo akivaizdu, kad reikia aptarti galimus veiksmus trumpuoju laikotarpiu. Siekiant šio tikslo Vienoje įvyko koordinacinis pasitarimas, kuriame dalyvavo Austrija, Ispanija, Prancūzija, Eurojustas ir Europolas. Jo metu buvo aptarta tyrimo eiga ir sutarta dėl bendros strategijos. Austrija, Ispanija ir Prancūzija sutelkė dėmesį į sukčiavimą ir su visuomenės sveikata susijusius nusikaltimus, tuo tarpu Jungtinė Karalystė pritaikė naujovišką požiūrį ir tyrė tik pinigų plovimo veiką, daugiausiai – turto paiešką ir vėlesnį išaldymą.

Jungtinės Karalystės tyrimui padėjo kitose valstybėse vykdomi tyrimai, kai reikėjo įrodyti, kad kitose Europos Sąjungos vietovėse buvo įvykdyti pirminiai nusikaltimai. Pasitarimo metu buvo priimtas sprendimas atlikti koordinuotus veiksmus per bendros operacijos dieną, siekiant surinkti papildomų įrodymų. Kadangi dauguma planuojamų veiksmų turėjo teisminį komponentą (pavyzdžiui, STP prašymų vykdymas), 2014 m. rugsėjį Eurojuste buvo įsteigtas koordinavimo centras, kuriame dalyvavo visi JTG nariai.

Operacijos dieną areštuota 12 įtariamųjų, o 16 žmonių apklausta kaip įtariamieji arba liudytojai. Austrijoje, Vengrijoje ir Jungtinėje Karalystėje atliktos 23 kratos, dalyvaujančiose valstybėse išaldyta arba areštuota 91 banko sąskaita, konfiskuota 1 milijonas tablečių ir turto už maždaug 7,8 milijonus eurų.

2015 m. kovą Eurojuste įvyko galutinis koordinacinis pasitarimas, kurio metu buvo keičiamasi informacija apie tyrimo eigą dalyvaujančiose valstybėse ir vertinamas JTG bendradarbiavimas.

galėtų būti svarstomi ES lygmeniu. Buvo pasiūlytas riboto NCBC alternatyvos su minimaliomis apsaugos priemonėmis, kuriam galėtų būti taikomas tarpusavio pripažinimo principas visoje ES, apibrėžimas. Concerning the role of Eurojust, Forum members highlighted the added value of Eurojust's operational tools, such as coordination meetings, as a trusted forum where practitioners can share information and where searches, seizures and arrests can be coordinated. Likewise, Eurojust actively supports Member States in setting up and running JITs and in facilitating judicial cooperation with third States.

Kalbėdami apie Eurojusto vaidmenį forumo nariai akcentavo, kokią papildomą naudą duoda Eurojusto operatyvinės priemonės, pavyzdžiui, koordinaciniai pasitarimai, leidžiančios pareigūnams praktikams apsikeisti informacija, derinti kratas, konfiskavimo veiksmus ir areštus. Be to, Eurojustas aktyviai remia valstybės nares, steigia ir valdo JTG, skatina teisminį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis.

Galima forumo nariai aptarė, kad valstybių narių geriausia praktika turėtų būti kaupiama ir platinama tarp pareigūnų praktikų. Jie paskatino Eurojustą tęsti tyrimus dėl galimybių sukurti priimtina bendrą modelį tik su būtiniausiomis apsaugos priemonėmis, kad būtų galima įgyvendinti tarpusavio pripažinimą ES lygiu. Atsižvelgiant į šias išvadas, Eurojustas atlieka atitinkamos teismų praktikos (tiek Europos, tiek nacionalinės) lyginimą, neaplenkiant su NCBC susijusių sunkumų, taip pat institucinių klausimų, susijusių su vidaus teisės aktais, apibrėžiančiais konfiskavimą arba turto išsaugojimą, kuriuos galima pritaikyti nustatant ribotą NCBC modelį su minimaliomis apsaugos priemonėmis.

2015 m. gruodį Eurojustas dalyvavo EMPACT PŽ ekspertų susitikime dėl finansinių tyrimų ir turto susigrąžinimo, kur pristatė pranešimą. Pranešimas buvo sutelktas į tarpvalstybinio konfiskavimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų susigrąžinimo iššūkius.

Eurojusto administracija

Eurojusto administracija remia Kolegijos operatyvinį darbą ir kai veikia kaip Eurojusto vadovybė. 2015 m. surengti 27 darbiniai pasitarimai ir 10 vadovybės susitikimų. Taip pat administracija padeda nacionaliniams biurams spręsti jų bylas. Iš viso

surengti 128 Kolegijos komandiniai ir darbo grupės susitikimai. Tai parengiamieji organai, kuriuos sudaro Kolegijos ir administracijos nariai, ruošiantys ir įgyvendinantys Kolegijos sprendimus savo kompetencijos srityse.

4.1 Operatyvinio ir strateginio darbo palaikymas

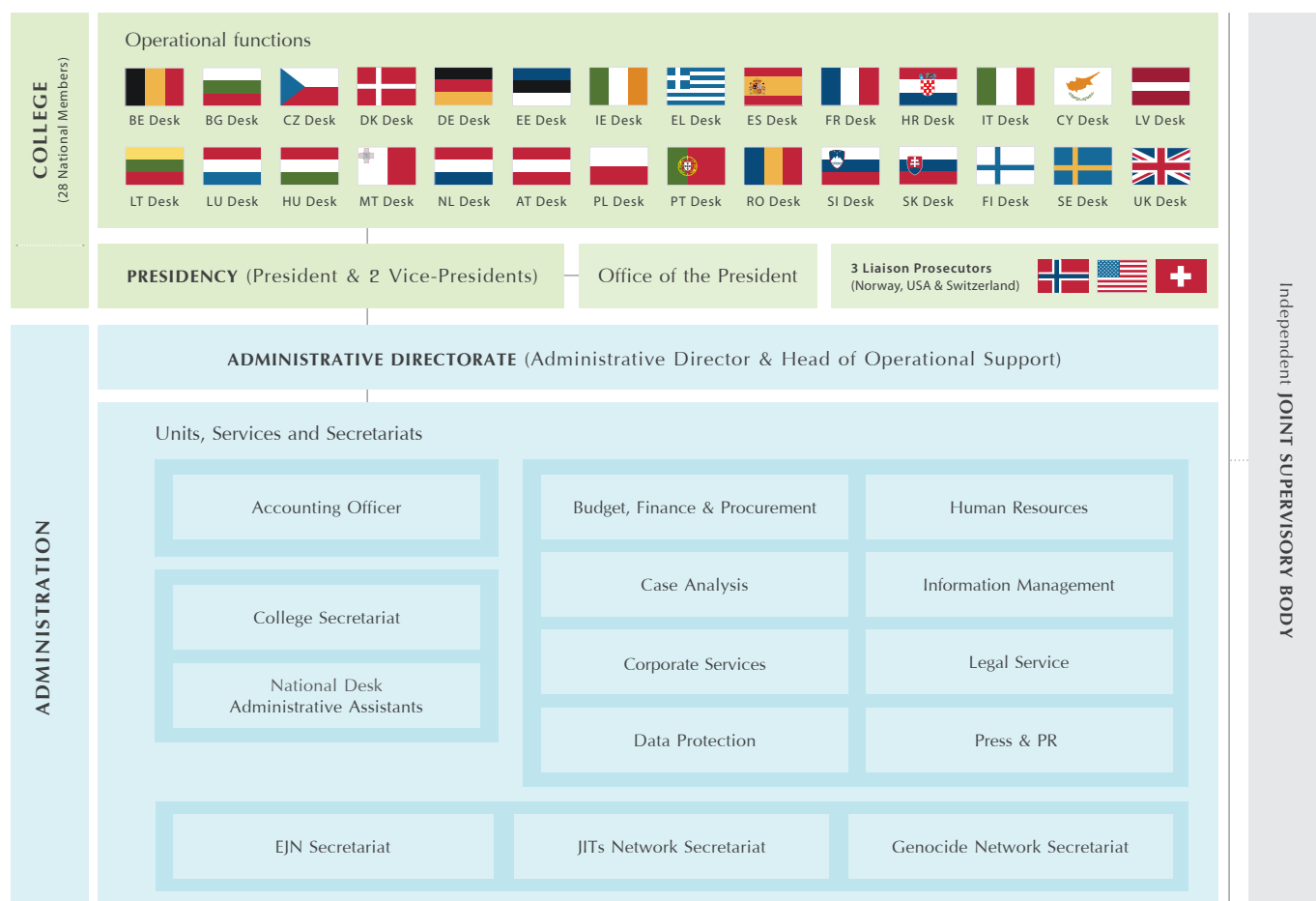
Administracija palaiko nacionalinius biurus jų darbe su bylomis: padeda naudoti elektronines priemones, susijusias su sisteminiu bylų valdymu (ypač – BTS) ir rankines rinkmenas, kaip numatyta Kolegijos priimtose gairėse. Taip pat gavusi prašymą administracija padeda rengti koordinacinius pasitarimus, tolesnius veiksmus ir koordinavimo centrus, pavyzdžiui, pateikia pirmines bylos pastabas, analizės ataskaitas, teisinės nuomonės ir rekomendacijas, kaip naudoti teismo bendradarbiavimo priemones.

Administracija tęsė darbus kuriant *Operacijų vykdymo vadovą*, ypač – bylos inicijavimo Eurojuste gaires ir tris skyrius, skirtus darbiniais pasitarimams (II lygio pasitarimams), koordinaciniams pasitarimams ir koordinavimo centrums. Šias svarbias *Operacijų vykdymo vadovo* dalis priėmė Kolegija, kad pagerintų ir suderintų

Eurojusto vidaus veiklą, ir tokiu būdu palengvintų operatyvinį darbą. 2015 m. visi likusieji skyriai buvo pateikti Kolegijai apsvarstyti ir aptarti.

2015 m. administracija prisidėjo prie naujų žinių valdymo priemonių kūrimo Eurojuste: papildomai prie nuolat tobulinamos BTS visiems nacionaliniams biurams buvo parengta ir pateikta nauja Bylų informacijos forma (BIF). BIF saugoma su bylomis susijusi svarbi informacija, pavyzdžiui, kaip buvo įveiktos kliūtys, čia kaupiama geriausia praktika ir išmoktos pamokos. Ji užtikrina lankstų būdą ieškoti panašumų tarp sukauptų duomenų ir rengti statistinius duomenis.

2015 m., palaikant administracijai, Kolegija paskelbė septynis darbinis pranešimus ir keturias temines diskusijas.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboyser, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla García Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJP Secretariat

Vincent Jamin, JTTs Network Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Darbiniai pranešimai

Nacionalinės valdžios institucijos gali prašyti, kad Eurojustas surinktų informaciją arba suteiktų valstybių narių teisinę konsultaciją temomis, kurios gali būti aktualesios arba turėti veiklos pasekmių. Kolegija užregistravo šiuos septynis darbinius pranešimus:

- (i) STP naudojimas ir TPP rengimo sąlygos bylose dėl pasikėsimo sukčiauti elektroninėje erdvėje ar sukčiavimo elektroninėje erdvėje;
- (ii) ekstradicija į Turkiją;
- (iii) principas *ne bis in idem* mokestinio sukčiavimo atvejais;
- (iv) FTF Ukrainoje;
- (v) naujasis Danijos ginklų įstatymas;
- (vi) kaip valstybėse narėse vyksta garso ir vaizdo įrašymas policijai bendraujant su įtariamaisiais (tiek su sulaikytaisiais, tiek imant liudytojų pareiškimus);
- (vii) kaip vykdyti Kryme esančio asmens ekstradiciją.

Teminės diskusijos

Po 2014 m. Kolegijos priimto sprendimo plenarinių posėdžių metu paliekama laiko apsiukeisti patirtimi ir geriausia praktika Eurojustui itin aktualiose srityse. Įvyko šios keturios teminės diskusijos:

- (i) virtuali valiuta / kriptovaliuta;
- (ii) jurisdikcijų kolizija;
- (iii) duomenų saugojimas; ir
- (iv) kontroliuojamieji gabenimai. Temines diskusijas rengia Kolegijos pranešėjas padedant administracijai.

Administracija, siekdama palengvinti struktūrinę keitimąsi informacija tarp Eurojusto ir valstybių narių, parėngė patobulintą ir patogesnę formą pagal 13 straipsnį. Kolegija patvirtino šios formos tolesnį bandymą ir tobulinimą. Tam, kad paremtų ENKS veiklą, administracija reguliariai atnaujinavo ekstraneto sritį, skirtą Eurojusto nacionaliniams korespondentams. Šiuo tikslu toliau buvo renkamos ir atnaujinamos nacionalinės gairės dėl 13 straipsnio įgyvendinimo ir bylų paskirstymo tarp Eurojusto ir EJP kartu su *Fiches Suédoises*, kuriose apžvelgiamas ENKS diegimas ir funkcionavimas valstybėse narėse.

Ištisus 2015 m. administracija teikė tolesnę paramą Kolegijai – stebėjo ir analizavo derybas dėl Eurojusto, Europolo ir EP reglamentų projekto, rengė su tuo susijusią Eurojusto nuomonę ir indėlį ES suinteresuotosioms šalims. Maža to, administracija padėjo parengti ir stebėti veiklos programas dėl šeštojo valstybių narių tarpusavio vertinimo etapo rekomendacijų įgyvendinimo ir išorės vertinimo.

4.2 Personalas ir biudžetas

2015 m. pabaigoje Eurojuste dirbo 349 darbuotojai, iš jų – 69 nacionaliniai nariai, pavaduotojai ir padėjėjai, 199 laikinieji agentai, 7 laikinieji darbuotojai, 23 pagal sutartį dirbantys agentai, 23 deleguoti nacionaliniai ekspertai ir 28 praktikantai.

Eurojusto 2015 m. biudžetas siekė 33 818 milijonų eurų, įskaitant taisomąjį biudžetą, skirtą patenkinti numatomą biudžeto deficitą dėl išlaidų personalui.

2015 m. Eurojusto biudžete atsirado deficitas dėl nenumatytų sąnaudų ir struktūrinių trūkumų Europos Komisijos komunikate dėl žmogiškųjų ir finansinių išteklių programavimo (toliau vadinama daugiamate finansine programa, DFP). Jau antrus metus iš eilės Eurojustas buvo priverstas griebtis mažinimo priemonių, susietų su taisomuoju biudžetu, pavyzdžiui, atidėti veiksmus arba nukelti technologinius pokyčius, kuriais siekiama padidinti ilgalaikį efektyvumą.

Kadangi nebuvo žinoma, ar taisomasis biudžetas bus patvirtintas, o oficialus patvirtinimas buvo gautas tik per paskutinį metų ketvirtį, Eurojusto planuotas metinės veiklos programos (MVP) pristatymas buvo sutrikdytas, nes prioritetas buvo teikiamas organizacijos teisiniams įsipareigojimams ir operatyviniam darbui. Nors Eurojustui sekėsi įgyvendinti savo biudžetą ir užtikrinti papildomą finansavimą per taisomuosius biudžetus, auditoriai pateikė pastabų dėl biudžeto planavimo ir įgyvendinimo trūkumų, nes daugėjo neišvengiamų perkėlimų vėlesniems laikotarpiams ir biudžeto pervedimų.

Kadangi pastaruosius trejus metus (įskaitant 2016 m.) balsavimu patvirtinti ir taisomieji biudžetai viršijo DFP, Eurojustas viliasi, kad po to, kai 2016 m. Europos Komisija peržiūrės DFP (lygiagrečiai su 2017 m. biudžeto ciklu) situacija dėl biudžeto ir etatų skaičiaus gali pasikeisti į gerąją pusę. Dėl šios priežasties Eurojustas siekia, kad DFP peržiūros metu būtų pripažintas struktūrinio deficito bei kitų nenumatytų ir neišvengiamų išlaidų buvimas. Tokia peržiūra parodys ne tik efektyvumo padidėjimą, bet, dar svarbiau, užtikrins, kad Eurojustas turės pakankamai priemonių panaudoti savo (žmogiškuosius) išteklius, galės visapusiškai reaguoti į vis didėjančią valstybių narių teismo bendradarbiavimo poreikį ir darys pažangą siekdamas MVP tikslų, kaip planuota. Be šio būtino DFP lubų koregavimo 2017–2020 m. Eurojusto veiklos laikotarpiui, kaupiamieji ir neišvengiami teisiniai / finansiniai įsipareigojimai pakenks operatyviniam darbui.

Palyginti su 2014 m., finansinė veikla pagerėjo – biudžeto įvykdymas siekė 99,86 proc. Pagal Tarpinstitucinį sprendimą ir reikalavimą mažinti etatus penkiais procentais, Eurojustas nustatė keturias laisvas darbo vietas ir jomis sumažino etatų skaičių 2015 m., laikantis organizacijos strategijos nenutraukti esamų darbo sutarčių.

Įgyvendinus projektą „ABAC Enhancement“ sudarytos sąlygos efektyviau panaudoti Eurojusto administracijos žmogiškuosius išteklius, o nauja laiko registravimo priemonė („eRecording“), kurią 2015 m. administracijos direktorius įdiegė visiems administracijos darbuotojams, yra svarbus žingsnis link veikla grindžiamo stebėjimo ir ataskaitų teikimo.

Eurojustas toliau taikė praktiką keistis savo darbo programa su kitomis TVR agentūromis ir teikė atsiliepimus apie kitų TVR agentūrų planavimo dokumentus.

Konsoliduota metinė veiklos ataskaita

2015 m. Administracijos direktoriaus konsoliduotoje metinės veiklos ataskaitoje (CAAR), kuri yra rengiama 2015 m. Eurojusto metinės ataskaitos paskelbimo metu, yra daugiau išsamios informacijos apie administracijos pasiekimus per metus. CAAR ataskaitos rengiamos pagal ES agentūrų vadovų patvirtintą struktūrą ir iš esmės jose aptariama, kaip buvo įgyvendinti Eurojusto 2015 m. MVP tikslai, veiksmai ir pagrindiniai veiklos rodikliai, susiję su kiekvienu strateginiu tikslu, taip pat kaip buvo skirstomi žmogiškieji ir finansiniai ištekliai.

4.3 Išorinė komunikacija

Eurojustas sutelkė dėmesį į šešias sritis: (i) organizacijos ryšiai ir tapatybė, t. y., prekės ženklas, rinkodara ir pozicionavimas; (ii) išorės ir ES santykis; (iii) žiniasklaidos poveikio ir aprėpties plėtimas visoje Europoje; (iv) Eurojusto skaitmeninių ryšio priemonių stiprinimas; (v) leidiniai, pavyzdžiui, tyrimai, ataskaitos, ir brošiūros; ir (vi) vidaus pranešimai.

Eurojustas reguliariai skelbia pranešimus spaudai ir naujienas (2015 m. – 95) ir apie operatyvinį, ir apie neoperatyvinį darbą.

Kaip numatyta plane dėl TVR agentūrų tinklo, 2015 m. patalpinto eu-LISA, Eurojustas prisidėjo kuriant TVR agentūrų [vaizdo įrašą](#). Taip pat Eurojustas prisidėjo prie brošiūros kūrimo su FRONTX, EPPB, Europolo, eu-LISA ir karštųjų taškų PTA.

Eurojusto leidinius ir infografiką galite rasti mūsų [interneto svetainėje](#).

2015 m. Eurojusto publikacijų pavyzdys

Eurojustas, **vykdydamas iniciatyvą** atkreipti dėmesį į savo darbą ir informuoti valstybių narių pareigūnus praktikus, kaip Eurojustas gali padėti tarpvalstybinėse bylose, surengė rinkodaros seminarus Airijoje kovo, Ispanijoje – gegužės ir Rumunijoje – lapkričio mėnesį bei 42 **informacinių** kelionių kampanijas skirtingose valstybės narėse. Rinkodaros seminaruose išsamiau nagrinėjamas Eurojusto darbas su bylomis ir siūloma pagalba pareigūnams praktikams. Informacinių kelionių metu pristatoma bendra Eurojusto veiklos apžvalga.

4.4 Naujos patalpos

2015 m. statybos vyko kaip planuota, o programa neatilieka nuo grafiko.

Per ketvirtąjį ketvirtį buvo galima pastebėti, kaip pastatas įgauna formą. Dizaino projektas buvo baigtas ir pradėta viešųjų pirkimų procedūra, kurios pabaiga numatoma 2016 m.

Galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais

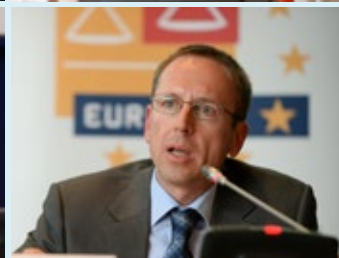
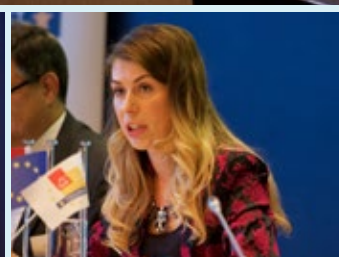
Galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais

2015 m. gauta 18 prašymų dėl [galimybės visuomenei susipažinti su Eurojusto dokumentais](#); šiek tiek mažiau, palyginti su 2014 m., kai buvo pateikti 25 prašymai. 2015 m. nebuvo sulaukta nei vienos patvirtinamosios paraiškos. Daugiau informacijos galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

Viešas registras

[Viešas registras](#) suprojektuotas taip, kad piliečiams būtų lengviau rasti Eurojusto dokumentus be būtinybės teikti oficialų prašymą. Viešą registrą galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

Strateginis seminaras dėl *jurisdikcijų kolizijos* Latvijos pirmininkavimo ES metu

Praktinis seminaras dėl *duomenų saugojimo* Liuksemburgo pirmininkavimo ES metu

Eurojusto ir pareigūnų praktikų tinklai

EJN, JTG ekspertų ir Genocido tinklų sekretoriatas veikia Eurojuste ir naudoja Eurojusto išteklius. Jų nariai, kurie kartu yra ir Eurojusto darbuotojai, reguliariai teikia ataskaitas apie savo iniciatyvas ir veiklą Kolegijai. Sekretoriatas siūlo paslaugas tinklams ir sudaro palankesnes sąlygas bendradarbiavimui su nacionaliniais biurais bendrose jų veiklos srityse. Taip pat Eurojustas palaiko Patariamąjį forumo veiklą.

5.1 Europos teisminis tinklas

EJN – tai kontaktinių asmenų tinklas, kurio paskirtis – sudaryti palankesnes sąlygas teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose. Jis įkurtas 1998 m. Sekretoriatas įsteigtas Eurojuste 2003 m.

Posėdžiai ir susitikimai 2015 m. plenariniai posėdžiai vyko Rygoje ir Liuksemburge. Per Rygoje vykusį posėdį buvo nagrinėjamas ES pamatinis sprendimas dėl kalinių perdavimo ir Direktyva dėl Europos apsaugos orderio. Liuksemburge vykusio posėdžio metu aptartos trys direktyvos dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių teisių. Eurojusto patalpose Hagoje surengti trys susitikimai: reguliarius susitikimas, nacionalinių korespondentų susitikimas ir už priemonės atsakingų korespondentų susitikimas. Taip pat Kroatijoje, Estijoje ir Lietuvoje buvo surengti regioniniai susitikimai, o Bulgarijoje, Prancūzijoje ir Portugalijoje – nacionaliniai susitikimai. Šių susitikimų tikslas – aptarti ir tobulinti tarptautinį teisminį bendradarbiavimą skirtingose srityse, tame tarpe ir santykius tarp EJN ir Eurojusto. Šiuose susitikimuose dalyvavo Eurojusto nacionalinių biurų atstovai.

EJN informacinis biuletenis EJN informacinis biuletenis pristatytas 2015 m. kaip priemonė EJN kontaktiniams asmenims informuoti apie vykdomas EJN ir EJN sekretoriato veiklas.

EJN pirmininkaujančių valstybių narių trejetas EJN pakeitė naudotą pirmininkaujančių valstybių narių trejeto darbo metodą į dinamiškesnį, numatantį ankstesnį EJN pirmininkaujančių valstybių narių įtraukimą. Pagal naująjį formatą EJN pirmininkaujančią tarybą sudaro buvusios, esamos ir dvi būsimos EJN pirmininkaujančios valstybės narės.

EJN ir Eurojustas EJN ir Eurojustas kartu ieškojo bendro požiūrio į rekomendacijas dėl EJN šeštajam tarpusavio vertinimo etapui. Siekiant užtikrinti šių rekomendacijų įgyvendinimą, parengtas veiksmų planas. Bendras dokumentas [Tarptautinio bendradarbiavimo pagalba pareigūnams praktikams baudžiamosiose bylose: EJN ir Eurojustas](#), „Kuo galime Jums padėti?“ buvo išverstas į visas oficialias ES kalbas ir paskelbtas EJN ir Eurojusto interneto svetainėse. Šiame bendrame dokumente

valstybių narių teismų praktikams aprašomos EJN ir Eurojusto teikiamos paslaugos ir paramos galimybės, kad jie galėtų nuspręsti, ar byla turi būti nagrinėjama EJN, ar Eurojuste. Dar vienas šio bendro dokumento tikslų yra užtikrinti, kad ir EJN, ir Eurojustas nagrinėtų bylas, patenkančias į jų kompetencijos sritį, efektyviai naudodami savo laiką ir išteklius. Tokiu būdu išvengiama dvigubo darbo.

EJN interneto svetainė Pristatytas naujas EJN interneto svetainės [pagrindinis puslapis](#). Naujas dizainas suteikia lengvesnę prieigą prie informacijos ir priemonių svetainėje. Naujos interneto svetainės teisminėje bibliotekoje įdiegtos visos teismo bendradarbiavimo tarpusavio pripažinimo priemonių baudžiamosiose bylose formos redaguojamu „Word“ formatu visomis oficialiomis ES kalbomis. Įdiegta nauja teismo atlaso versija. Dabar pareigūnai praktikai gali naudoti atlasą kompetentingoms valdžios institucijoms, atsakingoms už tarpusavio pripažinimo priemones ir tradicinius STP prašymus, nustatyti.

E. teisingumo portalas Toliau buvo diskutuojama dėl bendradarbiavimo tarp EJN ir e. teisingumo. Planuojama, kad EJN interneto svetainė bus integruota į e. teisingumo portalą – pagrindinę laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sąsają.

Mokymai EJN sekretoriatas, bendradarbiaudamas su Europos Teisės Akademija (ERA) Tryre, organizavo šeštuosius anglų kalbos kursus EJN kontaktiniams asmenims. Vieną savaitę dalyviai mokėsi ir praktikavosi naudoti teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose išsireiškimus ir žodyną, keitėsi informacija apie savo nacionalines sistemas.

5.2 Jungtinių tyrimų grupių nacionalinių ekspertų tinklas

2004 m. įsteigtą JTG ekspertų tinklą sudaro nacionaliniai teisminių ir teisėsaugos institucijų kontaktiniai asmenys, kurių pareiga – skatinti valstybes nares aktyviau naudoti JTG, tarpusavyje keistis informacija ir geriausia praktika. Nuo 2011 m. Eurojuste įsteigtas šio tinklo sekretoriatas, prisidedantis prie efektyvesnio bendravimo.

Metinis susitikimas 11-asis metinis JTG nacionalinių ekspertų susitikimas vyko birželio 11 ir 12 dienomis. Pagrindinė šių metų susitikimo tema buvo „Galimybių pasinaudoti JTG didinimas: kokias priemones naudoti šiuolaikiškoje praktikoje?“. Ši tema buvo pasirinkta siekiant peržiūrėti esamas pagalbines JTG priemones (JTG praktinį vadovą, pavyzdinį susitarimą, JTG

Funding joint investigation teams

Providing technical and financial support to JITs is part of Eurojust's mission to stimulate and improve the coordination of investigations and prosecutions in cross-border criminal cases. This funding programme ensures that financial and other organisational constraints linked to the cross-border nature of a case do not hinder the establishment and operational needs of a JIT.

Who can apply?

- Judicial and/or law enforcement authorities
- JITs between EU States and
JITs between EU/non-EU States
- Eurojust's National Members invited
to participate in the JIT

What is not covered?

- ✗ Costs prior to the JIT
- ✗ Domestic costs
- ✗ Purchase of equipment
- ✗ Pre-financing of costs

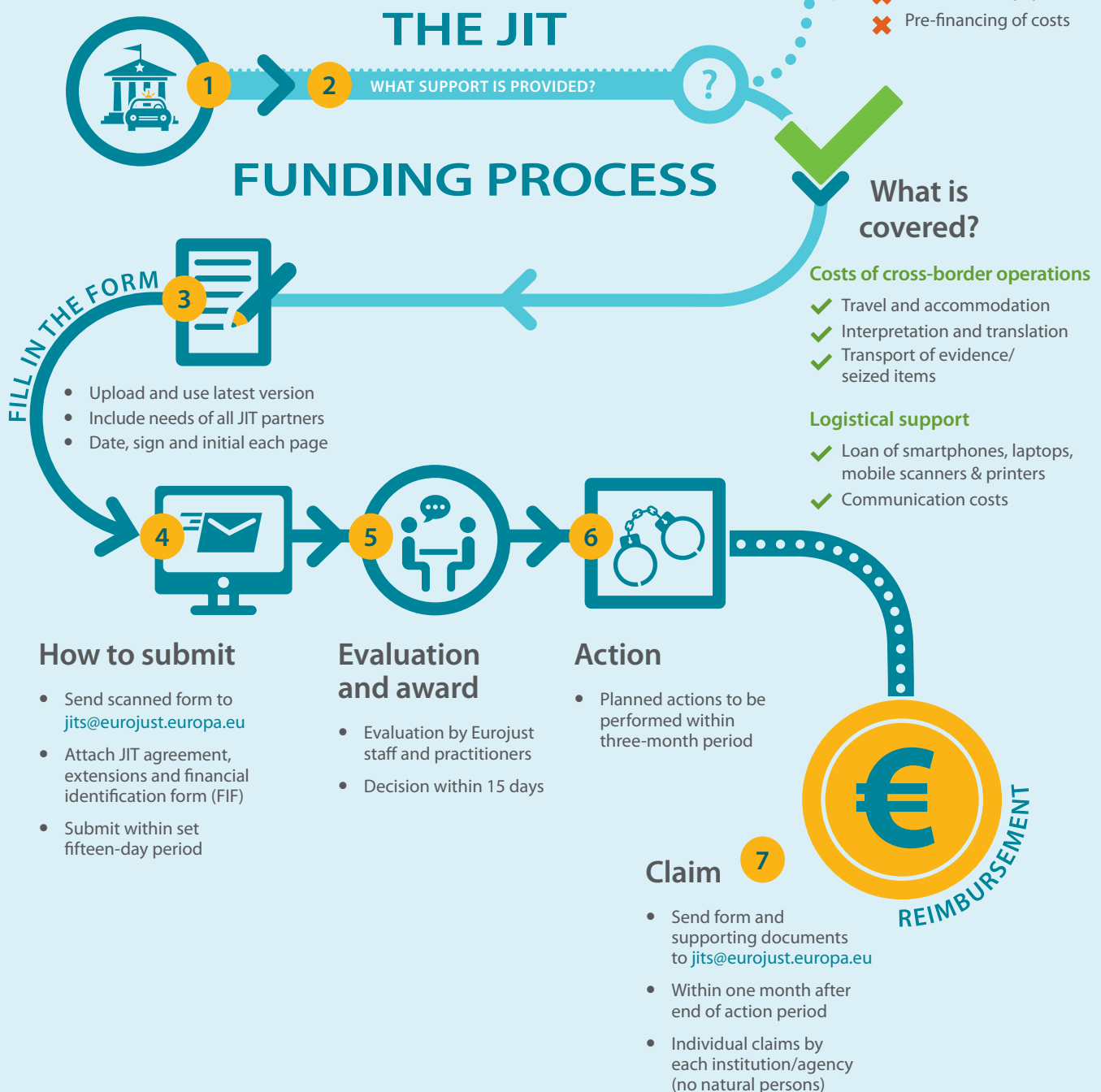
What is covered?

Costs of cross-border operations

- ✓ Travel and accommodation
- ✓ Interpretation and translation
- ✓ Transport of evidence/
seized items

Logistical support

- ✓ Loan of smartphones, laptops,
mobile scanners & printers
- ✓ Communication costs

operatyvinių veiksmų planą) atsižvelgiant į sukaupą patirtį. [Šio susitikimo išvadas](#) galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

Projektai JTG ekspertų tinklo projektuose pastebima didelė pažanga. Iš viso 12 *Fiches Espagnoles* – valstybių narių nacionalinių teisės aktų, susijusių su JTG sudarymu ir veikimu, santrauka – buvo pateikta JTG ekspertų tinklo apribotoje zonoje. Gruodį buvo paskelbta pirmoji JTG vertinimo forma. Ji tapo prieinama pareigūnams praktikai ir suinteresuotosioms šalims. Šiame dokumente konsoliduojami 42-ų JTG įsivertinimo kiekybiniai ir kokybiniai rezultatai, kuriuos sekretoriatas sukaupė nuo 2014 m. balandžio iki 2015 m. spalio. Čia apibūdinami pagrindiniai privalumai, geriausia praktika ir iššūkiai, su kuriais pareigūnai praktikai susiduria naudodami JTG.

JTG ekspertų tinklo apribota zona JTG tinklo apribota zona yra interneto platforma, veikianti kaip viena saugykla su JTG susijusiai informacijai, visų pirma – su JTG teisės aktais ir praktika, saugoti. 2015 m. per JTG metinį susitikimą buvo nuspręsta, kad prieigą prie šios platformos reikia suteikti visiems suinteresuotiems ES pareigūnams praktikams, pvz., EJNI kontaktiniams asmenims ir JTG vadovams, susijusiems su finansinę paramą gavusia JTG.

JTG finansavimas Sėkmingą ryšį tarp Eurojusto ir JTG ekspertų tinklo liudija ir tai, kad nuo 2013 m. sekretoriatui paskirta atsakomybė valdyti Eurojusto finansinę paramą JTG veiklai (žr. 1.4 skyrių).

Mokymai JTG ekspertų tinklas ir jo sekretoriatas tęsė sėkmingą bendradarbiavimą su CEPOL ir ETMT dėl praktinių mokymų apie JTG kūrimo ir įgyvendinimo – tiek Europos Sąjungos viduje, tiek už jos ribų. Šie mokymai turi didelį poveikį stiprinant šios priemonės naudojimą.

5.3 Genocido tinklas

2002 m. įsteigto Genocido tinklo paskirtis – užtikrinti glaudų bendradarbiavimą – operatyvinės informacijos, geriausios praktikos ir patirties mainus – tarp nacionalinių institucijų tiriant ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų bylose. 2011 m. liepą Eurojuste įsteigtas Genocido tinklo sekretoriatas.

Posėdžiai ir susitikimai 2015 m. Eurojuste įvyko du plenariniai posėdžiai; balandį – dėl viešųjų šaltinių ir žemės stebėjimo duomenų naudojimo vykdant tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą sunkių tarptautinių nusikaltimų bylose; spalį – dėl skirtumų tarp kovotojų ir civilių, dėl galimybės patraukti baudžiamojon atsakomybėn įvairius šiuolaikinių ginkluotų konfliktų dalyvius remiantis įvairiais teisės aktų rinkiniais (kovos su terorizmu, tarptautinių nusikaltimų, įprastų nusikaltimų). Abiejų [plenarinių posėdžių ataskaitas galima](#) rasti Eurojusto interneto svetainėje. Taip pat buvo surengti du *ad hoc* susitikimai, skirti nacionaliniams

tyrimams dėl tebevykstančio ginkluoto konflikto Sirijoje aptarti ir paremti bei bendradarbiavimui klausimais, susijusiais su buvusiu konfliktu Liberijoje, palengvinti.

Strateginis dokumentas Pažanga buvo pasiekta paskelbus *strategiją*, apimančią visapusišką priemonių rinkinį, skirtą stiprinti paramą nacionalinėms valdžios institucijoms kovojant su nebaudžiamumu. [Strategijai](#) pritarė teisingumo ir vidaus reikalų ministrai. Ji tapo ES orientacine priemone su praktinėmis gairėmis dėl sunkių tarptautinių nusikaltimų tyrimo ir baudžiamąjo persekiojimo nacionaliniu lygiu. Į visas oficialias ES kalbas išverstą dokumentą galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

Apribotos zonos plėtimas Apribota zona – interneto platforma, kur pateikiama nacionalinėms valdžios institucijoms aktuali informacija kovojant su nebaudžiamumu, – buvo dar daugiau išplėsta ir atnaujinta, kad nacionaliniai kontaktiniai asmenys gautų patogesnes ir naudingesnes paslaugas.

Mokymai 2015 m. įvyko pirmieji nacionalinių teisėjų ir prokurorų mokymai apie sunkius tarptautinius nusikaltimus, susijusio baudžiamąjo persekiojimo ir teismo proceso specifika. Juos parengė ir įgyvendino Genocido tinklo sekretoriatas bendradarbiaudamas su ETMT. Dėmesio centre buvo tarptautinių baudžiamųjų bylų teisminė specifika ir šios specifikos taikymas vidaus jurisdikcijose. Į mokymus buvo įtraukti moduliai apie nusikaltimo nustatymą, atsakomybės rūšis, įrodymo sunkumus, praktinius elementus ruošiant bylą nagrinėjimui teisme, taip pat apie teisminį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, JT ir NVO.

5.4 ES valstybių narių generalinių prokurorų ir prokuratūrų direktorių patariamasis forumas

2010 m. sukurtas [Patariamasis forumas](#), kurio paskirtis – stiprinti teisminį bendradarbiavimą ir gerinti tarpusavio pasitikėjimą tarp valstybių narių, suteikti ES institucijoms teisminę pagalbą kuriant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę. 2015 m. Eurojustas tęsė paramą Patariamąjo forumo veiklai teikdamas teisinę, administracinę ir finansinę paramą, taip pat surengdamas du kartus per metus vykdumus šio forumo susitikimus.

2015 m. birželį, pirmininkaujant Latvijai, Eurojustas surengė [9-ąjį Patariamąjo forumo susitikimą](#). Susitikime, kurį sušaukė Latvijos generalinis prokuroras, forumo nariai turėjo galimybę su teisingumo, vartotojų ir lyčių lygybės komisare Věra Jourová aptarti EP įkūrimo ir jo ryšio su Eurojustu klausimus. Forumo nariai pasidalijo

nuomonėmis apie EP, Eurojusto, EJN, Europolo ir OLAF vaidmenį atsižvelgiant į esamą ir būsimą teisinę sistemą. Eurojustas pristatė dar vieną itin aktualią temą – savo požiūrį į FTF reiškinį ir baudžiamąjį atsaką. Patariamojo forumo susitikimo laikas sutapo su Eurojusto strateginiu seminaru „*Jurisdikcijų kolizijos, baudžiamojo proceso perdavimas ir ne bis in idem: sėkmės atvejai, trūkumai ir sprendimai*“. Patariamasis forumas, remdamasis seminario išvadomis ir forumo narių indėliu, priėmė bendras išvadas šia tema (žr. 3.1 skyrių).

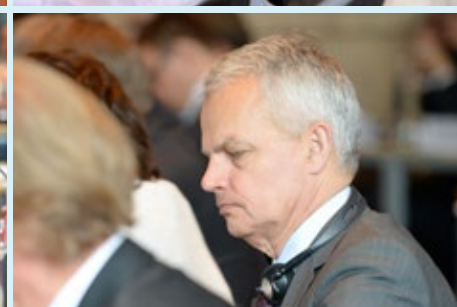
2015 m. gruodį Liuksemburgo generalinis prokuroras sušaukė [10-ąjį Patariamojo forumo susitikimą](#) Eurojuste. Forumo nariai apsikeitė nuomonėmis apie DSD panaikinimo poveikį tyrimams ir baudžiamajam persekiojimui. Eurojustas pasidalijo su dalyviais naujausiais Eurojusto darbais kovos su terorizmu ir FTF

sirtyje, taip pat informacija apie naujausias ES iniciatyvas dėl migrantų krizės ir Eurojusto veiksmus kovojant su neteisėtu imigrantų gabenimu. Forumo nariai apsikeitė patirtimi dėl sunkumų nacionaliniame lygmenyje; bendros išvados bus pristatytos ES sprendimų priėmėjams šiose srityse. Prieš Patariamojo forumo susitikimą įvyko Eurojusto seminaras „*Duomenų saugojimas kovojant su sunkiais nusikaltimais: ateities perspektyvos*“ (žr. skyrių 3.2).

Abu renginiai subūrė daug įvairių sričių ekspertų ir aukšto rango nacionalinių baudžiamojo persekiojimo institucijų atstovus, ES agentūrų ir institucijų atstovus. Penktąjį Patariamojo forumo metinių progą pradėtas svarstyti būsimo Patariamojo forumo formatas ir turinys. Patariamojo forumo susitikimų išvadas galima rasti Eurojusto interneto svetainėje.

Patariamojo forumo susitikimas Latvijos pirmininkavimo ES metu...

...ir Liuksemburgo pirmininkavimo ES metu

vertinimas ir ateities perspektyvos

Tema

Šeštasis tarpusavio vertinimų etapas valstybėse narėse

Laikantis 1997 m. gruodžio 5 d. Tarybos priimtų bendrųjų veiksmų, 2011 m. birželį GENVAL nusprendė, kad šeštasis tarpusavio vertinimų etapas bus skiriamas 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimo 2002/187/TVR, įkuriančio Eurojustą siekiant sustiprinti kovą su sunkiais nusikaltimais, su pakeitimais, padarytais sprendimais 2003/659/TVR ir 2009/426/TVR, bei 1998 m. birželio 29 d. Tarybos bendrųjų veiksmų 98/428/TVR dėl Europos teismo tinklo sukūrimo, panaikinto ir pakeisto Tarybos sprendimu 2008/976/TVR dėl Europos teismo tinklo baudžiamosiose bylose valstybėse narėse, praktiniam įgyvendinimui ir veikimui valstybėse narėse.

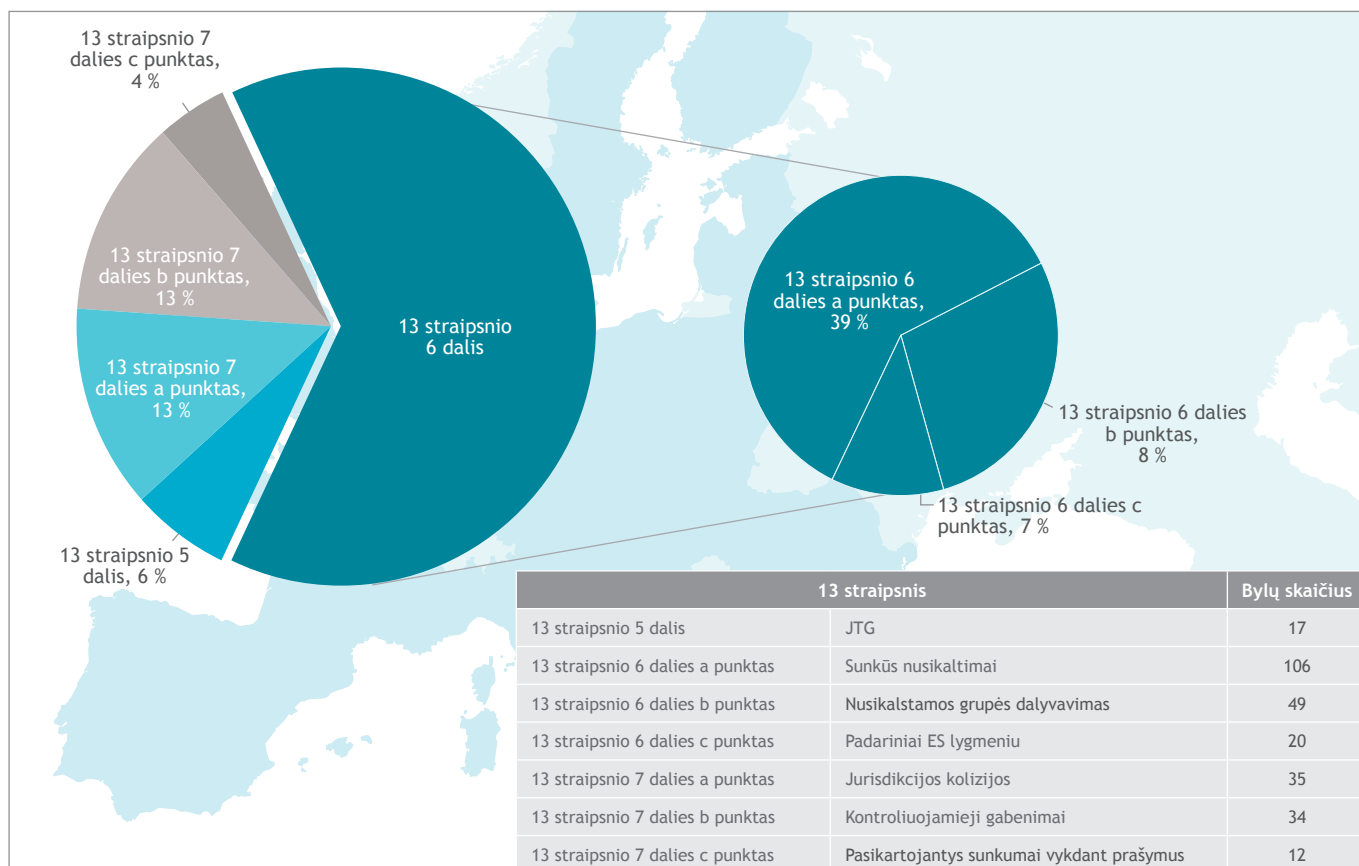
Nuo 2012 m. gegužės iki 2014 m. gegužės valstybėse narėse buvo atliekami kolegų ekspertų vertinimai; Eurojusto stebėtojai dalyvavo visuose vertinimuose. Po patikrinimo vizitų valstybėse narėse, padedant Tarybos sekretoriatui ir stebėtojams, ekspertai parengė ataskaitas. Galutinė ataskaita, apžvelgianti bendras šeštojo tarpusavio vertinimų etapo išvadas, buvo patvirtinta 2014 m. gruodžio 17 d. Ją sudaro 24 rekomendacijos valstybėms narėms, Europos institucijoms, Eurojustui ir EJT.

2014 m. spalį Eurojusto Kolegija priėmė vidaus veiklos programą, skirtą palengvinti po šeštojo tarpusavio vertinimo etapo Eurojustui skirtų rekomendacijų įgyvendinimą. 2015 m. visose srityse srityse padaryta pažanga, t. y., sustiprinta Eurojusto operatyvinė veikla, daugėjo priemonių ir įrankių, skirtų keisti informacija su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, dar labiau supaprastinta bendradarbiavimo tvarka su EJT.

Eurojusto ekstranetas

Eurojusto ekstranetas – tai Eurojusto interneto svetainės ribotos prieigos dalis, skirta nacionaliniams korespondentams. Čia saugomi įvairūs pareigūnų praktikų darbui svarbūs dokumentai, pavyzdžiui, nacionalinės gairės dėl bylų paskirstymo tarp Eurojusto ir EJT, nacionalinės gairės dėl Sprendimo dėl Eurojusto 13 straipsnio įgyvendinimo ir *Fiches Suédoises* dėl ENKS sukūrimo valstybėse narėse.

Bylos pagal 13 straipsnį

Fiches Suédoises

Fiches Suédoises pateikiama kiekvienos valstybės narės ENKS struktūros ir funkcijų apžvalga. Šią priemonę Eurojustas nuolat atnaujina, kad paremtų ENKS įgyvendinimą, keitimąsi patirtimi ir geriausia praktika. Nuo 2014 m. lapkričio į *Fiches* įtrauktas skyrius, kuriame pateikiamos prieinamos nacionalinės rekomendacijos dėl Sprendimo dėl Eurojusto 13 straipsnio nuostatų įgyvendinimo ir bylų paskirstymo tarp Eurojusto ir EJN.

Eurojusto ir jo veiklos išorinis vertinimas

Sprendimo dėl Eurojusto 41a straipsnis numato, kad Kolegija turi užsakyti Sprendimo dėl Eurojusto įgyvendinimo, iki 2014 m. birželio 4 d. ir vėliau kas penkerius metus Eurojusto atliktos veiklos nepriklausomą išorinį vertinimą.

Eurojusto Kolegija pradėjo Eurojusto vertinimo užsakymo procesą 2013 m., kai, konsultuodamasi su Europos Komisija, priėmė vertinimo techninę užduotį. 2014 m. pirmąjį ketvirtį atlikta viešųjų pirkimų procedūra ir vertinimo vykdymas patikėtas EY (anksčiau žinoma kaip „Ernst & Young“).

Eurojusto vertinimas buvo atliekamas nuo 2014 m. rugsėjo iki 2015 m. birželio. [EY galutinė ataskaita](#) dėl Sprendimo dėl Eurojusto ir Eurojusto veiklos vertinimo išleista 2015 m. birželio 30 d. ir paskelbta viešai. Ataskaita buvo perduota Europos Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai.

Kolegija apsvarstė ir aptarė EY rekomendacijas plėtrai ir veiklos tobulinimui, ypač dėl Kolegijos valdymo nuostatų ir poreikio racionalizuoti vidaus darbo struktūras, praktiką ir darbo tvarką. 2015 m. pabaigoje Kolegija priėmė vidaus veiklos programą dėl rekomendacijų

įgyvendinimo, papildančią su šeštuoju tarpusavio vertinimų etapu susijusią vidaus veiklos programą. 2015 m. gruodį pirmininkė pranešė Europos Parlamentui apie vertinimo išvadą ir Eurojusto planuojamus tolesnius veiksmus.

Eurojusto reglamento pakeitimai

2013 m. liepą Europos Komisija, remdamasi SESV 85 straipsniu bei siekdama stiprinti Eurojustą ir gerinti Eurojusto efektyvumą, pateikė pasiūlymą dėl Eurojusto reglamento. 2015 m. kovą Taryba priėmė dalinį bendrą požiūrį dėl reglamento projekto nuostatų, išskyrus su EP susijusias nuostatas. Eurojustas, pasitelkdamas savo patirtį, toliau prisidėdavo prie ES institucijų derybų, *inter alia*, dėl duomenų apsaugos.

Europos Komisija pradėjo teisėkūros pasiūlymą dėl EP įkūrimo kartu su pasiūlymu dėl Eurojusto reglamento, atsižvelgdama į SESV 86 straipsnį, numatantį, kad ateityje EP gali būti įkuriama iš Eurojusto. ES institucijose toliau bus svarstomas funkcinis ryšys tarp būsimos EP ir Eurojusto bei jos poveikio Eurojusto veiklai ir ištekliams. Eurojustas, remdamasis savo patirtimi, su ES institucijoms dalijosi nerimą keliančiais dalykais ir savo nuomone.

Citata iš EY galutinės ataskaitos

„Iš esmės, Eurojustas yra efektyvi organizacija, kuri nuolat tobulina savo pagrindinį, operatyvinį darbą. Bendra Eurojusto darbo su bylomis apimtis nuosekliai augo (padidėjo nuo 1 085 bylų 2007 m. iki 1 804 bylų 2014 m.), kas patvirtina jos gerą reputaciją nacionalinių valdžios institucijų tarpe ir pridėtinę vertę, kurią ji gali pasiūlyti“.

Tarybos išvadų įgyvendinimas

Liepą TVR taryba patvirtino [išvadų dėl 2014 m. Eurojusto metinės ataskaitos projektą](#). Daugiau informacijos galima rasti toliau tose srityse, kuriose Taryba paprašė Eurojusto pagerinti savo darbą ir (arba) pateikė rekomendacijas.

Operatyvinių gebėjimų stiprinimas

- ▶ Operacijų vykdymo vadovo, skirto Eurojusto efektyvumui gerinti, įskaitant koordinacinių susitikimų gaires, kūrimas;
- ▶ Eurojustas nuolat stebi ir vertina, kaip nacionalinės valdžios institucijos naudoja BKP. Skubiais atvejais BKP sudaro galimybę kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms susisiekti su savo nacionaliniu atstovu Eurojuste ne darbo valandomis. BKP reaguoja į skambinančiojo kalbą ir sujungia su būdinčiu nacionaliniu BKP atstovu. Eurojusto išorinio vertinimo metu padaryta išvada, kad iki šiol BKP naudojimas buvo gan ribotas. Su nacionaliniais nariais buvo galima susisiekti 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę dar prieš įgyvendinant BKP. Eurojustas prisidėjo prie derybų dėl Eurojusto reglamento teksto, siūlydamas ištrinti frazę „*per Eurojuste esantį vieną bendrą BKP kontaktinį asmenį*“, nes tai riboja galimybes pasirinkti alternatyvų sprendimą;
- ▶ atsižvelgiant į valstybėse narėse vykusio šeštojo tarpusavio vertinimo etapo rekomendacijas, pradėtas formos pagal 13 straipsnį tobulinimo ir supaprastinimo procesas;
- ▶ siekiant stiprinti Eurojusto operatyvinius gebėjimus teikti grįžtamąjį ryšį nacionalinėms valdžios institucijoms dėl formos pagal 13 straipsnį pranešimų, buvo įdiegtos naujos BTS funkcijos. Šis naujas sprendimas leidžia per naktį aptikti ryšį per BTS ir užtikrina didžiausią įmanomą naudingų paieškos rezultatų skaičių;
- ▶ 2015 m. pradėjo veikti dar du saugaus tinklo ryšiai tarp Eurojusto ir valstybių narių (Ispanijos ir Liuksemburgo), todėl saugaus ryšio kanalą su Eurojustu dabar turi 13 valstybių narių;
- ▶ siekiant paremti Sprendimo dėl Eurojusto 12 straipsnio įgyvendinimą pagal Eurojusto duomenų apsaugos taisyklės, parengtos dvi patobulintos BTS versijos. Eurojustas ir toliau ieškojo ekonomiškai efektyvių būdų, kaip ENKS nariams, daugiausiai – Eurojusto nacionaliniams korespondentams, gauti prieigą prie BTS;
- ▶ Eurojusto nacionaliniams korespondentams reguliariai teikiama naujausia informacija apie 13 straipsnio įgyvendinimą ir bylų tarp Eurojusto ir EJT paskirstymą. Išsamesnį aprašymą apie ENKS veikimą valstybėse narėse galima rasti *Fiches Suédoises*. Visa informacija teikiama Eurojusto ekstraneto ribotos prieigos dalyje;
- ▶ siekiant laiku ir racionaliai įgyvendinti šeštojo tarpusavio vertinimo etapo ir išorinio Eurojusto vertinimo rekomendacijas, parengtos vidaus veiklos programos.

Nusikalstamumo sritys: terorizmas – FTF ir elektroniniai nusikaltimai

- ▶ Intensyvesni informacijos mainai pagal Tarybos sprendimą 2005/671/TVR;
- ▶ 2015 m. Eurojusto TCM;
- ▶ trečioji Eurojusto ataskaita dėl FTF;
- ▶ asociacija su Europolo analizės centru „Travellers“ (Keliautojai);
- ▶ Eurojusto pagalba rengiant TE-SAT;

- ▶ taktinis pasitarimas „*Bendro teismo atsako į užsienio kovojus kūrimas*“;
- ▶ metinis Eurojusto nacionalinių korespondentų terorizmo klausimais strateginis pasitarimas;
- ▶ paskirti kontaktiniai asmenys iš Alžyro, Čilės, Irako, Jordanijos, Libano, Palestinos valdžios institucijų ir Saudo Arabijos;
- ▶ paskirtas Eurojusto atstovas į EC3;
- ▶ bendras Eurojusto ir Europolo dokumentas „*Bendri sunkumai kovojant su elektroniniais nusikaltimais*“;
- ▶ 2006 m. Duomenų saugojimo direktyvos panaikinimo poveikio vertinimas;
- ▶ taktinis pasitarimas dėl *teritorialumo elektroninėje erdvėje ir el. įrodymų priimtumo su elektroniniais nusikaltimais susijusiose teismo procesuose*;
- ▶ Eurojusto pasitarimas „*Link teisminės kovos su elektroniniu nusikalstamumu tinklo*“;
- ▶ dalyvavimas septintajame tarpusavio vertinimų etape, skirtame elektroniniams nusikaltimams.

Bendradarbiavimas su EJT, Europolu ir OLAF

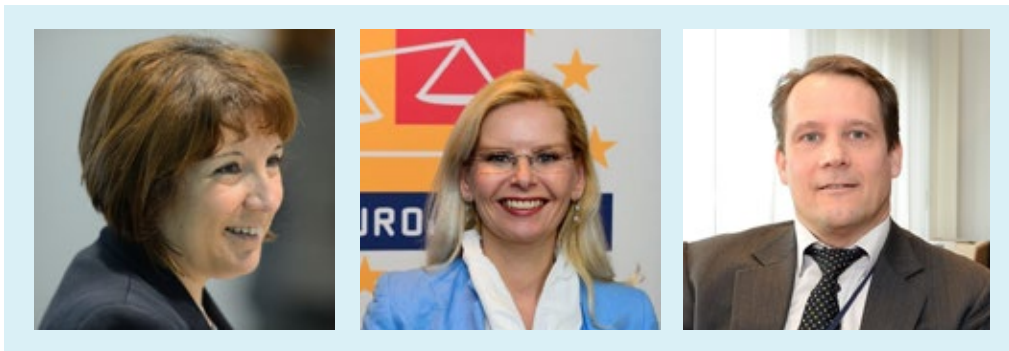
- ▶ Bendras Eurojusto ir EJT dokumentas „*Tarptautinio bendradarbiavimo pagalba pareigūnams praktikams baudžiamosiose bylose: EJT ir Eurojustas, „Kuo galime Jums padėti?“* buvo išverstas į visas oficialias ES kalbas ir paskelbtas abiejose interneto svetainėse;
- ▶ Eurojustas ir EJT derina savo vidaus veiklos programas pagal šeštojo tarpusavio vertinimų etapo rekomendacijas;
- ▶ Europolas dalyvavo 99 koordinaciniuose pasitarimuose, penkiuose koordinavimo centruose ir 34 Eurojusto bylose;
- ▶ oficiali asocijuota narystė 24 Europolo analizės centruose iš 29 ir aktyvus dalyvavimas kuriant 2016 m. OVP;
- ▶ OLAF dalyvavo penkiuose koordinavimo pasitarimuose ir bendradarbiavo su Eurojustu 20 bylų; pirmasis JTG dalyvaujant OLAF.

Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

- ▶ Intensyvesnis trečiųjų šalių dalyvavimas Eurojusto bylose, koordinaciniuose pasitarimuose, koordinavimo centruose ir JTG;
- ▶ Šveicarijos ryšių prokuroro delegavimas į Eurojustą;
- ▶ užbaigtos derybos dėl bendradarbiavimo susitarimų su Ukraina ir Juodkalnija;
- ▶ Eurojusto kontaktinių asmenų tikslas išplėstas į 39 trečiąsias šalis;
- ▶ seminaras „*Savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos susitarimų tarp Europos Sąjungos ir JAV taikymas*“;
- ▶ Eurojustas išsamiau aptarė Eurojusto ryšių pareigūnų pareigas ir teisinį statusą trečiosiose šalyse, įskaitant atrankos kriterijus trečiosiomis valstybėmis dėl jų komandiravimo; Eurojustas tęsė techninės dalies darbus, kad, konsultuojantis su Europos Komisija, būtų galima priimti susitarimų pagal Sprendimo dėl Eurojusto 27a straipsnio 4 punktą įgyvendinimo nuostatas;
- ▶ Eurojustas remia keletą projektų Vakarų Balkanų šalyse.

Dėkojame ir atsisveikiname

Dėkojame **Donatellai Frendo Dimech**, buvusiai nacionalinei narei iš *Maltos*, **Ingridai Maschl-Clausen**, buvusiai nacionalinei narei iš *Austrijos*, ir **Harriui Tiesmaai**, buvusiam nacionaliniam nariui iš *Suomijos*, už jų darbą ir vertingą indėlį į Eurojusto veiklą.

Mes taip pat dėkojame **Teresai-Angelai Kamelio**, *Italijos* nacionalinio atstovo pirmajai asistentei ir **Pietrui Suchanui**, *Italijos* nacionalinio atstovo antrajam asistentui už jų darbą Italijos nacionalinėje atstovybėje ir vertingą indėlį į Eurojusto veiklą.

© Eurojustas, 2016 m.

Visos teisės saugomos. Be Eurojusto sutikimo jokia šio leidinio dalis negali būti atkurta ar naudojama bet kokia forma ar pasitelkiant bet kokias grafines, elektronines ar mechanines priemones, įskaitant fotokopijų, garso ir vaizdo įrašų darymą ar informacijos saugojimo ir paieškos sistemas.

Dėkojame visiems skyriams už jų indėlį.

Nuotraukos: Barry Irvine, Jakov Minić (Eurojustas); Shutterstock

EUROJUSTAS

Maanweg 174, 2516 AB, Haga, Nyderlandai
Tel. +31 70 412 5000 – E. paštas info@eurojust.europa.eu – Svetainė www.eurojust.europa.eu